

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodňa, ktorú treba zapáliť „

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy

Obsah

1. Charakteristika a veľkosť školy	8
2. Charakteristika žiakov	8
3. Všeobecné a vlastné ciele výchovy a vzdelávania.....	9
4. Stupeň vzdelania	10
5. Zameranie školy	11
6. Profil absolventa primárneho vzdelávania – 1. stupňa základnej školy	13
7. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania.....	16
8. Učebný plán	22
9. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami	24
Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	24
10. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.....	28
11. Povinné personálne zabezpečenie	28
12. Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie	31
12.1 Priestorové vybavenie	31
12.2 Povinné učebné priestory škôl a ich vybavenie	32
13. Priestorové a materiálo – technické podmienky školy.....	34
14. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	36
15. Vnútny systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov.....	37
15.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole	37
15.2 Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka	38
15.3 Zásady hodnotenia	39
15.4 Získavanie podkladov na hodnotenie	40
15.5 Hodnotenie prospechu a správania.....	41
15.6 Postup pri hodnotení žiaka.....	43
15.7 Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne.....	45
15.8 Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	47

16. Vnútroňý systém hodnotenia a kontroly zamestnancov školy	49
16.1 Ciele kontroly.....	49
16.2 Formy, metódy a spôsob kontroly	49
16.3 Oblasti kontrolnej činnosti	50
16.4 Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov.....	52
16.5 Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov.....	53
16.6 Stupnica hodnotenia	54
Hodnotená oblasť : Pracovný výkon	54
Hodnotená oblasť : Pracovné správanie	56
Celkové hodnotenie oblastí.....	57
Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia.....	58
Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách.....	58
16.7 Hodnotenie školy.....	58
17. Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky; oblasti, v ktorých sú nedostatky a návrhy opatrení na skvalitnenie úrovne výchovy a vzdelávania.....	59
18. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	62
19. Zásady a podmienky na vypracovanie školských vzdelávacích programov	64
Poznámky:.....	64
1. Učebné osnovy.....	64
2. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy	64
3. Finančná gramotnosť	64
Finančná gramotnosť	74
Charakteristika	74
Témy.....	74

Školský vzdelávací program

Vzdelávací program	Primárne vzdelávanie –1. stupeň základnej školy
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie
Názov vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Dĺžka štúdia:	štyri roky
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šal'a
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu iŠkVP:	Mgr. Katarína Keselyová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šal'a
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šal'a
Kontakt:	031 770 5983

Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2015, Šal'a

riaditeľka školy

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie – 1. stupeň základnej školy
Dĺžka štúdia	Štyri roky
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia iŠkVP	26.08. 2015
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť iŠkVP	od 1.09. 2015

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 701 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy	031 701 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2015	
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka 2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 14.10. 2015 Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa bude vyučovať v školskom roku 2015/2016.

Za radu školy:

Mgr. Benedikt Varga
predsedníčka rady školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. 2 v Šali bola otvorená 01.09. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je spravidla jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried pohybuje v počte 20 až 22 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol v posledných rokoch 15 až 17 žiakov. Školský klub detí (ŠKD) je rozdelený na štyri oddelenia, ktoré navštevuje okolo 100 detí.

2. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich okolo 10 a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2015/2016 je zriadených päť tried v 1.-4. ročníku, štyri triedy v 5. – 9. ročníku, keďže trieda pre intelektovo nadaných žiakov v piatom ročníku sa neotvorila.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehĺbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

3. Všeobecné a vlastné ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyvážené venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania :

- **vytvárať u žiakov základy gramotnosti prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií,**
- **poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia,**
- **viest' žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa,**
- aby žiaci získavali kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, matematickej gramotnosti, kompetencie v oblasti prírodných vied, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne, občianske a kultúrne kompetencie,
- umožniť žiakom získať kvalitné, teoretické, ale v praxi využiteľné poznatky, schopnosti, zručnosti, a tak ich pripraviť na úspešné pokračovanie ďalšieho vzdelávania a získané zručnosti využívať aj v ďalšom živote resp. práci,
- vzdelávať intelektovo nadaných žiakov v samostatných triedach,
- dosiahnuť, aby poznatky, ktoré si žiaci osvoja, neboli encyklopedickým súhrnom vedomostí, ale spojením získaných vedomostí a zručností,
- **rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie,**
- **rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov,**
- rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, aby boli flexibilní, tvoriví, vedeli vyhľadávať, spracovávať a prezentovať získané informácie a svoju prácu prostredníctvom triednych, prípadne celoškolských projektov, viesť ich k pozorovaniu, objavovaniu, projektovaniu,
- používať efektívne metódy výučby vedúce k tímovej práci, spolupráci, vzájomnému rešpektu a pomoci,
- umožniť žiakom skúmanie ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť a tvorivosť,
- **viest' žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia**
- viesť žiakov k aktívnemu riešeniu problémov,
- podporovať žiakov v citlivosti k spolužiakom, učiteľom, rodičom a ostatným ľuďom a zároveň aj k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- **viest' žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí,**

- tvoriť a rozvíjať v žiakoch jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- rozvinúť v žiakoch záujem o potrebu učiť sa aj mimo školy,
- vytvárať partnerské prostredie pre všetkých účastníkov procesu,
- viesť žiakov k plánovaniu úloh, postupov, činností, k systematickej a vytrvalej práci, k schopnosti rozlišovať mieru dôležitosti a naliehavosti úloh pri riešení problémov,
- viesť žiakov k sebahodnoteniu a objektívnemu hodnoteniu iných,
- neposudzovať efektívnosť vzdelávania podľa chýb a pripravenosti na skúšky, ale podľa rozvoja schopnosti žiaka riešiť problémy a podľa celkového posunu žiaka nielen v kvalite vedomostí a zručností, ale aj komplexného posunu jeho osobnosti,
- neučiť všetkých všetko, rovnaké výsledky nemožno dosahovať u všetkých žiakov za rovnakú dobu,
- viesť žiakov k bežnému využívaniu informačných a komunikačných technológií tak, aby boli schopní vyhľadávať, triediť, posudzovať a využívať získané informácie,
- umožniť žiakom získať počítačovú gramotnosť a schopnosť používať počítač pri učení sa a neskôr v práci či bežnom živote,
- viesť žiakov k aktívnemu používaniu anglického jazyka a dosiahnuť príslušné jazykové úrovne podľa individuálnych predpokladov a schopností žiaka,
- rozvíjať kľúčové kompetencie a získavať potrebné vedomosti a zručnosti pomocou prierezových tém, ktoré budú začlenené do jednotlivých vyučovacích predmetov,
- vytvárať podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, žiakov integrovaných, žiakov s poruchami učenia a správania, a to v úzkej odbornej spolupráci so špeciálnymi pedagógmi, psychologmi a v intenzívnejšej spolupráci s rodičmi,
- formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
- vytvárať dobré tímy v triede, odstraňovať prípadné negatívne javy spolunažívania, rasizmu, xenofóbie,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich silných a slabých stránok,
- realizovať aktivity na prevenciu sociálno-patologických javov,
- naučiť žiakov základom slušného správania sa a komunikácie v spoločenskom i úradnom styku, naučiť ich správne a slušne komunikovať s dospelými i rovesníkmi (napr. v škole, na verejnosti, na kultúrnych podujatiach a pod.),
- získavať vedomosti a praktické zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti.

4. Stupeň vzdelania

V škole poskytujeme nasledovné stupne vzdelania

a) primárne vzdelanie – 1. stupeň základnej školy

Úspešní absolventi získajú v rámci primárneho vzdelávania vo štvrtom ročníku primárne vzdelanie. Rozhodujúce je, že žiak zvládol učivo predpísané školským vzdelávacím programom. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie, v doložke ktorého je uvedené „Žiak získal primárne vzdelanie.“ Absolventi primárneho vzdelávania majú vytvorený základ pre nižšie stredné vzdelávanie.

Primárne vzdelávanie zabezpečuje plynulý prechod z predprimárneho vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie. Vyučujúci podnecujú zvedavosť detí a vychádzajú z ich osobného poznania, osobných skúseností. Žiaci postupujú od známeho k neznámemu, pričom získavajú nové skúsenosti, ktoré súvisia nielen so životom žiaka, ale aj s jeho sociálnym, kultúrnym, prírodným prostredím. Dôležité je, že žiak môže získavať nové

skúsenosti a zážitky prostredníctvom rôznych aktivít, prostredníctvom hry a učenia sa v skupine rovesníkov. Žiaci si rozvíjajú potrebu vyjadrovania sa prostredníctvom slov, piesní, obrazov, pohybov, čím sa tvorí dôležitý základ ich gramotnosti. Vzdelávanie a výchova žiakov sa uskutočňuje v priateľskej, ústretovej, niekedy až v rodinnej klíme, ktorá podporuje v žiakoch spontánne a tvorivé poznávanie, konanie, hodnotenie i dorozumievanie, čím sa rozvíja ich osobnosť.

Primárne vzdelávanie si vyžaduje podnetné a tvorivé školské prostredie, ktoré na jednej strane stimuluje lepších žiakov a na strane druhej podporuje a podnecuje slabších žiakov. Výučba sa teda prispôbuje individuálnym potrebám žiakov, aby sa tak žiak rozvíjal v súlade s vlastnými predpokladmi na vzdelávanie. Zároveň sa vytvárajú aj optimálne podmienky na vzdelávanie žiakov so ŠVVP. Hodnotenie výkonov žiakov je postavené na plnení konkrétnych úloh a na posudzovaní individuálnych zmien žiaka. Žiakom sa poskytuje možnosť zažívať úspech, ale aj učiť sa z chýb. Žiaci získavajú také schopnosti, ktoré im umožnia pokračovať v štúdiu, pripravovať sa na profesiu, ďalej sa vzdelávať a aktívne sa podieľať na živote spoločnosti. Primárne vzdelávanie pomáha žiakom utvárať a rozvíjať kľúčové kompetencie. Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v praxi. Môžu sa naďalej rozvíjať, a tak sa stávajú základom celoživotného učenia sa a flexibility v praktickom živote.

Cieľom primárneho vzdelávania je poskytnúť žiakom rôzne možnosti skúmania ich prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a bádateľské zručnosti. V žiakoch chceme rozvíjať aj spôsobilosť spoznávať svoje vlastné schopnosti, možnosti vlastného rozvoja, spôsobilosť učiť sa učiť a spoznávať seba samého. Aj v primárnom vzdelávaní chceme rozvíjať v žiakoch schopnosť vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom a ostatnému kultúrnemu okoliu. Ďalším cieľom je viesť žiakov 1.-4. ročníka k tolerancii a akceptovaniu iných ľudí, ich duchovných a kultúrnych hodnôt. Dôležité je, aby sa žiaci učili nielen uplatňovať svoje práva, ale zároveň plniť aj svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, chrániť ho a upevňovať.

Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie na úrovni, ktorá je pre nich individuálne dosiahnuteľná.

5. Zameranie školy

Škola si v minulosti získala prívlastok jazyková a v tomto zameraní školy chceme i naďalej pokračovať z nasledovných dôvodov:

- máme dlhoročné skúsenosti vo vyučovaní cudzích jazykov, hlavne anglického a nemeckého jazyka,
- mnoho rokov na naši žiaci povinne učili cudzí jazyk, (v poslednom období hlavne anglický) už od 3. ročníka, v súčasnosti vyučujeme anglický jazyk vo všetkých triedach od prvého ročníka,
- dlhoročne obsadzujú naši žiaci popredné miesta v okresných kolách olympiád cudzích jazykov a úspešní sú aj v krajskom kole,
- máme dostatočný počet kvalifikovaných učiteľov ANJ a NEJ, ktorí sa pravidelne zúčastňujú rôznych seminárov a kurzov,

- pravidelne organizujeme pre žiakov jazykovo-poznávacie pobyty v Anglicku, uskutočňujeme exkurzie do Rakúska,
- zapojili sme sa do programu Comenius, nadviazali kontakt so školami v zahraničí, rokováci jazyk bol anglický jazyk,
- naši absolventi sú úspešní v štúdiu cudzích jazykov na stredných školách a dobré pracovné pozície získali aj vďaka dobrej úrovni zvládnutia ANJ, NEJ a v minulosti aj francúzskeho jazyka,
- žiaci a rodičia majú naďalej veľký záujem o vyučovanie cudzích jazykov, v poslednom období hlavne anglického,
- ovládanie cudzieho jazyka patrí medzi bežné požiadavky zamestnávateľov v rôznych profesiách,
- vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie, otvorením pracovných trhov iných štátov, možnosťou voľného pohybu obyvateľov sa ovládanie cudzieho jazyka stalo bežnou potrebou, ba až nevyhnutnosťou.

Bohaté skúsenosti vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka a dostatok kvalifikovaných učiteľov pokladáme za silnú stránku školy. Tieto skutočnosti nám umožňujú aj v budúcom období pokračovať v zameraní na výučbu cudzích jazykov. V súčasnosti sa buduje jazyková učebňa pre potreby vyučovania cudzích jazykov.

Získavanie a rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti informačno-komunikačných technológií má tiež dlhoročnú tradíciu. V minulosti mala škola vybudovanú malú učebňu s počítačovou zostavou, ktorá predstavovala začiatky počítačov v školstve vôbec. Už vtedy však bol dostatočný počet záujemcov o prácu s počítačom, preto sme zavádzali nepovinné predmety a otvárali počítačové krúžky. Záujem žiakov rástol a škola získavala novšie počítače, čo prerástlo do vybudovania troch počítačových učební. Vytvorili sme podmienky, aby naši žiaci získavali základné vedomosti a zručnosti v oblasti informačno-komunikačných technológií už od prvého ročníka ZŠ a dokázali sme zabezpečiť výučbu pre všetkých záujemcov až po 9. ročník. Potvrdil sa náš predpoklad, že ovládanie informačno-komunikačných technológií (ďalej len IKT) bude tiež nevyhnutnosťou pre našich absolventov, aby sa úspešne zaradili do života. Keďže sme zabezpečili materiálne podmienky pre výučbu, ďalej kvalifikovaného učiteľa informatiky a vzdelávanie v oblasti IKT rôznymi formami absolvovala väčšina pedagógov, vieme plynulo pokračovať vo výučbe informatiky na 1. stupni aj na 2. stupni. Rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti IKT bude pokračovať aj formou záujmových útvarov. Ďalšie vzdelávanie žiakov, ale aj pedagógov v tejto oblasti je súčasťou profilácie školy, jej zameranie na kvalitné vedomosti a zručnosti v oblasti IKT je súčasťou profilu nášho absolventa. Zvýši sa im tak šanca úspešného uplatnenia sa na trhu práce.

Aj naďalej sa budeme zameriavať na skutočnosť, že každý náš žiak je jedinečná ľudská bytosť, je jedinečná osobnosť, a preto bude našim zameraním vytváranie rovnakých možností pre rozvoj osobnosti každého žiaka s prihliadnutím na jeho schopnosti, čo je v súlade s názvom nášho iŠkVP Šanca pre všetkých a stanovenými cieľmi.

Sme školou s veľmi dobrými priestorovými, materiálno-technickými podmienkami, máme kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, naši žiaci dosahujú veľmi dobré výsledky v okresných a krajských kolách súťaží. Odborne vyučujeme všetky hodiny cudzích jazykov, ktoré vyučujeme spravidla v skupinách, máme výborné podmienky na zavádzanie IKT, realizujeme program vzdelávania nadaných žiakov pre deti z mesta, okresu a blízkeho regiónu, na veľmi dobrej úrovni je spolupráca s radou rodičov i radou školy, vytvárame podmienky pre integráciu žiakov so ŠVVP. Postupne naplňame myšlienku otvorenej školy pre rodičov a občanov. Tieto skutočnosti pokladáme aj za naše silné stránky umožňujúce naše zameranie a plnenie cieľov.

Zameriavame sa na elimináciu niektorých nedostatkov ako sú napr. slabšie výchovno-vzdelávacie výsledky v niektorých triedach, nevhodné správanie sa niektorých žiakov, znižovanie počtu žiakov v triedach, nedostatočné využívanie IKT v niektorých predmetoch, ktoré považujeme za slabšie stránky školy.

6. Profil absolventa primárneho vzdelávania – 1. stupňa základnej školy

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami :

- **pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,**
- získa kompetencie v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí, číta s porozumením, orientuje sa v texte, vyhľadáva a triedi informácie,
- využíva informačno-komunikačné technológie,
- **využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,**
- získa sociálne, občianske a kultúrne kompetencie, dodržiava pravidlá školského poriadku, snaží sa zodpovedať za svoje správanie v škole i mimo budovy,
- vie sa učiť, vzdelávať sa, pracuje samostatne aj v skupinách, preberá na seba zodpovednosť,
- **vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,**
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- **váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,** je úctivý k svojim rodičom a k ostatným osobám, **správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,**
- váži si kultúrne a národné hodnoty, tradície štátu, ktorého je občanom, štátny jazyk, materinský jazyk a svoju vlastnú kultúru,
- pozná ľudské práva, práva dieťaťa a základné ľudské slobody a rešpektuje ich,
- je znášanlivý, rešpektuje rovnoprávnosť ľudí, priateľstvo medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, **dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života,**
- kontroluje a reguluje svoje správanie, stará sa o svoje zdravie a chráni si ho,
- chráni životné prostredie,
- rešpektuje všeľudské etické hodnoty,
- svojím vystupovaním robí dobré meno škole,
- pozná a dodržiava pravidlá bezpečného správania sa v školskom a inom prostredí, pozná a dodržiava hygienické zásady,

- je schopný zúčastňovať sa rôznych súťaží a reprezentovať seba i svoju školu,
- ovláda pravidlá slušného správania sa a správa sa podľa nich,
- vie sa všestranne umelecky vyjadriť primerane k svojim schopnostiam resp. talentu,
- je pohybovo aktívny, zručný, a to podľa svojich fyzických schopností, ovláda pravidlá fair play a koná podľa nich,
- preferuje zdravý životný štýl, pozná nebezpečenstvo všetkých návykových látok a sebapoškodzovania,
- pozná svoje mesto, jeho históriu, pamiatky, jeho faunu a flóru, pozná aj blízke okolie mesta.
- má primerané vedomosti a zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti,
- má primerané vedomosti v oblasti globálneho vzdelávania,
- má primerané vedomosti v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam, ľudské práva rešpektuje v školskom i osobnom živote, **uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných,**
- má primerané vedomosti v oblasti duševného zdravia, zdravej výživy, zdravého životného štýlu, prevencie obezity a snaží sa ich uplatňovať vo svojom živote.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Absolvent má osvojené kľúčové kompetencie primárneho vzdelávania v zmysle štátneho vzdelávacieho programu.

Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania.

Za kľúčové kompetencie považujeme komunikačné kompetencie, matematickú gramotnosť, gramotnosť v oblasti prírodných vied, digitálnu gramotnosť, spôsobilosť učiť sa, spôsobilosť riešiť problémy ako aj osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- pozná pravidlá spoločenského správania sa a uplatňuje ich v školskom a mimoškolskom živote,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,

osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- pozná základné pravidlá cestnej premávky, je pripravený na samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec alebo cyklista
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadiami a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

7. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Vzdelávanie sa organizuje dennou formou štúdia ako celodenné vzdelávanie, t.j. je organizované v dopoludňajších aj odpoľudňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni. Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy tvorí u nás 1. – 4. ročník. Celková dĺžka štúdia je deväť rokov.

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom výchovných a vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie – 1. stupeň základnej školy, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného, t.j. 4. ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy (1. – 4. ročník),

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov zvýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až štvrtého ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín. V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk a informatika je najvyšší počet žiakov 17.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35

5. 11.45 12.30

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

Pedagogické stratégie

Vo výchovno-vzdelávacom procese využijeme rôzne metódy a formy práce, ktoré budú prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní. Budú záležať od stanovených cieľov a predstavovať cestu, spôsob, ako tento cieľ dosiahnuť a zároveň rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť a učenie sa žiaka. Smerovať budú k vytváraniu alebo k ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií. Používať budeme aj problémové, skupinové, blokované, tematické, kooperatívne vyučovanie, brainstorming, samostatné aj tímové projekty, samostatnú prácu žiakov, referáty, prezentáciu a obhajobu výstupov, diskusie, laboratórne práce, praktické vyučovanie, pokusy, názorné vyučovanie s didaktickou technikou, využívanie IKT vo vyučovaní, súťaže, besedy, prednášky, konferencie, exkurzie, výchovné koncerty, divadelné a filmové predstavenia, návštevy výstav a múzeí, tvorivé dielne, výlety, školy v prírode, plavecké kurzy, zapájanie sa a organizáciu charitatívnych podujatí a zbierok, prípravu kultúrnych akadémií, vyučovanie v knižnici, v múzeu, v učebni v prírode, prácu s encyklopédiami, slovníkmi, internetom, časopismi, skutočnými predmetmi, náčrtmi, diagramami, obrazmi, mapami, dennou tlačou, tvorbu modelových situácií, dialóg, dramatizáciu, vlastnú tvorbu, improvizáciu, športové aktivity a iné. Pedagogické stratégie budú súčasťou učebných osnov jednotlivých predmetov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese budeme žiakov aktívne zapájať do vyučovania, využívať ich predchádzajúce vedomosti, budeme sa vyhýbať dlhým výkladom, žiakov budeme viesť k samostatnej práci, samostatnému objavovaniu nových poznatkov, budeme sa snažiť, aby žiaci vykonali na vyučovaní čo najviac činností sami, čím získajú pocit z úspechu pri vlastnej práci. Ďalej budeme využívať skúsenosti žiakov zo života, budeme sa snažiť, aby poznatky a skúsenosti získané v jednom predmete vedeli využiť aj v iných vyučovacích predmetoch, aby vedeli využiť teoretické poznatky v praxi. Vo vyučovacom procese budeme zdôrazňovať aj výchovný charakter vzdelávania. Budeme sa snažiť o všestranný rozvoj žiaka a pri tom uplatňovať v maximálnej miere individuálny prístup k žiakom.

8. Organizácia prijímacieho konania

Pri prijímaní žiakov do školy sa postupuje v zmysle platnej legislatívy a Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Šaľa 7/2011 o určení školských obvodov pre jednotlivé školy v meste Šaľa. Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. O prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodne riaditeľ školy do 31. mája, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom sa má základné vzdelávanie začať. Žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (spádová škola), ak zákonný zástupca nevyberie pre svoje dieťa inú základnú školu. Ak je žiak zapísaný na základnú školu mimo jeho školského obvodu, oznámi túto skutočnosť riaditeľ tejto školy riaditeľovi spádovej školy. Riaditeľ spádovej školy

prednostne prijíma na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy a žiakov z iných obvodov v prípade voľných kapacít. Zákonný zástupca je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len zápis). Zápis sa koná v prvý pondelok, utorok a stredu v týždni po 15. januári kalendárneho roka v budove školy. Presný časový harmonogram zápisu určuje zriaďovateľ Mesto Šaľa po prerokovaní s riaditeľom základnej školy. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy rozhodne o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa o jeden školský rok, a to vždy na žiadosť zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast, alebo odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa aj na návrh materskej školy, ktorú dieťa navštevuje, a na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, a to vždy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Základná škola pri zápise dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky vyžaduje osobné údaje

a.) meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto narodenia, národnosť, štátne občianstvo, trvalé bydlisko dieťaťa,

b.) meno a priezvisko, adresa zamestnávateľa, trvalé bydlisko zákonných zástupcov.

Pri zápise škola používa Záznamový hárok na zisťovanie zrelosti dieťaťa a pracovný list. Prostredníctvom týchto interných dokumentov schválených metodickým združením 1.-4. ročníka zisťujeme úroveň školskej zrelosti dieťaťa, a tým jeho školskú spôsobilosť. Pri zápise zákonný zástupca dáva písomný súhlas na spracovanie osobných údajov dieťaťa s výnimkou ich zverejnenia. Zároveň poskytuje škole údaje o dieťati súvisiace s jeho zdravotným stavom, absolvovaním predprimárneho vzdelávania, záujmami dieťaťa a niektoré iné údaje (navštevovanie ŠKD, stravovanie v školskej jedálni, absolvovanie etickej alebo náboženskej výchovy).

Do prvého ročníka možno začleniť aj dieťa so všeobecnými výchovno-vzdelávacími potrebami. O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Na zápise do prvého ročníka je spravidla prítomný psychológ z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, špeciálny pedagóg a pedagogický zástupca materskej školy.

Do prvého ročníka možno výnimočne prijať dieťa, ktoré nedovŕšilo šiesty rok veku, a to vždy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast.

Do vyšších ročníkov základnej školy sa prijímajú žiaci na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a potvrdenia riaditeľstva predchádzajúcej školy o odhlásení sa žiaka z dôvodu presťahovania sa alebo aj z iných dôvodov. Riaditeľ školy v prípade voľných kapacít prijme prednostne žiaka zo školského obvodu. Žiaka z iného školského obvodu riaditeľ školy nie je povinný prijať. V prípade prijatia takéhoto žiaka do základnej školy vydá riaditeľ školy rozhodnutie o prijatí do príslušného ročníka.

Do triedy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sú žiaci prijímaní na základe žiadosti zákonného zástupcu a s jeho informovaným súhlasom po diagnostike vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Žiaka možno prijať aj vo vyššom ročníku tiež po diagnostike vykonanej CPPPaP. Takýto žiak je prijatý na diagnostický pobyt na dobu troch mesiacov a po vyhodnotení pobytu psychológom, triednym

učiteľom a ostatnými vyučujúcimi môže byť zaradený do triedy pre žiakov s IND natrvalo. Žiakov do týchto tried prijímame nielen z nášho školského obvodu, ale aj z ostatných obvodov v meste a v okrese, v prípade záujmu aj z o susediaceho okresu .

9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa realizuje v dvoch rovinách. Je to spolupráca medzi triednym učiteľom alebo učiteľom príslušného predmetu so zákonným zástupcom žiaka prostredníctvom dialógu pri osobných stretnutiach, telefonicky alebo mailom a na triednych zasadnutiach združenia rodičov. Vedenie školy v tejto rovine spolupracuje s rodičmi pri riešení rôznych druhov problémov. Druhú rovinu tvorí spolupráca vedenia školy s rodičovskou radou, v ktorej pracuje volený zástupca každej triedy. Táto spolupráca je okrem iného zameraná aj na materiálnu podporu školy a odmeňovanie žiakov za výborné výsledky v učení a pri reprezentovaní školy v súťažiach. Ďalším cieľom bude skvalitnenie spolupráce v oblasti riešenia problémov so žiakmi, keďže je niekedy zložitá nadviazať kontakt s niektorými rodičmi, ktorí sa o prácu svojich detí v škole nezaujímajú. Jedná sa hlavne o tzv. problémových žiakov. Triedni učitelia a všetci pedagogickí zamestnanci sa aj naďalej budú snažiť o zvýšenie kontaktu a spoluprácu s rodičmi, o odstránenie formálnosti vo vzťahu rodina – škola. Naším cieľom je zvyšovať záujem rodičov o dianie v škole aj prostredníctvom neformálnych stretnutí žiakov, rodičov a učiteľov na rôznych podujatiach (výlety, návštevy kultúrnych podujatí, spoločné športové podujatia, kultúrne akadémie, dni otvorených dverí a pod.). Pedagogický zamestnanec sa bude snažiť svojou prácou a prístupom k žiakom získať dôveru rodičov, aby spoločne kladne vplývali na rozvoj osobnosti dieťaťa - žiaka. Problémy sa aj naďalej budú riešiť v spolupráci s rodičmi a v prípade záujmu sa uskutočnia spoločné stretnutia slúžiace na dialóg medzi rodičmi, učiteľmi a vychovávateľmi. Rodičia aj ostatná verejnosť sú priebežne informovaní aj prostredníctvom webovej stránky školy.

Spolupráca medzi školou a Radou školy sa bude aj naďalej uskutočňovať v zmysle platnej legislatívy, t.j. Zákon č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rada školy je iniciatívny a poradný samosprávny orgán, ktorý vyjadruje a presadzuje verejné záujmy žiakov, rodičov, pedagogických a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Plní funkciu verejnej kontroly, posudzuje a vyjadruje sa k činnosti školy. Rada školy sa skladá z 11 členov. Sú to dvaja zvolení zástupcovia pedagogických zamestnancov (jeden za ročníky 1.-4., druhý za ročníky 5.-9.), jeden zvolený zástupca ostatných zamestnancov školy (vedúca ŠJ), štyria zvolení zástupcovia rodičov, štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa. Zasadnutia rady školy sa konajú tri – štyrikrát ročne. Riaditeľka školy predkladá Rade školy :

- návrh školského vzdelávacieho programu,
- návrh rozpočtu,
- správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, výsledkoch a podmienkach základnej školy,
- správu o výsledkoch hospodárenia školy,
- koncepčný zámer rozvoja školy,
- informáciu o pedagogicko-organizačnom a materiálno-technickom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu,

Spolupráca s CPPPaP v Šali je na veľmi dobrej úrovni. Okrem odborných a poradenských činností spolupracujeme v oblasti rôznych projektov, prednášok a kurzov, vzdelávania učiteľov, hlavne tých, ktorí vzdelávajú intelektovo nadaných žiakov, ale aj vzdelávania v oblasti rôznych prevencií, šikanovania, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a pod. Spolupracujeme aj so špeciálno-pedagogickou poradňou pri Spojenej škole, Krátka ul. 11 v Šali. V oblasti rôznych prevencií bude pokračovať aj spolupráca školy s políciou, mestskou políciou, úradom práce, rodiny a sociálnych vecí. Spolupracujeme aj s ostatnými základnými školami v meste, materskými a strednými školami a niektorými školami vzdelávajúcimi nadaných žiakov. V posledných rokoch sa zintenzívnila hlavne spolupráca s materskými školami v okolí školy. V priestoroch našej školy sa uskutočňujú niektoré podujatia pre deti materských škôl z okolia školy, ale aj niektorí naši žiaci sa zúčastňujú podujatí materských škôl. V tejto úzkej spolupráci budeme i naďalej pokračovať. V rámci záujmových útvarov a projektov spolupracujeme aj s rôznymi odborníkmi (letecké modelárstvo, futbal a hádzaná). Centrum voľného času patrí k našim stálym spolupracovníkom v oblasti voľno-časových aktivít, ale aj vzdelávania (archeologické múzeum). Naďalej sa bude rozvíjať spolupráca s Mestským kultúrnym strediskom, ale aj pobočkou Štátneho archívu v Šali. Pravidelná spolupráca na dobrej úrovni sa realizuje so zriaďovateľom – Mestom Šaľa, zvlášť so Spoločným školským úradom v Šali.

10. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci a zamestnanci cítili v škole príjemne, kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie všetkých priestorov školy, hlavne učební a chodieb. Riadime sa myšlienkou, že žiak sa má vzdelávať a vychovávať v dôstojnom a estetickom pracovnom prostredí a takéto prostredie i vytvárame aj pre pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy. Prostredie sa skvalitnilo celkovou rekonštrukciou interiéru, avšak novú „tvár“ získavajú učebne aj vďaka novým laviciam a stoličkám, ktoré sú vo výrazných farbách a celkovo oživujú prostredie učební. Súčasťou interiéru sú mnohé izbové rastliny, často originálne tematické nástenky, nástenky s informáciami pre žiakov i rodičov, priestory sú doplnené výtvarnými prácami žiakov. Prostredie tried a chodieb spĺňa náročné bezpečnostné, hygienické, estetické kritériá. Dôležitou súčasťou je aj celý areál školy s udržiavanou zeleňou slúžiaci na pohybové aktivity a v priaznivom počasí aj na relax žiakov počas prestávok a činnosť školského klubu detí.

Pre dosahovanie stanovených cieľov v životnom priestore školy je dôležitá celková atmosféra, klíma školy, ktorú budeme naďalej budovať ako priateľskú, partnerskú a kolegiálnu medzi žiakmi navzájom, žiakmi a pedagógmi. Aj v ďalšom období pôjde o rozširovanie vzájomných pozitívnych prístupov v komunikácii medzi všetkými jej účastníkmi. Základom vytváraných vzťahov bude porozumenie, akceptácia, empatia, tolerancia, potláčanie autoritatívnosti a imperatívnosti, ktoré protirečia humanistickej výchove a potláčajú osobnosť žiaka. Vytvoríme priestor pre uplatňovanie takých štýlov práce, ktoré pozitívne ovplyvňujú učenie sa žiakov, ich vzdelávacie výsledky, sociálne prostredie triedy a celej školy.

11. Učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Predmet	iŠVP/ iŠkVP	Ročník/ počet hodín											Spolu
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.- 9.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	iŠVP	9	8	7	7	31	5	5	4	5	5	24	55
		iŠkVP	0	0	1	1	2	0	0	1	0	0	1	3
		spolu	9	8	8	8	33	5	5	5	5	5	25	58
	prvý cudzí jazyk (AJ)	iŠVP	0	0	3	3	6	3	3	3	3	3	15	21
		iŠkVP	2	2	0	0	4	2	1	0	0	1	4	8
		spolu	2	2	3	3	10	5	3	3	4	4	19	29
	druhý cudzí jazyk (NJ, RJ)	iŠVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8	8
		spolu	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8	8
Človek a príroda	Prírodoveda	iŠVP	0	0	1	2	3							3
		iŠkVP	0	0	0	0	0							0
		spolu	0	0	1	2	3							3
	Prvouka	iŠVP	1	2	0	0	3							3
		iŠkVP	0	0	0	0	0							0
		spolu	1	2	0	0	3							3
	Fyzika	iŠVP						0	2	1	2	1	6	6
		iŠkVP						0	0	0	0	1	1	1
		spolu						0	2	1	2	2	7	7
	Chémia	iŠVP						0	0	2	2	1	5	5
		iŠkVP						0	0	0	0	1	1	1
		spolu						0	0	2	2	2	6	6
	Biológia	iŠVP						2	1	2	1	1	7	7
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0
		spolu						2	1	2	1	1	7	7
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	iŠVP	0	0	1	2	3							3
		iŠkVP	0	0	0	0	0							0
		spolu	0	0	1	2	3							3
	Dejepis	iŠVP						1	1	1	1	2	6	6
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0
		spolu						1	1	1	1	2	6	6
	Geografia	iŠVP						2	1	1	1	1	6	6
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0
		spolu						2	1	1	1	1	6	6
	Občianska náuka	iŠVP						0	1	1	1	1	4	4
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0
		spolu						0	1	1	1	1	4	4

Človek a hodnoty	Etická vých./ Nábož. výchova	iŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5	9	
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	1	5	9
Matematika a práca s informáciami	Matematika	iŠVP	4	4	4	4	16	4	4	4	4	5	21	37	
		iŠkVP	0	1	1	0	2	1	1	1	1	0	4	6	
		spolu	4	5	5	4	18	5	5	5	5	5	25	43	
	Informatika	iŠVP	0	0	1	1	2	1	1	1	1	0	4	6	
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		spolu	0	0	1	1	2	1	1	1	1	0	4	6	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	iŠVP	0	0	1	1	2							2	
		iŠkVP	0	0	0	0	0								0
		spolu	0	0	1	1	2								2
	Technika	iŠVP						1	1	1	1	1	5	5	
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0	
		spolu						1	1	1	1	1	5	5	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	iŠVP	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5	11	
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		spolu	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5	11	
	Hudobná výchova	iŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1	1	0	4	8	
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1	1	0	4	8	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	iŠVP	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10	10	
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		spolu	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10	18	
Inovovaný štátny vzdel. program-iŠVP- povin.h.			20	20	23	25	88	24	25	26	27	25	127	215	
Inovovaný škol. vzdel. prog.(iŠkVP)-voliteľ.hod.			2	3	2	1	8	3	4	4	3	5	19	27	
Spolu: iŠVP+iŠkVP			22	23	25	26	96	27	29	30	30	30	146	242	

Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy – poznámky:

Poznámky k inovovanému učebnému plánu podľa iŠVP pre primárne vzdelávanie

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVV a Š SR č. 224/2011 Z. z. podľa podmienok školy. Delia sa hodiny ANJ, INF, ak je v triede viac ako 17 žiakov.

2. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny sa využijú na:

- posilnenie hodín vyučovacích predmetov, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu; posilňujeme slovenský jazyk, anglický jazyk a matematiku,

3. Pri prestupe žiaka škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.

4. Podľa tohto učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifik výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Prerokované a schválené pedagogickou radou v ZŠ J.C. Hronského , Krátka 2, Šaľa, dňa 26.08. 2015.

9. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Škola je otvorená všetkým žiakom, zároveň sa však špecializujeme aj na vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením máme upravené dva bezbariérové vstupy do budovy, iné priestorové úpravy sa nerealizovali. Napriek tomu sme mali telesne postihnutých žiakov, ktorým sme v spolupráci s odbornými pracovníkmi vytvárali primerané podmienky vzdelávania a oni bez väčších problémov absolvovali základnú školu. Žiaci pracovali podľa individuálnych učebných plánov, resp. mali úľavy a boli oslobodení od niektorých činností.

Žiaci s poruchami učenia a správania sú integrovaní v bežných triedach. Škola nemá v tomto smere otvorené špeciálne triedy. Úzko spolupracujeme s CPPP a P v Šali a špeciálno-pedagogickou poradňou, teda s psychológom a špeciálnym pedagógom. Pokiaľ sa v škole zistia problémy v učení či v správaní žiaka, odporučí sa žiakovi vyšetrenie, ktoré sa uskutoční len so súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Odborný pracovník odporučí väčšinou úpravy učebného plánu, odporučí metódy a formy práce, niektoré úľavy, resp. odporučí žiaka integrovať. Optimálne podmienky sa vytvárajú v úzkej spolupráci so zákonným zástupcom žiaka, výchovným poradcom, jednotlivými vyučujúcimi a vedením školy.

Výchova žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v triedach s ostatnými žiakmi školy. Ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, ktorý má diagnostikované zariadením výchovného poradenstva a prevencie špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania.

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba - je požiadavka na úpravu metód a prístupov vo vzdelávaní, ktoré vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania . Uplatnenie týchto metód a prístupov je nevyhnutné pre rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Školská integrácia (začlenenie) - je výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi školy, ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Zákonný zástupca má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so zdravotným znevýhodnením - je len taký žiak, ktorému poradenské zariadenie po diagnostických vyšetreniach vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu. Je súčasťou formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do základnej školy a do strednej školy.

Žiak so zdravotným postihnutím - je žiak s mentálnym, zrakovým, sluchovým, telesným postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou, autizmom, či viacnásobným postihnutím.

Žiak chorý alebo zdravotne oslabený – je žiak s ochorením dlhodobého charakteru.

Žiak s vývinovými poruchami - je žiak s poruchami aktivity a pozornosti, žiak s vývinovou poruchou učenia .

Žiak s nadaním – je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, oblasti umenia alebo športu, alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelania sa jeho nadanie cielene rozvíja.

Do kategórie žiakov so ŠVVP patrí:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením:
 - a) žiak so zdravotným postihnutím
 - b) žiak chorý alebo zdravotne oslabený
 - c) žiak s vývinovými poruchami
 - d) žiak s poruchou správania
2. žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia
3. žiak s nadaním.

V škole vzdelávame žiakov :

- a) so zdravotným znevýhodnením – s telesným postihnutím a s autizmom
- b) chorých a zdravotne oslabených,
- c) s vývinovými poruchami učenia,
- d) s poruchami aktivity a pozornosti,
- e) s poruchami správania,
- f) so všeobecným intelektovým nadaním,
- g) žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Legislatíva a niektoré metodické materiály a iné predpisy pre žiakov so ŠVVP

- Školská integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími (ŠVVP) a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v špeciálnych triedach ZŠ , Štátna školská inšpekcia, Bratislava 2010
- Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 1 –Primárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011
- Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 2– Nižšie sekundárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011

- Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2011/12, Bratislava 2011 a Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2012 /2013, Bratislava 2012
- Školský zákon č. 245/ 2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011
- Vyhláška MŠ SR č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním.
- Vyhláška MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.
- Vyhláška MŠ SR č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie
- Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č.: 2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole
- Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy,
- Pokyny na vyplnenie formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP schváleného MŠ SR pod číslom CD-2008-17271/37405-1:914 dňa 24. októbra 2008 s platnosťou od 1. januára 2009
- Metodicko-informatívny materiál Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole č.CD-2004-12004/23602-1: 095

V škole sa nachádza najviac žiakov s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti). Z tejto skupiny žiakov je len časť zaradená medzi integrovaných žiakov, vo vzdelávaní ostatných žiakov s diagnostikovanou poruchou dodržiavajú učitelia odporúčenia špeciálneho pedagóga, resp. psychológa.

Žiaci s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti)

Pre žiakov s **vývinovými poruchami učenia** je charakteristické, že podávané výkony nezodpovedajú ich rozumovej úrovni. Najčastejšie sa vyskytujú poruchy:

- **dyslexia** - neschopnosť naučiť sa čítať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysgrafia** - neschopnosť naučiť sa písať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysortografia** - neschopnosť osvojiť si pravopis pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dyskalkúlia** - neschopnosť osvojiť si matematické úkony pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne schopnosti.

Vývinové poruchy učenia bývajú niekedy sprevádzané hyperaktivitou, prípadne nesústreďenosťou, impulzívnymi konaním. Väčšinou sa nejedná o jeden druh poruchy, symptómy sa vzájomne prelínajú a v priebehu trvania vykazujú rôznu intenzitu. Svojím obsahom sa vzdelávací proces u žiakov s VPU (vývinové poruchy učenia) zásadne neodlišujú od vzdelávania ostatných žiakov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa využívajú efektívne stratégie učenia, ktoré odporúča po pedagogicko-špeciálnom vyšetrení špeciálny pedagóg. Učiteľ konzultuje rozsah učiva a pracovné postupy vo výchovno-vzdelávacom procese so špeciálnym pedagógom.

Nové učivo sa usporiada po krokoch a dodržiava sa postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu. Učiteľ si priebežne overuje, či žiak porozumel učivu a pracuje

s odporučenými pomôckami a názorným materiálom. Pri skúšaní a overovaní vedomostí pedagógovia uprednostňujú tú formu, ktorú odporúča poradenské zariadenie.

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti

Sú to prevažne žiaci s hyperaktivitou, ktorí sa ťažšie prispôbujú a adaptujú na školské prostredie a školský poriadok. Sú impulzívni a ľahko sa unavia, nie sú schopní dodržiavať režim školy a nemôžu sa vzdelávať v triedach s veľkým počtom žiakov s použitím bežných metód. Príčinou môže byť nervové a psychické ochorenia. Je potrebné žiaka viesť k zodpovednosti pri plnení povinností, k spolupráci v skupine, k tolerancii a predovšetkým ku zvládnutiu elementárnych noriem správania.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je dôležité dodržiavať niektoré vhodné postupy

- uplatňovať pokojný prístup k žiakovi,
- snažiť sa spoločne so žiakom vytvoriť hranice a určiť režim,
- dodržiavať pravidelnosť v režime, dopredu žiaka upozorniť na zmeny,
- uplatňovať dôslednú kontrolu, realizovať so žiakom nácvik sebakontroly,
- dbať na jednotný prístup všetkých pedagógov a rodičov žiaka,
- uplatňovať kooperáciu viacerých odborníkov: psychológ, špeciálny pedagóg, výchovný poradca, učiteľ,
- usmerňovať aktivity žiaka: pohybové uvoľnenie, umožnenie odpočinku, vyhľadanie špeciálneho pedagóga v stave napätia,
- využívať podnety primerané k možnostiam a schopnostiam žiaka, učiť žiaka, ako sa dá situácia riešiť,
- oceňovať požadované správanie žiaka, jeho negatívne správanie nevenovať zbytočne veľa pozornosti.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní.

Žiaci so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní, sú vzdelávaní na základe odborných vyšetrení a odporúčení poradenských zariadení, žiadostí zákonných zástupcov, podľa individuálnych vzdelávacích programov (ďalej IVP). Tieto sú vypracované v súlade so ŠkVP a vychádzajú zo špecifických vzdelávacích potrieb žiakov jednotlivých znevýhodnení. Upravujú obsah, formy a podmienky ich vzdelávania. Na vypracovaní IVP sa podieľajú: špeciálni pedagógovia, vyučujúci príslušných predmetov, triedni učitelia, zástupcovia poradenských zariadení a výchovný poradca. IVP schvaľuje riaditeľ školy. Podľa neho sa s dieťaťom v priebehu školského roka pracuje a venuje sa mu i individuálna špeciálno-pedagogická starostlivosť.

Podmienkou školskej integrácie žiaka je špeciálno-pedagogická, v prípade potreby aj psychologická diagnostika vykonaná v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, odborná lekárska správa a písomná žiadosť rodiča alebo zákonného zástupcu. O prijatí žiaka so ŠVVP rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Asistent učiteľa pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov so ŠVVP, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Pri klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením sa prihliada na vývinovú poruchu alebo zdravotné postihnutie a hodnotíme ho s toleranciou podľa daných metodických pokynov.

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP sa používa Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č. 2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP) poskytuje škola individuálny prístup pedagóga, pričom spolupracuje so psychológom a s rodičmi. Výchova a vzdelávanie žiakov so SZP nie je klasickou integráciou. Žiaci so SZP majú mať vytvorené podmienky na výchovu a vzdelávanie ako v špecializovanej triede. Prioritným dôvodom vytvárania individuálnych podmienok v ich výchove a vzdelávaní sú edukačné potreby, nie ekonomické. Pre zabezpečenie výchovy a vzdelávania žiakov so SZP sa vytvárajú individuálne podmienky:

- h) vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- i) úprava organizácie výchovy a vzdelávania,
- j) úprava prostredia, v ktorom sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje,
- k) využitie špecifických metód výchovy a vzdelávania.

Žiakom zo SZP sa považuje dieťa, ak spĺňa aspoň tri z nasledujúcich kritérií:

- l) pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- m) aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti, patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- n) najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- o) neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- p) vyučovací jazyk školy je iný ako jazyk, ktorým hovorí dieťa v domácom prostredí.

Žiaci v hraničnom pásme mentálnej retardácie nie sú žiakmi so ŠVVP.

10. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešní absolventi získajú v rámci primárneho vzdelávania vo štvrtom ročníku primárne vzdelanie. Rozhodujúce je, že žiak zvládol učivo predpísané školským vzdelávacím programom. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie, v doložke ktorého je uvedené „Žiak získal primárne vzdelanie.“ Absolventi primárneho vzdelávania majú vytvorený základ pre nižšie stredné vzdelávanie.

11. Povinné personálne zabezpečenie

Efektívna realizácia iŠkVP je podmienená aj potrebným personálnym zabezpečením, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienku dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch od ustanovenia do kariérnej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov,
- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti pri práci so žiakmi a v spolupráci s rodičmi

Odborní zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálnopedagogickej, liečbopedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

Celkový počet pedagogických zamestnancov je 36 (1 riaditeľka školy, 1 zástupkyňa riaditeľky školy 12 učiteľov 1. – 4. ročníka, 15 učiteľov 5. – 9. ročníka, 3 asistentky, 4 vychovávateľky). Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávateľia. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracuje väčší počet mladších učiteľov.

Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu a technika.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení.

V škole dlhodobo pracujú dve psychologičky. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi.

Desať pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka. Riaditeľka školy je členkou školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou násteniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborného-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármí prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnnejšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v naplňovaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.- 9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospievajúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

12. Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

Dôležitou podmienkou pri realizácii iŠkVP je primerané priestorové vybavenie školy a materiálo-technické vybavenie učebných priestorov. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších priestoroch školy zriadených podľa platnej legislatívy.

12.1 Priestorové vybavenie

a) pre manažment školy

- kancelárie riaditeľa a zástupcu riaditeľa školy,
- kancelária vedúcej školskej jedálne,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom

- kancelária pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom alebo žiakom,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelária pre ekonomický úsek,
- kancelária pre PAM a sekretariát školy,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatňové skrinky na odkladanie odevov a obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky a didaktickú techniku v kabinetoch
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica vybavená knižničným fondom, IKT zariadením, ale zatiaľ chýba pripojenie na internet,

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne,
- odborné učebne,
- 2 telocvične,
- školské ihrisko,

i) spoločné priestory

- školská budova
- školská jedáleň,
- školský dvor,
- priestor pre riešenie zdravotných problémov – zatiaľ nemáme.

12.2 Povinné učebné priestory škôl a ich vybavenie

Učebné priestory

P.č.	Názov učebného priestoru
1.	učebňa
2.	telocvičňa
3.	multimediálna učebňa

Vybavenie učební

Názov vybavenia	Počet na	
	učiteľa	triedu/skupinu
Učiteľský stôl a stolička	1	-
Školská lavica a stolička	-	Podľa počtu žiakov
Skriňa	-	1

Didaktické pomôcky (podľa predmetov)		Podľa potreby
Nástenka	-	1
Školská tabuľa	-	1
Magnetická tabuľa	-	1
Zdroj napätia a prúdu	-	1
USB kľúč / externý disk	-	-
PC/notebook		-
Pripojenie na internet	-	1
Interaktívna tabuľa	6	1
Dataprojektor	6	1
Audioprehrávač/DVD prehrávač	6	-
Zdroj napätia a prúdu	-	1

Vybavenie telocvične

Názov vybavenia	Počet na	
	učiteľa	triedu/skupinu
Rebrina	-	8
Tyč na šplhanie	-	2
Lano na šplhanie	-	2
Lavička	-	6
Karimatka/podložka na cvičenie	1	15
Švihadlo	1	15
Švédska debna	-	2
Žinenka	-	8
Koza	-	1
Mostík	-	1
Fitlopty	-	Podľa potreby
Lopty	-	Podľa potreby
Kriketová loptička, granát	-	Podľa potreby
Futbalová/hádzanárska brána	-	2
Volejbalová konštrukcia a sieť	-	1
Basketbalový kôš	-	2
Stopky	-	1
Meracie pásmo	-	1
CD (DVD) prehrávač reproduktormi	-	1
Didaktické pomôcky (obrazový materiál, videozáznamy, dataprojektor, počítač, netradičné náčinie a iné)	-	Podľa potreby
Skrinka pre audiovizuálnu techniku	-	1

Vybavenie multimediálnej učebne

Názov vybavenia	Počet na	
	učiteľa	triedu/skupinu
Učiteľský stôl a stolička	1	-
Školská lavica a stolička	-	16
Skriňa	-	1
Interaktívna tabuľa	-	1
Zdroj napätia a prúdu	-	1
Didaktické pomôcky	-	Podľa potreby
Nástenka	-	1
Dataprojektor	-	1
PC/notebook	1	15
Reproduktory, slúchadlá	1	15
Ozvučenie, Hi-Fi technika	-	1
Multifunkčné zariadenie	-	1
USB kľúč/externý disk	1	-
Digitálny fotoaparát/kamera	-	1
Prístup na internet	1	15
Wi-Fi router	-	1

13. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- na výchovno-vzdelávací proces jednotlivých tried sa využíva **22** učební, na prízemí a poschodí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí učebne 5. – 9. ročníka,
- odborné učebne 9: fyzikálna s interaktívnou tabuľou, tri počítačové učebne, chemická učebňa, päť učební s interaktívnou tabuľou, jedna tabletová učebňa, dielňa, kuchynka, dve učebne na delené vyučovanie, žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
- kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyne riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariátu, vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Z odborných učební prešla

rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramikou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou, dataprojektorom a interaktívnou tabuľou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať. Dopĺňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule, k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, výučbové programy na interaktívne tabule, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Pravidelne sa vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Vybudovalo sa doskočisko pre skok do diaľky. Naplánovaná je výstavba multifunkčného ihriska. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovínorez, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu

voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

14. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Nevyhnutnosťou pre realizáciu iŠkVP je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učební a ostatných priestorov školy podľa platných noriem (svetlo, teplo, hlučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku).

Pri organizovaní výletov, exkurzií, výcvikov ako aj iných súčastí výchovno-vzdelávacej činnosti (škola v prírode, plavecký výcvik, vychádzka ...) sa musí vychádzať z platnej legislatívy (najmä vyhláška o základnej škole, vyhláška o škole v prírode, smernica o plaveckom výcviku), dôležitou podmienkou je informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

K realizácii školského vzdelávacieho programu je nevyhnutné vytvárať bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky vo všetkých priestoroch na vyučovanie a ďalšie aktivity nielen v budove, ale aj v celom areáli školy. Všetky pravidlá bezpečného správania sa žiakov sú súčasťou školského poriadku, s ktorým sa žiaci každoročne dvakrát a podľa potreby aj priebežne oboznamujú prostredníctvom triednych učiteľov. Školský poriadok je dostupný aj pre rodičov na webovej stránke školy. Po oboznámení sa žiaka s bezpečným správaním sa v škole a s pravidlami správania sa uskutoční o tejto skutočnosti prvý vyučovací deň písomný záznam do triednych kníh a žiackych knižiek. Na prvých vyučovacích hodinách v odborných učebniach, v telocvičniach i v ostatných častiach areálu školy sú žiaci taktiež oboznámení s pravidlami bezpečného správania sa. V škole sú vypracované všetky potrebné dokumenty v oblasti BOZP a protipožiarnej ochrany. Realizujú sa pravidelné školenia zamestnancov, ktoré vykonávajú bezpečnostní a požiarni technici. Vykonávajú sa kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia, pravidelné revízie (napr. hasiace prístroje, výťah v školskej jedálni, telovýchovné náradie, elektroinštalácia, bleskozvody, atď.), zistené nedostatky sa odstraňujú v stanovených termínoch. Uskutočnila sa aj kontrola Inšpektorátu práce Nitra a niektoré zistené nedostatky sa odstránili podľa požiadaviek Inšpektorátu (marec 2010).

Pri akciách a podujatiach mimo priestorov školy (napr. výlety, exkurzie, školy v prírode a plavecký kurz) sú žiaci oboznámení s pravidlami bezpečného správania na týchto podujatiach, o čom urobia písomný záznam zodpovední zamestnanci do príslušných tlačív alebo záznamov.

Školský poriadok obsahuje aj pravidlá v rámci prevencie drogovej závislosti, šikanovania, trestnej činnosti s vymedzením výchovných opatrení v prípade porušenia pravidiel.

BOZP a ďalšie spomenuté oblasti sú súčasťou vyučovacích predmetov (hlavne prírodovedy, etickej výchovy, telesnej výchovy a iných).

Povinnou súčasťou vyučovania je aj učivo Ochrana života a zdravia, ktorého jednou zložkou je bezpečnosť pri práci. V škole sa zabezpečujú aj potrebné hygienické podmienky vo všetkých priestoroch, uskutočňujú sa pravidelné kontroly Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre, zistené nedostatky sa odstraňujú ihneď, prípadne po získaní potrebných finančných prostriedkov. Žiaci sú priebežne vedení k dodržiavaniu hygienických pravidiel, k čomu im aj v spolupráci s rodičmi vytvárame potrebné podmienky. Dodržiavanie hygienických zásad priebežne kontrolujú pedagogickí zamestnanci, hlavne triedni učители,

vedenie školy a príslušní nepedagogickí zamestnanci. Téma hygieny je súčasťou viacerých vyučovacích predmetov (napr. prírodoveda), s pravidlami hygieny v škole oboznamujú žiakov hlavne triedni učitelia a vychovávatelia.

Pracovný režim žiakov a učiteľov je daný rozvrhom hodín školy, školským, pracovným a organizačným poriadkom. Rozvrh hodín sa v maximálnej možnej miere snažíme zostavovať v zmysle dodržiavania psychohygienických zásad. Prestávky slúžia na oddych žiakov, malé prestávky majú dĺžku desať minút a veľká prestávka je pätnásťminútová. Vstup do školy je bezbariérový. Priestory zodpovedajú platným normám – čistota, vetranie, hlučnosť, svetlo, teplo – ktoré sa nastavuje termoregulačnými ventilmi. Únikové priestory sú označené, hasiace prístroje sú nainštalované v zmysle platných noriem. Potrebnú pozornosť venujeme prípadným školským i pracovným úrazom. Žiaci i zamestnanci sú poučení ako postupovať v prípade úrazu a škola zabezpečuje prvú pomoc, resp. lekárske ošetrovanie. Niektorí zamestnanci boli preškolení v poskytovaní prvej pomoci.

15. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

15.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonným zástupcom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, ale aj kde sú jeho nedostatky a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je aj motivácia do ďalšej práce, usmernenie ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov. Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede žiakov, testy, povinne predpísané písomné práce (kontrolné práce, kontrolné diktáty, pravopisné previerky a pod.), prezentovanie vybraných tém, výsledky zo súťaží. Hodnotením sa bude zisťovať, či alebo na akej úrovni zvládol žiak vzdelávací výstup (výkonový štandard), ktorý je určený pri každej téme učebných osnov. Preto výstupové štandardy stanovujú, čo má žiak vedieť, urobiť, aké má mať postoje, hodnotovú orientáciu, pohybové a umelecké zručnosti a pod. a tieto výkony sú aj hodnotené. Hodnotenie sa bude realizovať priebežne po prebratí témy, po ukončení tematického celku, po ukončení viacerých tematických celkov (za štvrťrok, polrok, atď.), po ukončení výučby vo vyučovacom predmete. Žiak školy bude oboznámený s tým, čo a akým spôsobom bude hodnotené. Učiteľ v celkovom hodnotení berie do úvahy aj aktivitu žiaka na hodine, plnenie si povinností v rámci predmetu, zapájanie sa do dobrovoľných aktivít. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. V rámci hodnotenia uplatníme aj sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie žiakov. Vyučujúci si v rámci metodických orgánov spracujú v jednotlivých predmetoch a ročníkoch hodnotiace portfólio, ktoré bude obsahovať povinné práce a voliteľné práce vychádzajúce z obsahu vzdelávania v danom ročníku. Pri hodnotení bude učiteľ posudzovať žiaka aj vo vzťahu k nemu samotnému, hodnotiť podaný výkon vo vzťahu k jeho potenciálnym možnostiam a k jeho schopnostiam.

Hodnotenie a klasifikácia sa bude vykonávať v súlade s § 18 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č.320/2008 o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011.

- Hodnotenie a klasifikácia žiaka sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie.
- Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov.
- Celkové hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie v jednotlivých vyučovacích predmetoch.
- Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení.
- Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako v deviatom ročníku, na vysvedčenie z príslušného ročníka sa mu v doložke uvedie : „ Žiak získal primárne vzdelanie “.
- Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete podľa školského vzdelávacieho programu neklasifikovaný, sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo :
 - a) absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval vyučovacieho procesu daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
 - b) neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa vyučovacieho procesu ospravedlnene nezúčastňoval,
 - c) neprospeš, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa.
- Celkové hodnotenie a klasifikácia žiaka sa prerokuje a odsúhlasí v pedagogickej rade školy.
- Na informovanie zákonného zástupcu žiaka o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka .

15.2 Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka

- a) individuálny prístup v hodnotení – hodnotenie žiaka sa má uskutočniť podľa jeho možností a schopností, v porovnávaní so sebou samým v čase,
- b) komplexnosť hodnotenia – hodnotenie má obsahovať všetky stránky rozvoja osobnosti žiaka,
- c) pozitívna orientácia hodnotenia – vychádza z presvedčenia, že každý človek môže byť v niečom úspešný (očakáva úspech - pozitívna motivácia k činnosti). Má vychádzať z toho, čo žiak vie (z kladov a predností) a až potom poukázať na nedostatky. Závisí od schopnosti učiteľa nájsť to, čo možno pochváliť, povzbudiť – dať žiakovi príležitosť prežiť pocit radosti z úspechu,
- d) tendencia k sebahodnoteniu – vyžaduje dať žiakom možnosť hodnotiť iných i seba samého – vyvodiť z hodnotenia kritické závery a urobiť prípadné korekcie,
- e) otvorenosť hodnotenia – znamená možnosť zmeny hodnotenia, ak nastala zmena v rozvoji žiaka (žiak sa mení – zo slabšieho môže byť dobrý, lepší...),
- f) sústavnosť a variabilnosť foriem hodnotenia - vyžaduje sústavné používanie najrôznejších foriem a metód skúšania a hodnotenia žiakov,

- g) pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného alebo iného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Pri hodnotení výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktorý vydalo MŠVVaŠ SR a v súlade s § 55, 56, 57 a 58 zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

15.3 Zásady hodnotenia

a) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

b) Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.

c) Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou vo všetkých povinných a povinne voliteľných predmetoch okrem etickej a náboženskej výchovy, ktoré sa hodnotia slovom absolvoval alebo neabsolvoval. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) po prerokovaní v pedagogickej rade.

d) Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi klasifikačnými stupňami. Na vysvedčeníach s klasifikáciou sa slovný komentár za príslušný polrok nedopĺňa.

e) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie: priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

f) V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

g) Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

h) Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť využívať ich v oblastiach:

- komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- čitateľskej gramotnosti,
- jazykových schopností v štátnom jazyku, v materinskom jazyku, v cudzom jazyku,
- digitálnych kompetencií,
- matematickej gramotnosti a prírodných vied,
- sociálnych kompetencií,
- multikultúrnych kompetencií,
- manuálnych zručností a ich využitií v praktických cvičeniach,
- umeleckých a psychomotorických schopností,
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

15.4 Získavanie podkladov na hodnotenie

a) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (projekty, dotazníky, pozorovania a pod.) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
- rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.

b) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

c) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

d) Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

e) Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

f) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

g) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky a slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky a slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, pohybové činnosti,
- posúdenie prejavov žiaka (usilovnosť, osobnostný rast, ochota spolupracovať, aktivita na hodine a pod.)

15.5 Hodnotenie prospechu a správania

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chváľitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý stupeň vypíše pre prvý ročník slovom a pre ročníky 2. – 4. číslicou.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- veľmi dobré,
- uspokojivé,
- menej uspokojivé,
- neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu. Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

- pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade,
- opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení,

najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v katalógovom liste žiaka.

Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami pozornosti, s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo so špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

Celkové hodnotenie žiaka druhého až štvrtého ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka na výpise hodnotenia a na konci druhého polroka na vysvedčení vyjadruje nasledovne:

- prospel (a) s vyznamenaním,
- prospel (a) veľmi dobre,
- prospel (a),
- neprospel(a).

Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chváľitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je veľmi dobré;

Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete;

Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný;

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo:

absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,

neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

15.6 Postup pri hodnotení žiaka

Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na

základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Riaditeľ určí spôsob, akým budú triedni učitelia a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy (pohovory triedneho učiteľa s vyučujúcimi jednotlivých predmetov, vyučujúci predmetu informuje ihneď pri výraznom zhoršení učebných výsledkov žiaka triedneho učiteľa, triedny učiteľ na konci každého mesiaca hodnotí prospech žiaka z podkladov uvedených v klasifikačných záznamoch).

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v Metodickom pokyne č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v prílohe č.2.

Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ katalógového listu žiaka stupne celkovej klasifikácie jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu podpíšu hodnotenie v prednej časti katalógu a pripraví návrhy na opravné skúšky a hodnotenie žiakov v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.

Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka alebo iné informačné prostriedky (napr. e-mail, telefón).

Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ kmeňovej školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

Žiak základnej školy, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo v liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy získa žiak primárne vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Deťom občanov Slovenskej republiky povolí riaditeľ plniť povinnú školskú dochádzku vzdelávaním v školách mimo územia Slovenskej republiky, vzdelávaním v školách zriadených iným štátom na území Slovenskej republiky, individuálnym vzdelávaním v zahraničí. Na vysvedčení vydanom kmeňovou školou sa v doložke uvedie: „Žiak je na tomto vysvedčení hodnotený z predmetov, z ktorých nebol hodnotený na vysvedčení vydanom v školskom roku ... školou ... za ... ročník“.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

15.7 Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie žiaka zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci druhého polroka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Opravné skúšky

Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospieť nedostatočný, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra.

Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný.

O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do katalógového listu žiaka.

Komisionálna skúška

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- je skúšaný v náhradnom termíne,
- vykonáva opravnú skúšku,
- preskúšanie požiada zákonný zástupca,
- sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,
- je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
- má povolené individuálne vzdelávanie,
- ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtoročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- údaje identifikujúce žiaka,
- hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- návrh hodnotenia.

Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

Preskúšanie sa uskutoční neodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľ školy. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

Žiakovi, ktorý sa vzdeláva v škole mimo územia Slovenskej republiky, vzdeláva sa v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vzdeláva sa individuálne v zahraničí alebo žiak, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a dosiahol v niektorom predmete prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, sa umožní vykonať opravnú skúšku v súlade s bodom – Opravné skúšky.

Postup do vyššieho ročníka

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý neprospeš v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka, aj viackrát.

Kritéria hodnotenia žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch sú podrobne rozpracované v učebných osnovách príslušných predmetov a schválené príslušnými predmetovými komisiami.

15.8 Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP

- Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka po konzultácii so špeciálnym pedagógom alebo iným odborníkom (psychológ, logopéd, odborný lekár).
- Pri hodnotení žiaka učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.
- U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.
- Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami, chybami a poruchami reči, vývinovými poruchami učenia, autizmom zabezpečí učiteľ pri odpovedi také podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu. Učiteľ sa vždy rozhodne, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.
- Úroveň čítania sa hodnotí individuálne, s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia žiaka.
- Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) môže písať diktát, alebo byť skúšaný písomnou formou len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými postupmi na vyučovanie. Diktát takéhoto žiaka sa nehodnotí známkami, ale slovne, učiteľ vyčíslí počet chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom.
- Grafický prejav žiaka s takým zdravotným znevýhodnením, ktoré má vplyv na jeho úroveň (napr. písanie, výtvarný prejav), sa priebežne ani súhrnne nehodnotí známku.

- Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa rýchlo unaví, musí mať možnosť pri písomnej skúške pracovať individuálnym tempom, prípadne krátko relaxovať.
- Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, má učebné výsledky priebežne aj súhrnne na vysvedčení hodnotené podľa individuálnych kritérií. Na vysvedčení v doložke, triedny učiteľ uvedie, v ktorých predmetoch žiak postupoval podľa individuálneho učebného plánu.

Žiakov s poruchami učenia hodnotíme iným spôsobom a s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia. Výkon, ale najmä snahu na hodine a pri príprave oceníme (chválime, verbálne neverbálne – súhlasným prikývnutím, úsmevom), pretože to pôsobí vysoko pozitívne, povzbudzuje k ďalšiemu úsiliu.

Slabší výkon nekritizujeme, nezosmiešňujeme. Hodnotenie musí mať motivačnú funkciu.

Pri hodnotení žiaka si musíme uvedomiť, že nejde len o neschopnosť alebo zníženú schopnosť čítať a písať, ale predovšetkým o nedostatočnosť v stratégiách komunikačných verbálnych i neverbálnych a sociálnych. Preto je potrebné hodnotenie individuálne špecifikovať:

- priebežne hodnotiť každý výkon žiaka,
- hodnotiť čo najrýchlejšie po práci, inak hodnotenie, či už pochvala alebo kritika, sa miňa účinku,
- vybrať spôsob skúšania, ktorý dieťaťu najviac vyhovuje,
- pri ústnom skúšaní - odpovedať na základe otázok; vo vyšších ročníkoch pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu,
- obmedziť skúšanie pred tabuľou,
- písomné práce po formálnej stránke prispôbiť (väčšie písmená, menej úloh, štruktúrovaný text, podčiarknuté kľúčové slová, linajky na zapisovanie odpovedí, prípadne krúžkovanie správnej odpovede, mriežku na zapisovanie čísel pri výpočtoch),
- nehodnotiť kvalitu písma, písomný prejav nie je nutné vždy klasifikovať,
- nehodnotiť úpravu, ale obsahovú stránku,
- pri hodnotení strieďať typy hodnotenia - známka, slovné hodnotenie, body, pomocou symbolov (značky),
- pri hodnotení známkou alebo bodmi tieto hodnotenia neustále doplňovať slovným hodnotením, ktoré si lepšie všíma vstup, priebeh práce, výsledok a podmienky, ktoré má žiak pri práci - formálne hodnotenie známkou môže viesť k formálnym výkonom,
- sebahodnotenie samotným žiakom je metóda, ktorá svojim dopadom na žiaka významne ovplyvňuje jeho výkony (žiak má konkrétne vyjadriť, čo vie a čo nevie),
- zdôrazniť čo bolo dobré, dosiahnuté, pozoruhodné a neorientovať sa na chybu,
- rozvíjať komunikatívnosť, nie príkazy, zákazy,

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP používame

Individuálne hodnotenie – hodnotíme pomer medzi výkonom a schopnosťou, neporovnávame žiakov medzi sebou.

Otvorené hodnotenie – hodnotíme činnosť, výsledok, dielo, nie osobnosť žiaka.

Pozitívnu orientáciu – hodnotíme to, čo žiak vie. Využívame dialóg – žiakom dávame možnosť o hodnotení diskutovať v triede, žiak tak má šancu naučiť sa sebahodnoteniu, učiteľ má šancu získať informácie o úrovni sebahodnotenia žiakov.

Objektivizáciu hodnotenia – pedagóg obmedzuje spôsob vlastných subjektívnych vplyvov pri hodnotení žiakov.

16. Vnútorňý systém hodnotenia a kontroly zamestnancov školy

16.1 Ciele kontroly

- získať prehľad o odbornej a metodickkej pripravenosti učiteľov a výchovných zamestnancov,
- získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu,
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacom procese,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie s cieľom zabezpečiť zjednocovanie hodnotiacich kritérií,
- sledovať výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, súťaže žiakov, didaktické testy v paralelných triedach, úspešnosť prijatia na vyšší stupeň vzdelávania),
- hodnotiť výsledky zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, zameranie sa na kontrolu výchovno-vzdelávacieho procesu (plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých jeho častiach, tvorbu tematických výchovno-vzdelávacích plánov a ich dodržiavanie, atď.), kontrolu dodržiavania pracovného a školského poriadku ako aj plnenia úloh v rámci plánu práce školy a metodických orgánov, prácu vedúcich metodických orgánov, výchovného poradcu, kontrolu vedenia pedagogickej dokumentácie, kontrolu práce pri činnostiach mimo školy (lyžiarsky výcvik, školy v prírode, plavecké kurzy, exkurzie a pod.), na dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov, na kontrolu činnosti záujmových útvarov, kontrolu estetického vzhľadu tried, areálu školy, kontrolu práce školského klubu detí. sledovať zavádzanie a plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,
- zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny,
- získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu,
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacej činnosti z predchádzajúceho školského roka,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi s cieľom zabezpečiť zjednocovanie kritérií pri klasifikácii,
- sledovať evidenciu o klasifikácii žiakov v zmysle Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu (MP),
- získať prehľad o zavádzaní a využívaní IKT technológií vo vyučovacom procese,

16.2 Formy, metódy a spôsob kontroly

a) **Priama hospitačná činnosť**, v ktorej riaditeľka, zástupkyne riaditeľky a vedúce metodických orgánov v spolupráci s vedením budú sledovať:

- efektívne využívanie učebných IKT pedagógmi,
- rozvíjanie kľúčových kompetencií a zručností žiakov,
- dodržiavanie zásad školského vzdelávacieho programu,
- prácu so žiakmi so ŠVVP,

- plnenie úloh POP vo vyučovacom procese,
- hodnotenie, sebahodnotenie žiakov,
- využívanie progresívnych a aktivizujúcich metód a foriem práce,
- diferencovanie úloh a činností vzhľadom na rozdielne vzdelávacie potreby jednotlivých žiakov so ŠVVP,
- dodržiavanie didaktických zásad s osobitným zameraním na triedy prospechovo slabšie,
- plnenie učebných osnov a požiadaviek štandardov v jednotlivých ročníkoch,
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- dodržiavanie zásad klasifikácie žiakov,
- dodržiavanie psychohygienických zásad vo výchovno-vzdelávacej práci,
- plnenie plánu práce školy, plánov metodických orgánov,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách so zreteľom na charakter predmetu.

a) Pozorovanie, individuálny rozhovor s učiteľom

b) Didaktické testy, previerky zamerané na plnenie štandardov, ktoré sú vypracované pre jednotlivé predmety a ročníky,

c) Rozbor predpísaných písomných prác a riaditeľských previerok na zasadnutiach metodických orgánov,

d) Spolupráca metodických orgánov, zovšeobecnenie dobrých skúseností výchovno-vzdelávacej práce,

e) Sledovanie plnenia pracovného a školského poriadku záväzného pre pedagogických zamestnancov a žiakov školy,

f) Ankety,

g) Dotazníky.

16.3 Oblasti kontrolnej činnosti

Priama hospitačná činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese. Priamou hospitačnou činnosťou budeme sledovať:

- dodržiavanie didaktických zásad vo výchovno-vzdelávacom procese,
- plnenie učebných osnov jednotlivých predmetoch,
- rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- vyučovanie predmetu etická výchova vo všetkých ročníkoch,
- plnenie úloh z učiva „Ochrana života a zdravia“ v jednotlivých vyučovacích predmetoch,
- realizácia učiva „Ochrana života a zdravia“ so zameraním na praktické činnosti v rámci účelových cvičení a didaktických hier,
- využívanie učebných pomôcok, účelnej názornosti vyučovania, didaktickej techniky,
- výchova k rodičovstvu a manželstvu
- rozširovanie myšlienky podpory zdravia a zdravého spôsobu života,
- prevencia drogových závislostí vo vyučovacom procese – občianska náuka, etická výchova, prírodoveda, biológia a iné predmety,
- uplatňovanie humanistických prístupov vo vyučovaní, klíma na vyučovacej hodine, atmosféra vyučovacieho procesu,
- realizácia komunikatívneho princípu vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry,
- dodržiavanie metodických pokynov na hodnotenie žiakov, formy a metódy hodnotenia, pomer písomného a ústneho overovania vedomostí, počet známok z jednotlivých predmetov,
- celková práca učiteľov telesnej výchovy, telesnej a športovej výchovy, dodržiavanie učebných osnov, formy zisťovania kondície žiakov, vstupné a výstupné testovanie

- v jednotlivých disciplínach, porovnávanie výsledkov na začiatku a konci školského roka, športové oblečenie žiakov na hodinách ,
- kontrola vedomostí zo slovenského jazyka a literatúry, matematiky vo všetkých ročníkoch a niektorých ďalších predmetov vo vybraných ročníkoch formou testov,
 - sledovanie komunikatívnych zručností na hodinách cudzích jazykov,
 - vstupné a výstupné testy – porovnávanie výsledkov,
 - plnenie úloh plánu práce, úloh plánov predmetových komisií metodických združení,
 - dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách, pri laboratórnych prácach, praktických cvičeniach,
 - prípravu žiakov 9. ročníka na štúdium na stredné školy - príprava na celoplošné testovanie žiakov 9. roč.,
 - individuálny prístup k žiakom na hodinách (talentovaní, nadaní, slaboprosievajúci žiaci),
 - zavádzanie nových metód vo vyučovacom procese, progresívne metódy práce, inovatívne postupy,
 - tvorivá práca na hodinách, tvorivé prvky,
 - vzťah učiteľ – žiak, žiak – učiteľ,
 - práca so žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním
 - plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,
 - osobnosť učiteľa vo vyučovacom procese,
 - rozvíjanie komunikačných schopností žiakov,
 - uplatňovanie učebných osnov environmentálnej výchovy v jednotlivých predmetoch,
 - sledovanie výchovného pôsobenia s cieľom odstraňovania prejavov rasizmu medzi žiakmi s dôrazom na rómskych žiakov,
 - plnenie úloh z POP na príslušný školský rok.

Ďalšie oblasti kontroly:

Práca výchovného poradcu – kontakt s triednymi učiteľmi, so žiakmi, s CPPP a P, s rodičmi, plnenie plánu práce výchovného poradcu.

Príprava na súťaže, olympiády – aktivita jednotlivých učiteľov v tomto smere, dosahované výsledky.

Kontrola práce metodických orgánov v škole, sledovanie plnenia úloh v plánoch predmetových komisií a a metodických združení, zovšeobecnenie dobrých skúseností, zjednocovanie požiadaviek v rámci metodických združení, exkurznej činnosti na rozšírenie vedomostnej úrovne žiakov, zapracovanie úloh POP do plánov a spolupráca metodických orgánov.

Kontrola vedenia pedagogickej dokumentácie a inej dokumentácie

- vedenie triednych kníh,
- vedenie triednych výkazov, katalógových listov,
- vedenie klasifikačných hárkov,
- kontrola výpisov za I. polrok a vysvedčení za II. polrok školského roka,
- vedenie zápisníc zo zasadnutí rodičov,
- vedenie zápisníc zo zasadnutí metodických orgánov,
- vedenie záznamov záujmových útvarov,
- predpísané písomné práce zo slovenského jazyka, matematiky, cudzích jazykov, záznamy laboratórnych prác,

- vedenie osobných listov,

Kontrola činnosti záujmových útvarov

Kontrola estetického vzhľadu tried, areálu školy, čistota, hygiena, bezpečnosť

- kontrola dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov, kontrola objektu školy,
- kontrola učební, dielni s cieľom zistiť nedostatky, chyby a odstrániť ich,
- kontrola pedagogického dozoru, dodržiavanie všetkých častí pracovného poriadku školy so zameraním na okamžité odstránenie nedostatkov,
- kontrola práce v školskom klube detí, naplnenosť oddelení, dodržiavanie jednotlivých zložiek výchovno-vzdelávacej práce, výchovný program,

Poslaním a účelom hodnotenia bude **poznávanie** práce konkrétneho zamestnanca, **posudzovanie** jeho práce ako podklad pre finančné a iné ocenenie, **motivácia** pre jeho ďalší výkon, ale aj pôsobenie na dlhodobé formovanie jeho osobnosti.

Kontrolná činnosť bude realizovaná priebežne, na jej základe sa bude realizovať hodnotenie zamestnancov. Výsledky sa budú analyzovať na pracovných zasadnutiach, hospitačných rozboroch a v priamych rozhovoroch so zamestnancami. Vedenie školy bude každý rok postupovať podľa plánu kontrolnej činnosti.

16.4 Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov

Kontrola a hodnotenie výkonov sa realizuje priebežným monitorovaním aktivít zamestnancov a ich formatívnym hodnotením na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi,
- analýzou písomných prác,
- referenciami od žiakov, rodičov,
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží,
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vyučovacích výsledkov,
- vyhodnotením činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- vyhodnocovaním plnenia činností zadaných nad rámec pracovných úloh.

Jedenkrát ročne budú tieto poznatky zhrnuté v periodickom sumatívnom hodnotení v rámci hodnotiaceho pohovoru so zamestnancom, ktorý bude založený na čiastkových výsledkoch formatívnych hodnotení zameraných na minulé výkony, ale zároveň bude impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérový rast.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu a zvyšovanie kvality práce jednotlivých zamestnancov. Má viesť k zlepšovaniu výkonu a nepretržitému rozvoju kompetencií zamestnancov, k motivácií pedagógov, aby sami sledovali a hodnotili svoj pracovný výkon a pracovné správanie a menili ich kvalitu prostredníctvom kontinuálneho profesijného vzdelávania a sebazvedávania, a tým zvyšovali kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti školy.

Vedeniu školy umožňuje prepracovaný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov objektívnejšie hodnotiť jednotlivé pracovné výkony, získavať, riadiť, rozvíjať a odmeňovať tých, ktorí majú požadované spôsobilosti naplňovať ciele a výchovno-vzdelávací program školy

a prispievať ku kvalitnejšiemu, efektívnejšiemu a lepšiemu fungovaniu vzdelávacej inštitúcie ako celku.

U zamestnancov má systém kontroly a hodnotenia podporovať a rozvíjať také profesionálne konanie a správanie, plnenie pracovných úloh, aktivity kontinuálneho vzdelávania a sebavzdelávania rozvíjajúceho profesijné kompetencie, ktoré budú prispievať k dosiahnutiu hodnôt, cieľov a funkcií školy.

16.5 Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov

Výsledky, kvalitu a náročnosť výkonu pedagogickej činnosti, mieru osvojenia si a využívania profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov hodnotí v súlade s § 52 zákona č. 317/2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vedúci zamestnanec, priamy nadriadený podriadeného hodnotí komplexom objektivizujúcich metód výsledky a kvalitu výkonu pedagogickej profesie, mieru osvojenia a využívania profesijných kompetencií. Uvádzajúci pedagogický zamestnanec začínajúceho pedagogického zamestnanca, priamy nadriadený podriadeného jedenkrát ročne najneskôr do konca školského roka (riaditeľka hodnotí zástupkyne riaditeľky školy, zástupkyňa riaditeľky školy pre 5.- 9.ročník učiteľov pre 5.- 9. ročník a zástupkyňa riaditeľky školy pre 1.- 4. ročník učiteľov 1.- 4 ročníka a vychovávateľky ŠKD. Hodnotenie sa realizuje formou hodnotiaceho pohovoru.

Hodnotenie je podkladom na

- a) rozhodnutia riaditeľa školy na ukončenie adaptačného vzdelávania,
- b) vypracovanie plánu kontinuálneho vzdelávania,
- c) odmeňovanie,
- d) ďalšie personálne činnosti, rozhodovanie.

Zásady hodnotenia pedagogických zamestnancov sú rozpracované v pracovnom poriadku.

O hodnotení sa vyhotovuje Písomný záznam o hodnotení pedagogického zamestnanca, v ktorom hodnotiteľ uvedie slovné hodnotenie (mimoriadne dobré , veľmi dobré, štandardné, čiastočne vyhovujúce, nevyhovujúce výsledky pri vykonávaní pracovnej činnosti).

a) identifikačné údaje:

- hodnoteného zamestnanca -meno a priezvisko, titul, osobné číslo, dátum narodenia, pracovná pozícia,
- hodnotiteľa - meno a priezvisko, titul, funkcia,
- hodnotiace obdobie – od - do, dátum a miesto hodnotenia, účel hodnotenia,

b/ vyhodnotenie:

- pracovného výkonu v rámci plnenia pracovných úloh a splnenie uložených úloh,
- pracovného správania,
- stanovisko hodnoteného,
- súhrnné stanovisko hodnotiteľa - stanovenie individuálnych pracovných cieľov v profesijnom rozvoji, úlohy uložené pre ďalšie hodnotiace obdobie,
- podpis hodnotiteľa a hodnoteného,

c) stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia:

- stupnica hodnotenia v škálovom vyjadrení (body v počte 5 ako najlepšie hodnotenie, 4, 3, 2, 1 ako najhoršie hodnotenie) i v slovnom vyjadrení,
- percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia – maximálny počet 180 bodov.

Ak zamestnanec nesúhlasí s hodnotením:

- a/ uvedie sa v stanovisku,
- b/ hodnotenie sa opäť preukázateľne prerokuje v prítomnosti zástupcu zamestnancov, v prípade opakovaného nesúhlasu sa k hodnotiacemu pohovoru prizýva ďalší, funkčne vyššie postavený nadriadený /poznámka: napr. hodnotenie vykonal zástupca riaditeľa, vyššie postavený nadriadený je v tomto prípade riaditeľ školy/.

Písomný záznam z hodnotenia sa vyhotoví v dvoch exemplároch, z ktorých jeden je určený do osobného spisu a podlieha legislatívnym normám o archivácii a druhý je učený pre zamestnanca,

Hodnotiteľ je povinný:

- a/ zachovať štruktúru a formálne náležitosti hodnotiaceho pohovoru,
- b/ oboznámiť sa s pravidlami hodnotiaceho pohovoru a dodržiavať ich.

16.6 Stupnica hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	štandardné	priemerné plnenie obsahu kritéria, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie
2	čiastočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritéria, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu
1	nevyhovujúce	nedostačujúce plnenie obsahu kritéria

Hodnotená oblasť : Pracovný výkon

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľa (1 až 5)

Edukačný proces	vie stanoviť edukačné ciele vo väzbe na učebné osnovy		
	aplikuje inovačné metódy , formy a ostatné prostriedky v nadväznosti na ciele, modernizuje VVP proces		
	dodríava didaktické zásady, tvorivé prístupy, alternatívne metódy		
	vytvára dobrú klímu v triede, má prirodzenú autoritu, je žiakmi akceptovaný		
	dodríava pravidlá hodnotenia žiakov, priebežne hodnotí snahu, výkon a osobný pokrok žiaka		
	vytvára podmienky pre dosahovanie primeraných výchovno-vyučovacích výsledkov		
	motivuje žiakov k účasti na postupových súťažiach a predmetových olympiádach		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			
Žiak	rešpektuje danosti a potenciál žiaka, rozvíja silné stránky žiakovej osobnosti, vie motivovať žiakov k učeniu, rešpektuje názory žiakov		
	rozvíja u žiakov kľúčové kompetencie, vyššie úrovne poznávania žiakov, logické myslenie, kritické myslenie, analýzu, tvorivosť		
	rozvíja personálne zručnosti žiakov: samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúctu, sebadôveru		
	vie riešiť problémy v triede, pri dozore nad žiakmi, na exkurziách, na výletoch, v škole v prírode		
	prístupuje k žiakom individuálne, pomáha žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pracuje s nadanými a talentovanými žiakmi, žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 30 bodov)			
Postoje	k plneniu povinností vyplývajúcich z náplne práce, plnenie úloh spoľahlivo, správne a včas		
	k plneniu úloh nad rámec pracovných povinností, mimoriadna prac. činnosť, aktivita		
	k profesijnému rozvoju, zvyšovaniu kvalifikácie, odbornosti - účasť na vzdelávacích aktivitách a formách kontinuálneho vzdelávania		
	k profilácii, zameraniu a stratégii školy - zapája sa do ich realizácie		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 20 bodov)			

Iné úlohy	prínos pre školu – propagácia, prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi		
	spolupráca pri spracovaní, realizácii a hodnotení rozvojových projektov, programov školy, zavádzaní zmien a inovácií, spolupráca pri tvorbe ŠkVP		
	organizovanie a zapájanie sa do mimoškolských aktivít: besedy, karneval, športové aktivity, tvorivé dielne		
	tvorba učebného materiálu, didaktických testov, pracovných zošitov		
	aplikácia moderných princípov vo vzdelávacom procese, používanie IKT vo vyučovacom procese, práca s interaktívnou tabuľou		
	estetizácia prostredia triedy, školy		

Hodnotená oblasť : Pracovné správanie

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľa (1 až 5)
Profesionálne správanie	dokáže hodnotiť a reflektovať svoj výchovno-vyučovací proces a vlastné správanie		
	pozná svoje silné a slabé stránky, uplatňuje sebahodnotenie vo vzťahu k práci a sebe samému		
	špeciálna činnosť- koordinátor, správca kabinetov, vedúci PK, MZ, výchovný poradca, oprava písomných prác, dozor nad žiakmi		
	vytvára priaznivú klímu v triede i v pracovnom kolektíve, vie pracovať v tíme a spolupracovať s učiteľmi		
	efektívne komunikuje s vedením školy, s kolegami, so žiakmi, s rodičmi...		
	vie riešiť konflikty, zvláda záťažové situácie		
	je rešpektovaný svojim okolím, má prirodzenú autoritu		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			

Normy	dodržiava interné predpisy		
	dodržiava a efektívne využíva pracovný čas s maximálnym využitím vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu		
	správne vedie pedagogickú dokumentáciu		
	zúčastňuje sa pracovných porád a pedagogických rád – podáva podnety a návrhy pri riešení problémov		
	rešpektuje príkazy nadriadených		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 25 bodov)			

Celkové hodnotenie oblastí

A	Pracovný výkon	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Edukačný proces (max. 35)		
	Žiak (max. 30)		
	Postoje (max. 20)		
	Iné úlohy (max. 35)		
Súhrnné hodnotenie oblastí (max. 120)			

B	Pracovné správanie	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Profesionálne správanie (max. 35)		
	Normy (max. 25)		
Súhrnné hodnotenie oblastí (max. 60)			

	Súhrnné hodnotenie oblastí	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
A	Pracovný výkon (max. 120)		
B	Pracovné správanie (max. 60)		

Celkové hodnotenie (max.180)		
--------------------------------------	--	--

Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia

Stupnica hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	štandardné	priemerné plnenie obsahu kritériá, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie
2	čistočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritériá, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu
1	nevyhovujúce	nedostačujúce plnenie obsahu kritéria

Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách

- a) **100% - 91%** z celkových možných bodov hodnotenia - **mimoriadne dobré výsledky (180 - 163 bodov)**
- b) **90% - 61%** z celkových možných bodov hodnotenia – **veľmi dobré výsledky (162 - 109 bodov)**
- c) **60% - 31%**- z celkových možných bodov hodnotenia – **štandardné výsledky (108 - 55 bodov)**
- d) **30% - 11%** z celkových možných bodov hodnotenia – **čistočne vyhovujúce výsledky (54 - 19 bodov)**
- e) **10% - 0%** z celkových možných bodov hodnotenia – **nevyhovujúce výsledky (18 - 0 bodov)**

16.7 Hodnotenie školy

Cieľom bude, aby žiaci, rodičia získali hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. Zároveň slúži hodnotenie školy aj ako informačný zdroj pre verejnosť. Hodnotenie je zamerané na ciele, ktoré si škola stanovila, na ciele, ktoré sú v ŠKVP, na oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, ale i na tie, v ktorých sa jej nedarí. Zameriame sa na monitorovanie podmienok vzdelávania, spokojnosť s vedením školy,

s učiteľmi, prostredia školy, celkovej jej klímy a atmosféry, disciplíny, na spokojnosť s hodnotením žiakov, s využitím mimovyučovacieho času a pod., s cieľom získať spätnú väzbu o kvalite školy, o spokojnosti žiakov, rodičov, učiteľov. Pri získavaní podkladov hodnotenia použijeme rozhovory, diskusie a dotazníky, SWOT analýzu.

Evalvácia v školstve predstavuje systematické zhromažďovanie, triedenie a vyhodnocovanie údajov s cieľom prijať ďalšie rozhodnutia, ktoré významne ovplyvnia ďalšiu činnosť vzdelávania a práce školy. Škola realizuje svoje vnútorné sebahodnotenie, cieľom ktorého je motivovať zamestnancov k sústavnému a pravidelnému overovaniu kvality svojej práce spätnou väzbou, Má pomôcť pri diagnostikovaní nedostatkov v práci učiteľa, triedy, školy s následne viesť k ich odstraňovaniu a motivovať v ďalšej práci.

Procesy hodnotenia sa uskutočňujú na úrovni: triedy (triedny učiteľ, ostatní učitelia vyučujúci v triede), školy (vedúci metodického združenia, predmetovej komisie, pedagogická rada, vedenie školy, riaditeľ školy), regiónu a štátu (orgánu štátnej správy v školstve, iných orgánov.)

Evalvácia ako proces sebareflexie umožňuje zhromaždenie informácií o vlastnej škole, výkone pedagogickej profesie, odporúčaní pre ďalší rozvoj školy, pre inovácie stratégií školy. Kritériá a ukazovatele sebahodnotenia slúžia ako podklad permanentného monitorovania, hodnotenia a projektovania cieľov školy s prihliadnutím na špecifické podmienky.

Cieľom hodnotenia školy je :

- aby žiaci a ich rodičia, ako aj rodičia budúcich žiakov získali dostatočné a jasné informácie o škole, jej silných aj slabých stránkach, aby rodičia i verejnosť boli oboznámení s cieľmi, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP,
- aby verejnosť poznala koncepčné zámery školy, aby sa rodičia a verejnosť oboznámili s úspechmi žiakov školy.

V oblasti hodnotenia školy monitorujeme :

- podmienky na vzdelávanie žiakov,
- prostredie školy, klímu školy,
- vyučovací proces, metódy, formy vyučovania,
- ďalšia úroveň práce a podpory žiakov so ŠVVP,
- výsledky vzdelávania a úspešnosť žiakov v rôznych oblastiach,
- výchovné problémy,
- riadenie školy.

Nástroje autoevalvácie úrovne školy :

- dotazníky pre žiakov a rodičov,
- rozhovory s učiteľmi,
- rozhovory učiteľov s rodičmi,
- kontrolná činnosť,
- analýza úspešnosti žiakov v súťažiach, olympiádach, ich umiestnenia v rámci mesta a regiónu,
- monitorovanie výsledkov žiakov v 9. ročníku,
- pravidelný kontakt so zástupcami rodičov v rade rodičov i v rade školy,
- SWOT analýza

17. Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky; oblasti, v ktorých sú nedostatky a návrhy opatrení na skvalitnenie úrovne výchovy a vzdelávania

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prevažne dobrá úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ viacročné výborné výsledky žiakov v súťažiach, hlavne v okresných kolách, postupne aj v krajských kolách, ▪ dostatok učiteľov cudzích jazykov umožňuje posilniť hodiny cudzích jazykov, ▪ dve psychologičky, ▪ detí sa v škole vytvoril priestor aj pre týchto žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v rámci celého okresu Šaľa, ▪ veľmi dobré priestorové materiálne – technické podmienky školy, ▪ zníženie počtu problémových žiakov, ▪ dobre fungujúci ŠKD, ▪ kladné vybavenie všetkých žiadostí rodičov o ŠKD, ▪ kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov, ▪ veľký počet rôznych akcií, podujatí – obohatený vyučovací proces, ▪ pestrý výber záujmových útvarov ▪ dobrá spolupráca s Radou školy a s Radou rodičov, ▪ žiaci 9. ročníka v celoslovenskom testovaní dosahujú spravidla lepšie výsledky ako je celoslovenský priemer v SJL a v MAT, ▪ stále skvalitňovanie materiálnych podmienok, výmena školského nábytku, ďalšia rekonštrukcia priestorov, ▪ dobré podmienky na zavádzanie IKT do vyučovacieho procesu, ▪ pravidelné uverejňovanie informácií o škole v miestnej tlači, ▪ výborná spolupráca s materskými školami v obvode školy, ▪ väčšina pedagógov je ochotná robiť „prácu navyše“ aj bez finančnej odmeny, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ problémové správanie sa niektorých žiakov, nerešpektovanie pedagógov, nedostačujúce kompetencie školy v tejto oblasti, neobjektívne hodnotenie správania rodičmi týchto žiakov <p>Opatrenia: zintenzívniť spoluprácu s rodičmi a odborníkmi ihneď po vzniknutí problému, zintenzívniť spoluprácu so sociálnymi pracovníkmi a kurátormi, políciou, prijímanie výchovných opatrení.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nepriaznivý vývoj, celkový pokles žiakov v škole <p>Opatrenia: ešte väčšia propagácia školy v mestskej a regionálnej tlači, v materských školách, na web stránke školy, organizovanie dní otvorených dverí pre rodičov, spoločných podujatí s predškólakmi v MŠ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatočné využívanie IKT vo vyučovacom procese v jednotlivých predmetoch napriek dobrým podmienkam, <p>Opatrenie: vzdelávanie pedagogických zamestnancov zamerané na využívanie IKT vo vyučovacom procese– ukážky činností, hmotné zainteresovanie učiteľov.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nízky počet žiakov vo väčšine tried, z toho vyplývajúci znižujúci sa objem finančných prostriedkov pre školu, <p>Opatrenie: spolupráca s rodičmi predškólakov, účasť na zasadnutiach MŠ</p>

- aktívna webová stránka školy,
- rekonštruovaná budova školy,
- moderná školská knižnica podporuje rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- dobre fungujúca školská jedáleň, jej nové zariadenie,
- pekný školský areál plný zelene,
- vybavenie interaktívnymi tabuľami a ich pravidelné využívanie vo vyučovacom procese,
- získanie tabletovej učebne,
- úspešné zapojenie sa do viacerých projektov

Príležitosti

- zapojenie sa do projektov v rámci EU, MŠ, získavanie grantov
- väčšia zainteresovanosť rodičov a verejnosti do problémov školy

18. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, **riadili** sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu, koordinátora,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálnymi prostriedkami, výpočtovou technikou, multimédiami.

Vzdelávanie :

Pedagogickí zamestnanci sa počas školského roka zúčastňovali predovšetkým rôznych seminárov zameraných na skvalitňovanie vyučovania jednotlivých predmetov a na využívanie moderných vyučovacích postupov a technológií vo vyučovacom procese.

Pedagogickí zamestnanci sa zúčastňovali aj vzdelávacích aktivít organizovaných SŠÚ v Šali, OÚ Nitra, MPC Nitra a inými vzdelávacími organizáciami.

V školskom roku 2014/2015 sa do kontinuálneho vzdelávania prihlásilo a zapojilo **24** pedagogických zamestnancov, z toho 18 PZ vzdelávanie ukončilo v školskom roku 2014/2015 a ďalší 6 PZ ukončia vzdelávanie v školskom roku 2015/2016.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

Špecializačné vzdelávanie – pedagogickí zamestnanci školy sa nezúčastnili

Aktualizačné vzdelávanie – ukončené :

- Metódy a formy práce v predmetoch pracovné vyučovanie, svet práce a technika -2 PZ
 - Tvorba didaktických testov v anglickom jazyku – 2 PZ
 - Kreslenie v grafickom programe Tux Paint – 2 PZ
 - Kreslenie v grafickom programe Tux Paint – 1 PZ
 - Výskumne ladená koncepcia prírodovedného vzdelávania – 1 PZ
 - Baltík – programovanie na základnej škole (úroveň začiatocník) - 3 PZ
 - Profesionálna orientácia žiakov základných škôl na odborné vzdelávanie a prípravu - 1 PZ
- Škola v pohybe pre učiteľov telesnej a športovej výchovy základných a stredných škôl -2 PZ

Inovačné vzdelávanie – ukončené :

- Telesná výchova na primárnom stupni vzdelávania a zvyšovanie záujmu detí o pohybové a športové aktivity – 2 PZ

Prípravné atestačné vzdelávanie – ukončené :

- Prípravné atestačné vzdelávanie pred prvou atestáciou pre pedagogických zamestnancov – 1 PZ
- Prípravné atestačné vzdelávanie na vykonanie druhej atestácie pedagogických a odborných zamestnancov - 1 PZ

Adaptačné vzdelávanie - ukončené:

- asistent učiteľa

Učители a vychovávateľa absolvovali aj ďalšie vzdelávania, napr. Aktivizujúce metódy vo výchove, ale ich ukončenie je naplánované až v školskom roku 2015/2016.

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese,
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov,
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor),
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi,
- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- vzdelávanie v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP.

19. Zásady a podmienky na vypracovanie školských vzdelávacích programov

Inovovaný Školský vzdelávací program (ďalej iŠkVP) je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v škole. Je vypracovaný v súlade s platným štátnym vzdelávacím programom a s platnou legislatívou. V iŠkVP škola uvádza svoju víziu, ciele a zameranie, pričom zohľadňuje potreby svojich žiakov a tiež možnosti obce a regiónu. Konkretizuje v ňom svoj obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím voliteľných (disponibilných) hodín (škola **musí využiť všetky voliteľné hodiny**). Školský vzdelávací program vydal riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy a je zverejnený na verejne prístupnom mieste – vo vestibule školy.

Pri tvorbe iŠkVP škola vychádzala zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov v ŠVP, pričom využila nasledujúce možnosti podľa svojich konkrétnych potrieb.

Platné vzdelávacie štandardy pre príslušné vyučovacie predmety sú učebnými osnovami povinných vyučovacích predmetov, ktorých časová dotácia bola v učebnom pláne ponechaná alebo navýšená bez rozšírenia obsahu predmetu.

Poznámky:

Súčasťou Inovovaného školského vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy sú **Učebné osnovy jednotlivých vyučovacích predmetov** (viď príloha č. 1), **Vzdelávacie oblasti a prierezové témy** v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre primárne vzdelávanie (viď príloha č. 2), **Finančná gramotnosť** (viď príloha č. 3)

Prílohy :

- 1. Učebné osnovy**
- 2. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy**
- 3. Finančná gramotnosť**

Príloha č. 2:

Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Tab.1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety pre ŠVP pre 1. stupeň základnej školy

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA PRÍRODOVEDA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	PRVOUKA VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a anglický jazyk. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámi s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote. Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúalnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť. Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v povinne voliteľných vyučovacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova/náboženstvo. Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov. Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce. Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie. V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a

vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

Prierezové témy

Rýchlo sa meniaci realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami. V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.**

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich

práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu 12 pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľadňovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Prierezová téma **Environmentálna výchova** je začlenená do obsahu vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakovi príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Prierezová téma **Mediálna výchova** je začlenená do nasledovných predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk. Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii **Multikultúrnej výchovy** sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Multikultúrna výchova je prirodzené začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjame aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a anglického jazyka.

Prierezová téma **Multikultúrna výchova** je začlenená do nasledovných predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk, etická výchova, náboženská výchova.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná

realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** je začlenená do nasledovných predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk, etická výchova, náboženská výchova.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Prierezová téma **Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke** je začlenená do obsahu vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných

situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpozna nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Na realizáciu učiva OZŽ využívame organizačnú formu Didaktické hry v 1. – 4. ročníku, ktoré sa konajú v prírode raz v roku v trvaní 4 vyučovacích hodín.

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** je začlenená do obsahu vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Príloha č.3:

Finančná gramotnosť

Charakteristika

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Pri sprostredkovaní informácií k uvedeným témam, je potrebné zachovať vzťah k základnému rámcu finančnej gramotnosti ako celospoločenskej osvety a tieto riešiť vo vzťahu:

- k fungovaniu jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti,
- k pochopeniu otázky bohatstva a chudoby,
- k hodnotovej orientácii k peniazom, k modelom zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb.

Témy

Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia.

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorit a východísk zabezpečenia životných potrieb.

- Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Žiak je schopný: Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.

- Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Žiak je schopný: Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny.

Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

- Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Žiak je schopný: Opísať príklady bohatstva a chudoby.

- Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Žiak je schopný: Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny.

- Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Žiak je schopný: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Etická výchova, Matematika, Prírodoveda, Vlastiveda

Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

- Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Žiak je schopný: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom

- Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov.

Žiak je schopný: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií.

- Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné informácie.

Žiak je schopný: Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

- Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.

- Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Žiak je schopný: Uviesť príklady mýšľania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.

- Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

Žiak je schopný: Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Etická výchova, Matematika, Vlastiveda, Spoločenská výchova

Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

- Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

- Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny.

Žiak je schopný: Opísať príklady základných životných potrieb.

- Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Žiak je schopný: Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.

- Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Žiak je schopný: Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka

- Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Žiak je schopný: Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.

- Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti

Žiak je schopný: Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Vlastiveda, Etická výchova, Matematika, Spoločenská výchova, Anglický jazyk

Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

- Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Žiak je schopný: Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.

- Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Žiak je schopný: Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.

- Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Žiak je schopný: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

- Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe.

Žiak je schopný: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe

- Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Žiak je schopný: Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.

- Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť poslednej vôle.

Žiak je schopný:

Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Prírodoveda, Etická výchova, Matematika, Spoločenská výchova, Slovenský jazyk

Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

- Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Žiak je schopný: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Žiak je schopný: Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec.

- Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť.

Žiak je schopný: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Etická výchova, Matematika, Spoločenská výchova

Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

- Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Žiak je schopný: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Žiak je schopný: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.

- Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii

- Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Žiak je schopný: Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii.

- Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Žiak je schopný: Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky.

- Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Etická výchova, Slovenský jazyk, Matematika, Anglický jazyk

Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

- Čiastková kompetencia 1: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Žiak je schopný: Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Žiak je schopný: Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.

- Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Vlastiveda, Etická výchova, Slovenský jazyk a literatúra, Spoločenská výchova

Súčasťou školského vzdelávacieho programu sú preventívno-výchovné programy vypracované na základe národných programov. Sú to Plán výchovy k ľudským právam, Program prevencie obezity, Program globálneho vzdelávania, Program duševného zdravia, ktorý je zapracovaný do programu Zdravá škola. Úlohy z Programu stratégie a prevencie kriminality a z Programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi sú zapracované v plánoch práce jednotlivých koordinátorov. Tieto školské programy sú priložené k školskému vzdelávaciemu programu.

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodňa, ktorú treba zapáliť „

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy

Obsah

1. Charakteristika a veľkosť školy	8
2. Charakteristika žiakov	8
3. Všeobecné a vlastné ciele výchovy a vzdelávania.....	9
4. Stupeň vzdelania	10
5. Zameranie školy.....	11
6. Profil absolventa primárneho vzdelávania – 1. stupňa základnej školy	13
7. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania.....	16
8. Učebný plán.....	21
9. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami.....	24
Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	24
10. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.....	28
11. Povinné personálne zabezpečenie	28
12. Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie	31
12.1 Priestorové vybavenie	31
12.2 Povinné učebné priestory škôl a ich vybavenie	32
13. Priestorové a materiálo – technické podmienky školy.....	33
14. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	35
15. Vnútny systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov.....	36
15.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole	36
15.2 Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka	38
15.3 Zásady hodnotenia	38
15.4 Získavanie podkladov na hodnotenie.....	39
15.5 Hodnotenie prospechu a správania.....	40
15.6 Postup pri hodnotení žiaka.....	43
15.7 Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne.....	44
15.8 Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP.....	46

16. Vnútroňý systém hodnotenia a kontroly zamestnancov školy	48
16.1 Ciele kontroly.....	48
16.2 Formy, metódy a spôsob kontroly	49
16.3 Oblasti kontrolnej činnosti	50
16.4 Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov.....	51
16.5 Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov.....	52
16.6 Stupnica hodnotenia	53
Hodnotená oblasť : Pracovný výkon	54
Hodnotená oblasť : Pracovné správanie	56
Celkové hodnotenie oblastí.....	56
Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia.....	57
Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách.....	58
16.7 Hodnotenie školy.....	58
17. Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky; oblasti, v ktorých sú nedostatky a návrhy opatrení na skvalitnenie úrovne výchovy a vzdelávania.....	59
18. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	62
19. Zásady a podmienky na vypracovanie školských vzdelávacích programov	63
Poznámky:.....	64
1. Učebné osnovy.....	64
2. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy	64
3. Finančná gramotnosť	64
Finančná gramotnosť	73
Charakteristika	73
Témy.....	74

Školský vzdelávací program

Vzdelávací program	Primárne vzdelávanie –1. stupeň základnej školy
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie
Názov vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Dĺžka štúdia:	štyri roky
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šaľa
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Katarína Keselyová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šaľa
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa
Kontakt:	031 770 5983

Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2015, Šaľa

riaditeľka školy

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie – 1. stupeň základnej školy
Dĺžka štúdia	Štyri roky
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia iŠkVP	26.08. 2015
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť iŠkVP	od 1.09. 2015

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 701 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Benedikt Varga	zástupca riaditeľky školy pre primárne vzdelávanie	031 701 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy pre nižšie stredné vzdelávanie	031 701 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 770 5811	zskratka@centrum.sk

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka 2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 10.10. 2016 Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa bude vyučovať v školskom roku 2016/2017.

Za radu školy:

PaedDr. Lucia Vrbišťanová
predsedníčka rady školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej 2 v Šali bola otvorená 01.09. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je spravidla jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried pohybuje v počte 20 až 22 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol v posledných rokoch 15 až 17 žiakov. **Školský klub detí (ŠKD) je rozdelený na päť oddelení, ktoré navštevuje okolo 147 detí.**

2. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich **17** a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, **z toho žiakov s nadaním je okolo 105.**

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2016/2017 je zriadených päť tried v 1.-4. ročníku, štyri triedy v 5. – 9. ročníku, keďže trieda pre intelektovo nadaných žiakov v šiestom ročníku sa neotvorila.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehĺbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

3. Všeobecné a vlastné ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyvážené venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania :

- **vytvárať u žiakov základy gramotnosti prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií,**
- **poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia,**
- **viest' žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa,**
- aby žiaci získavali kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, matematickej gramotnosti, kompetencie v oblasti prírodných vied, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne, občianske a kultúrne kompetencie,
- umožniť žiakom získať kvalitné, teoretické, ale v praxi využiteľné poznatky, schopnosti, zručnosti, a tak ich pripraviť na úspešné pokračovanie ďalšieho vzdelávania a získané zručnosti využívať aj v ďalšom živote resp. práci,
- vzdelávať intelektovo nadaných žiakov v samostatných triedach,
- dosiahnuť, aby poznatky, ktoré si žiaci osvoja, neboli encyklopedickým súhrnom vedomostí, ale spojením získaných vedomostí a zručností,
- **rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie,**
- **rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov,**
- rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, aby boli flexibilní, tvoriví, vedeli vyhľadávať, spracovávať a prezentovať získané informácie a svoju prácu prostredníctvom triednych, prípadne celoškolských projektov, viesť ich k pozorovaniu, objavovaniu, projektovaniu,
- používať efektívne metódy výučby vedúce k tímovej práci, spolupráci, vzájomnému rešpektu a pomoci,
- umožniť žiakom skúmanie ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť a tvorivosť,
- **viest' žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia**
- viesť žiakov k aktívnemu riešeniu problémov,
- podporovať žiakov v citlivosti k spolužiakom, učiteľom, rodičom a ostatným ľuďom a zároveň aj k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- **viest' žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí,**

- tvoriť a rozvíjať v žiakoch jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- rozvinúť v žiakoch záujem o potrebu učiť sa aj mimo školy,
- vytvárať partnerské prostredie pre všetkých účastníkov procesu,
- viesť žiakov k plánovaniu úloh, postupov, činností, k systematickej a vytrvalej práci, k schopnosti rozlišovať mieru dôležitosti a naliehavosti úloh pri riešení problémov,
- viesť žiakov k sebahodnoteniu a objektívnemu hodnoteniu iných,
- neposudzovať efektívnosť vzdelávania podľa chýb a pripravenosti na skúšky, ale podľa rozvoja schopnosti žiaka riešiť problémy a podľa celkového posunu žiaka nielen v kvalite vedomostí a zručností, ale aj komplexného posunu jeho osobnosti,
- neučiť všetkých všetko, rovnaké výsledky nemožno dosahovať u všetkých žiakov za rovnakú dobu,
- viesť žiakov k bežnému využívaniu informačných a komunikačných technológií tak, aby boli schopní vyhľadávať, triediť, posudzovať a využívať získané informácie,
- umožniť žiakom získať počítačovú gramotnosť a schopnosť používať počítač pri učení sa a neskôr v práci či bežnom živote,
- viesť žiakov k aktívnemu používaniu anglického jazyka a dosiahnuť príslušné jazykové úrovne podľa individuálnych predpokladov a schopností žiaka,
- rozvíjať kľúčové kompetencie a získavať potrebné vedomosti a zručnosti pomocou prierezových tém, ktoré budú začlenené do jednotlivých vyučovacích predmetov,
- vytvárať podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, žiakov integrovaných, žiakov s poruchami učenia a správania, a to v úzkej odbornej spolupráci so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a v intenzívnejšej spolupráci s rodičmi,
- formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
- vytvárať dobré tímy v triede, odstraňovať prípadné negatívne javy spolunažívania, rasizmu, xenofóbie,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich silných a slabých stránok,
- realizovať aktivity na prevenciu sociálno-patologických javov,
- naučiť žiakov základom slušného správania sa a komunikácie v spoločenskom i úradnom styku, naučiť ich správne a slušne komunikovať s dospelými i rovesníkmi (napr. v škole, na verejnosti, na kultúrnych podujatiach a pod.),
- získavať vedomosti a praktické zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti.

4. Stupeň vzdelania

V škole poskytujeme nasledovné stupne vzdelania

a) primárne vzdelanie – 1. stupeň základnej školy

Úspešní absolventi získajú v rámci primárneho vzdelávania vo štvrtom ročníku primárne vzdelanie. Rozhodujúce je, že žiak zvládol učivo predpísané školským vzdelávacím programom. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie, v doložke ktorého je uvedené „Žiak získal primárne vzdelanie.“ Absolventi primárneho vzdelávania majú vytvorený základ pre nižšie stredné vzdelávanie.

Primárne vzdelávanie zabezpečuje plynulý prechod z predprimárneho vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie. Vyučujúci podnecujú zvedavosť detí a vychádzajú z ich osobného poznania, osobných skúseností. Žiaci postupujú od známeho k neznámemu, pričom získavajú nové skúsenosti, ktoré súvisia nielen so životom žiaka, ale aj s jeho sociálnym, kultúrnym, prírodným prostredím. Dôležité je, že žiak môže získavať nové

skúsenosti a zážitky prostredníctvom rôznych aktivít, prostredníctvom hry a učenia sa v skupine rovesníkov. Žiaci si rozvíjajú potrebu vyjadrovania sa prostredníctvom slov, piesní, obrazov, pohybov, čím sa tvorí dôležitý základ ich gramotnosti. Vzdelávanie a výchova žiakov sa uskutočňuje v priateľskej, ústretovej, niekedy až v rodinnej klíme, ktorá podporuje v žiakoch spontánne a tvorivé poznávanie, konanie, hodnotenie i dorozumievanie, čím sa rozvíja ich osobnosť.

Primárne vzdelávanie si vyžaduje podnetné a tvorivé školské prostredie, ktoré na jednej strane stimuluje lepších žiakov a na strane druhej podporuje a podnecuje slabších žiakov. Výučba sa teda prispôbuje individuálnym potrebám žiakov, aby sa tak žiak rozvíjal v súlade s vlastnými predpokladmi na vzdelávanie. Zároveň sa vytvárajú aj optimálne podmienky na vzdelávanie žiakov so ŠVVP. Hodnotenie výkonov žiakov je postavené na plnení konkrétnych úloh a na posudzovaní individuálnych zmien žiaka. Žiakom sa poskytuje možnosť zažívať úspech, ale aj učiť sa z chýb. Žiaci získavajú také schopnosti, ktoré im umožnia pokračovať v štúdiu, pripravovať sa na profesiu, ďalej sa vzdelávať a aktívne sa podieľať na živote spoločnosti. Primárne vzdelávanie pomáha žiakom utvárať a rozvíjať kľúčové kompetencie. Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v praxi. Môžu sa naďalej rozvíjať, a tak sa stávajú základom celoživotného učenia sa a flexibility v praktickom živote.

Cieľom primárneho vzdelávania je poskytnúť žiakom rôzne možnosti skúmania ich prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a bádateľské zručnosti. V žiakoch chceme rozvíjať aj spôsobilosť spoznávať svoje vlastné schopnosti, možnosti vlastného rozvoja, spôsobilosť učiť sa učiť a spoznávať seba samého. Aj v primárnom vzdelávaní chceme rozvíjať v žiakoch schopnosť vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom a ostatnému kultúrnemu okoliu. Ďalším cieľom je viesť žiakov 1.-4. ročníka k tolerancii a akceptovaniu iných ľudí, ich duchovných a kultúrnych hodnôt. Dôležité je, aby sa žiaci učili nielen uplatňovať svoje práva, ale zároveň plniť aj svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, chrániť ho a upevňovať.

Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie na úrovni, ktorá je pre nich individuálne dosiahnuteľná.

5. Zameranie školy

Škola si v minulosti získala prívlastok jazyková a v tomto zameraní školy chceme i naďalej pokračovať z nasledovných dôvodov:

- máme dlhoročné skúsenosti vo vyučovaní cudzích jazykov, hlavne anglického a nemeckého jazyka,
- mnoho rokov na naši žiaci povinne učili cudzí jazyk, (v poslednom období hlavne anglický) už od 3. ročníka, v súčasnosti vyučujeme anglický jazyk vo všetkých triedach od prvého ročníka,
- dlhoročne obsadzujú naši žiaci popredné miesta v okresných kolách olympiád cudzích jazykov a úspešní sú aj v krajskom kole,
- máme dostatočný počet kvalifikovaných učiteľov ANJ a NEJ, ktorí sa pravidelne zúčastňujú rôznych seminárov a kurzov,

- pravidelne organizujeme pre žiakov jazykovo-poznávacie pobyty v Anglicku, uskutočňujeme exkurzie do Rakúska,
- zapojili sme sa do programu Comenius, nadviazali kontakt so školami v zahraničí, rokováci jazyk bol anglický jazyk,
- naši absolventi sú úspešní v štúdiu cudzích jazykov na stredných školách a dobré pracovné pozície získali aj vďaka dobrej úrovni zvládnutia ANJ, NEJ a v minulosti aj francúzskeho jazyka,
- žiaci a rodičia majú naďalej veľký záujem o vyučovanie cudzích jazykov, v poslednom období hlavne anglického,
- ovládanie cudzieho jazyka patrí medzi bežné požiadavky zamestnávateľov v rôznych profesiách,
- vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie, otvorením pracovných trhov iných štátov, možnosťou voľného pohybu obyvateľov sa ovládanie cudzieho jazyka stalo bežnou potrebou, ba až nevyhnutnosťou.

Bohaté skúsenosti vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka a dostatok kvalifikovaných učiteľov pokladáme za silnú stránku školy. Tieto skutočnosti nám umožňujú aj v budúcom období pokračovať v zameraní na výučbu cudzích jazykov. V súčasnosti sa buduje jazyková učebňa pre potreby vyučovania cudzích jazykov.

Získavanie a rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti informačno-komunikačných technológií má tiež dlhoročnú tradíciu. V minulosti mala škola vybudovanú malú učebňu s počítačovou zostavou, ktorá predstavovala začiatky počítačov v školstve vôbec. Už vtedy však bol dostatočný počet záujemcov o prácu s počítačom, preto sme zavádzali nepovinné predmety a otvárali počítačové krúžky. Záujem žiakov rástol a škola získavala novšie počítače, čo prerástlo do vybudovania troch počítačových učební. Vytvorili sme podmienky, aby naši žiaci získavali základné vedomosti a zručnosti v oblasti informačno-komunikačných technológií už od prvého ročníka ZŠ a dokázali sme zabezpečiť výučbu pre všetkých záujemcov až po 9. ročník. Potvrdil sa náš predpoklad, že ovládanie informačno-komunikačných technológií (ďalej len IKT) bude tiež nevyhnutnosťou pre našich absolventov, aby sa úspešne zaradili do života. Keďže sme zabezpečili materiálne podmienky pre výučbu, ďalej kvalifikovaného učiteľa informatiky a vzdelávanie v oblasti IKT rôznymi formami absolvovala väčšina pedagógov, vieme plynulo pokračovať vo výučbe informatiky na 1. stupni aj na 2. stupni. Rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti IKT bude pokračovať aj formou záujmových útvarov. Ďalšie vzdelávanie žiakov, ale aj pedagógov v tejto oblasti je súčasťou profilácie školy, jej zameranie na kvalitné vedomosti a zručnosti v oblasti IKT je súčasťou profilu nášho absolventa. Zvýši sa im tak šanca úspešného uplatnenia sa na trhu práce.

Aj naďalej sa budeme zameriavať na skutočnosť, že každý náš žiak je jedinečná ľudská bytosť, je jedinečná osobnosť, a preto bude našim zameraním vytváranie rovnakých možností pre rozvoj osobnosti každého žiaka s prihliadnutím na jeho schopnosti, čo je v súlade s názvom nášho iŠkVP Šanca pre všetkých a stanovenými cieľmi.

Sme školou s veľmi dobrými priestorovými, materiálno-technickými podmienkami, máme kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, naši žiaci dosahujú veľmi dobré výsledky v okresných a krajských kolách súťaží. Odborne vyučujeme všetky hodiny cudzích jazykov, ktoré vyučujeme spravidla v skupinách, máme výborné podmienky na zavádzanie IKT, realizujeme program vzdelávania nadaných žiakov pre deti z mesta, okresu a blízkeho regiónu, na veľmi dobrej úrovni je spolupráca s radou rodičov i radou školy, vytvárame podmienky pre integráciu žiakov so ŠVVP. Postupne naplňame myšlienku otvorenej školy pre rodičov a občanov. Tieto skutočnosti pokladáme aj za naše silné stránky umožňujúce naše zameranie a plnenie cieľov.

Zameriavame sa na elimináciu niektorých nedostatkov ako sú napr. slabšie výchovno-vzdelávacie výsledky v niektorých triedach, nevhodné správanie sa niektorých žiakov, znižovanie počtu žiakov v triedach, nedostatočné využívanie IKT v niektorých predmetoch, ktoré považujeme za slabšie stránky školy.

6. Profil absolventa primárneho vzdelávania – 1. stupňa základnej školy

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami :

- **pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,**
- získa kompetencie v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí, číta s porozumením, orientuje sa v texte, vyhľadáva a triedi informácie,
- využíva informačno-komunikačné technológie,
- **využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,**
- získa sociálne, občianske a kultúrne kompetencie, dodržiava pravidlá školského poriadku, snaží sa zodpovedať za svoje správanie v škole i mimo budovy,
- vie sa učiť, vzdelávať sa, pracuje samostatne aj v skupinách, preberá na seba zodpovednosť,
- **vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,**
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- **váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,** je úctivý k svojim rodičom a k ostatným osobám, **správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,**
- váži si kultúrne a národné hodnoty, tradície štátu, ktorého je občanom, štátny jazyk, materinský jazyk a svoju vlastnú kultúru,
- pozná ľudské práva, práva dieťaťa a základné ľudské slobody a rešpektuje ich,
- je znášanlivý, rešpektuje rovnoprávnosť ľudí, priateľstvo medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, **dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života,**
- kontroluje a reguluje svoje správanie, stará sa o svoje zdravie a chráni si ho,
- chráni životné prostredie,
- rešpektuje všeľudské etické hodnoty,
- svojím vystupovaním robí dobré meno škole,
- pozná a dodržiava pravidlá bezpečného správania sa v školskom a inom prostredí, pozná a dodržiava hygienické zásady,

- je schopný zúčastňovať sa rôznych súťaží a reprezentovať seba i svoju školu,
- ovláda pravidlá slušného správania sa a správa sa podľa nich,
- vie sa všestranne umelecky vyjadriť primerane k svojim schopnostiam resp. talentu,
- je pohybovo aktívny, zručný, a to podľa svojich fyzických schopností, ovláda pravidlá fair play a koná podľa nich,
- preferuje zdravý životný štýl, pozná nebezpečenstvo všetkých návykových látok a sebapoškodzovania,
- pozná svoje mesto, jeho históriu, pamiatky, jeho faunu a flóru, pozná aj blízke okolie mesta.
- má primerané vedomosti a zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti,
- má primerané vedomosti v oblasti globálneho vzdelávania,
- má primerané vedomosti v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam, ľudské práva rešpektuje v školskom i osobnom živote, **uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných,**
- má primerané vedomosti v oblasti duševného zdravia, zdravej výživy, zdravého životného štýlu, prevencie obezity a snaží sa ich uplatňovať vo svojom živote.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Absolvent má osvojené kľúčové kompetencie primárneho vzdelávania v zmysle štátneho vzdelávacieho programu.

Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania.

Za kľúčové kompetencie považujeme komunikačné kompetencie, matematickú gramotnosť, gramotnosť v oblasti prírodných vied, digitálnu gramotnosť, spôsobilosť učiť sa, spôsobilosť riešiť problémy ako aj osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- pozná pravidlá spoločenského správania sa a uplatňuje ich v školskom a mimoškolskom živote,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,

osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- pozná základné pravidlá cestnej premávky, je pripravený na samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec alebo cyklista
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

7. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Vzdelávanie sa organizuje dennou formou štúdia ako celodenné vzdelávanie, t.j. je organizované v dopoludňajších aj odpoľudňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni. Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy tvorí u nás 1. – 4. ročník. Celková dĺžka štúdia je deväť rokov.

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom výchovných a vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie – 1. stupeň základnej školy, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného, t.j. 4. ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy (1. – 4. ročník),

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov zvýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až štvrtého ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín. V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk a informatika je najvyšší počet žiakov 17.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35

5. 11.45 12.30

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

Pedagogické stratégie

Vo výchovno-vzdelávacom procese využijeme rôzne metódy a formy práce, ktoré budú prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní. Budú záležať od stanovených cieľov a predstavovať cestu, spôsob, ako tento cieľ dosiahnuť a zároveň rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť a učenie sa žiaka. Smerovať budú k vytváraniu alebo k ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií. Používať budeme aj problémové, skupinové, blokové, tematické, kooperatívne vyučovanie, brainstorming, samostatné aj tímové projekty, samostatnú prácu žiakov, referáty, prezentáciu a obhajobu výstupov, diskusie, laboratórne práce, praktické vyučovanie, pokusy, názorné vyučovanie s didaktickou technikou, využívanie IKT vo vyučovaní, súťaže, besedy, prednášky, konferencie, exkurzie, výchovné koncerty, divadelné a filmové predstavenia, návštevy výstav a múzeí, tvorivé dielne, výlety, školy v prírode, plavecké kurzy, zapájanie sa a organizáciu charitatívnych podujatí a zbierok, prípravu kultúrnych akadémií, vyučovanie v knižnici, v múzeu, v učebni v prírode, prácu s encyklopédiami, slovníkmi, internetom, časopismi, skutočnými predmetmi, náčrtmi, diagramami, obrazmi, mapami, dennou tlačou, tvorbu modelových situácií, dialóg, dramatizáciu, vlastnú tvorbu, improvizáciu, športové aktivity a iné. Pedagogické stratégie budú súčasťou učebných osnov jednotlivých predmetov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese budeme žiakov aktívne zapájať do vyučovania, využívať ich predchádzajúce vedomosti, budeme sa vyhýbať dlhým výkladom, žiakov budeme viesť k samostatnej práci, samostatnému objavovaniu nových poznatkov, budeme sa snažiť, aby žiaci vykonali na vyučovaní čo najviac činností sami, čím získajú pocit z úspechu pri vlastnej práci. Ďalej budeme využívať skúsenosti žiakov zo života, budeme sa snažiť, aby poznatky a skúsenosti získané v jednom predmete vedeli využiť aj v iných vyučovacích predmetoch, aby vedeli využiť teoretické poznatky v praxi. Vo vyučovacom procese budeme zdôrazňovať aj výchovný charakter vzdelávania. Budeme sa snažiť o všestranný rozvoj žiaka a pri tom uplatňovať v maximálnej miere individuálny prístup k žiakom.

8. Organizácia prijímacieho konania

Pri prijímaní žiakov do školy sa postupuje v zmysle platnej legislatívy a Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Šaľa 7/2011 o určení školských obvodov pre jednotlivé školy v meste Šaľa. Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. O prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodne riaditeľ školy do 31.mája, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom sa má základné vzdelávanie začať. Žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (spádová škola), ak zákonný zástupca nevyberie pre svoje dieťa inú základnú školu. Ak je žiak zapísaný na základnú školu mimo jeho školského obvodu, oznámi túto skutočnosť riaditeľ tejto školy riaditeľovi spádovej školy. Riaditeľ spádovej školy prednostne prijíma na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto

trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy a žiakov z iných obvodov v prípade voľných kapacít. Zákonný zástupca je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len zápis). Zápis sa koná v prvý pondelok, utorok a stredu v týždni po 15. januári kalendárneho roka v budove školy. Presný časový harmonogram zápisu určuje zriaďovateľ Mesto Šaľa po prerokovaní s riaditeľom základnej školy. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy rozhodne o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa o jeden školský rok, a to vždy na žiadosť zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast, alebo odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa aj na návrh materskej školy, ktorú dieťa navštevuje, a na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, a to vždy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Základná škola pri zápise dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky vyžaduje osobné údaje

a.) meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto narodenia, národnosť, štátne občianstvo, trvalé bydlisko dieťaťa,

b.) meno a priezvisko, adresa zamestnávateľa, trvalé bydlisko zákonných zástupcov.

Pri zápise škola používa Záznamový hárok na zisťovanie zrelosti dieťaťa a pracovný list. Prostredníctvom týchto interných dokumentov schválených metodickým združením 1.-4. ročníka zisťujeme úroveň školskej zrelosti dieťaťa, a tým jeho školskú spôsobilosť. Pri zápise zákonný zástupca dáva písomný súhlas na spracovanie osobných údajov dieťaťa s výnimkou ich zverejnenia. Zároveň poskytuje škole údaje o dieťati súvisiace s jeho zdravotným stavom, absolvovaním predprimárneho vzdelávania, záujmami dieťaťa a niektoré iné údaje (navštevovanie ŠKD, stravovanie v školskej jedálni, absolvovanie etickej alebo náboženskej výchovy).

Do prvého ročníka možno začleniť aj dieťa so všeobecnými výchovno-vzdelávacími potrebami. O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Na zápise do prvého ročníka je spravidla prítomný psychológ z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, špeciálny pedagóg a pedagogický zástupca materskej školy.

Do prvého ročníka možno výnimočne prijať dieťa, ktoré nedovŕšilo šiesty rok veku, a to vždy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast.

Do vyšších ročníkov základnej školy sa prijímajú žiaci na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a potvrdenia riaditeľstva predchádzajúcej školy o odhlásení sa žiaka z dôvodu presťahovania sa alebo aj z iných dôvodov. Riaditeľ školy v prípade voľných kapacít prijme prednostne žiaka zo školského obvodu. Žiaka z iného školského obvodu riaditeľ školy nie je povinný prijať. V prípade prijatia takéhoto žiaka do základnej školy vydá riaditeľ školy rozhodnutie o prijatí do príslušného ročníka.

Do triedy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sú žiaci prijímaní na základe žiadosti zákonného zástupcu a s jeho informovaným súhlasom po diagnostike vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Žiaka možno prijať aj vo vyššom ročníku tiež po diagnostike vykonanej CPPPaP. Takýto žiak je prijatý na diagnostický pobyt na dobu troch mesiacov a po vyhodnotení pobytu psychológom, triednym učiteľom a ostatnými vyučujúcimi môže byť zaradený do triedy pre žiakov s IND

natrvalo. Žiakov do týchto tried prijímame nielen z nášho školského obvodu, ale aj z ostatných obvodov v meste a v okrese, v prípade záujmu aj z o susediaceho okresu .

9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa realizuje v dvoch rovinách. Je to spolupráca medzi triednym učiteľom alebo učiteľom príslušného predmetu so zákonným zástupcom žiaka prostredníctvom dialógu pri osobných stretnutiach, telefonicky alebo mailom a na triednych zasadnutiach združenia rodičov. Vedenie školy v tejto rovine spolupracuje s rodičmi pri riešení rôznych druhov problémov. Druhú rovinu tvorí spolupráca vedenia školy s rodičovskou radou, v ktorej pracuje volený zástupca každej triedy. Táto spolupráca je okrem iného zameraná aj na materiálnu podporu školy a odmeňovanie žiakov za výborné výsledky v učení a pri reprezentovaní školy v súťažiach. Ďalším cieľom bude skvalitnenie spolupráce v oblasti riešenia problémov so žiakmi, keďže je niekedy zložité nadviazať kontakt s niektorými rodičmi, ktorí sa o prácu svojich detí v škole nezaujímajú. Jedná sa hlavne o tzv. problémových žiakov. Triedni učitelia a všetci pedagogickí zamestnanci sa aj naďalej budú snažiť o zvýšenie kontaktu a spoluprácu s rodičmi, o odstránenie formálnosti vo vzťahu rodina – škola. Naším cieľom je zvyšovať záujem rodičov o dianie v škole aj prostredníctvom neformálnych stretnutí žiakov, rodičov a učiteľov na rôznych podujatiach (výlety, návštevy kultúrnych podujatí, spoločné športové podujatia, kultúrne akadémie, dni otvorených dverí a pod.). Pedagogický zamestnanec sa bude snažiť svojou prácou a prístupom k žiakom získať dôveru rodičov, aby spoločne kladne vplývali na rozvoj osobnosti dieťaťa - žiaka. Problémy sa aj naďalej budú riešiť v spolupráci s rodičmi a v prípade záujmu sa uskutočnia spoločné stretnutia slúžiace na dialóg medzi rodičmi, učiteľmi a vychovávateľmi. Rodičia aj ostatná verejnosť sú priebežne informovaní aj prostredníctvom webovej stránky školy.

Spolupráca medzi školou a Radou školy sa bude aj naďalej uskutočňovať v zmysle platnej legislatívy, t.j. Zákon č. 596/2003 Z .z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rada školy je iniciatívny a poradný samosprávny orgán, ktorý vyjadruje a presadzuje verejné záujmy žiakov, rodičov, pedagogických a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Plní funkciu verejnej kontroly, posudzuje a vyjadruje sa k činnosti školy. Rada školy sa skladá z 11 členov. Sú to dvaja zvolení zástupcovia pedagogických zamestnancov (jeden za ročníky 1.-4., druhý za ročníky 5.-9.), jeden zvolený zástupca ostatných zamestnancov školy (vedúca ŠJ), štyria zvolení zástupcovia rodičov, štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa. Zasadnutia rady školy sa konajú tri – štyrikrát ročne. Riaditeľka školy predkladá Rade školy :

- návrh školského vzdelávacieho programu,
- návrh rozpočtu,
- správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, výsledkoch a podmienkach základnej školy,
- správu o výsledkoch hospodárenia školy,
- koncepčný zámer rozvoja školy,
- informáciu o pedagogicko-organizačnom a materiálno-technickom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu,

Spolupráca s CPPPaP v Šali je na veľmi dobrej úrovni. Okrem odborných a poradenských činností spolupracujeme v oblasti rôznych projektov, prednášok a kurzov, vzdelávania učiteľov, hlavne tých, ktorí vzdelávajú intelektovo nadaných žiakov, ale aj vzdelávania v oblasti rôznych prevencií, šikanovania, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a pod. Spolupracujeme aj so špeciálno-pedagogickou poradňou pri Spojenej škole, Krátka ul. 11 v Šali. V oblasti rôznych prevencií bude pokračovať aj spolupráca školy s políciou, mestskou políciou, úradom práce, rodiny a sociálnych vecí. Spolupracujeme aj s ostatnými základnými školami v meste, materskými a strednými školami a niektorými školami vzdelávajúcimi nadaných žiakov. V posledných rokoch sa zintenzívnila hlavne spolupráca s materskými školami v okolí školy. V priestoroch našej školy sa uskutočňujú niektoré podujatia pre deti materských škôl z okolia školy, ale aj niektorí naši žiaci sa zúčastňujú podujatí materských škôl. V tejto úzkej spolupráci budeme i naďalej pokračovať. V rámci záujmových útvarov a projektov spolupracujeme aj s rôznymi odborníkmi (letecké modelárstvo, futbal a hádzaná). Centrum voľného času patrí k našim stálym spolupracovníkom v oblasti voľno-časových aktivít, ale aj vzdelávania (archeologické múzeum). Naďalej sa bude rozvíjať spolupráca s Mestským kultúrnym strediskom, ale aj pobočkou Štátneho archívu v Šali. Pravidelná spolupráca na dobrej úrovni sa realizuje so zriaďovateľom – Mestom Šaľa, zvlášť so Spoločným školským úradom v Šali.

10. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci a zamestnanci cítili v škole príjemne, kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie všetkých priestorov školy, hlavne učební a chodieb. Riadime sa myšlienkou, že žiak sa má vzdelávať a vychovávať v dôstojnom a estetickom pracovnom prostredí a takéto prostredie i vytvárame aj pre pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy. Prostredie sa skvalitnilo celkovou rekonštrukciou interiéru, avšak novú „tvár“ získavajú učebne aj vďaka novým laviciam a stoličkám, ktoré sú vo výrazných farbách a celkovo oživujú prostredie učební. Súčasťou interiéru sú mnohé izbové rastliny, často originálne tematické nástenky, nástenky s informáciami pre žiakov i rodičov, priestory sú doplnené výtvarnými prácami žiakov. Prostredie tried a chodieb spĺňa náročné bezpečnostné, hygienické, estetické kritériá. Dôležitou súčasťou je aj celý areál školy s udržiavanou zeleňou slúžiaci na pohybové aktivity a v priaznivom počasí aj na relax žiakov počas prestávok a činnosť školského klubu detí.

Pre dosahovanie stanovených cieľov v životnom priestore školy je dôležitá celková atmosféra, klíma školy, ktorú budeme naďalej budovať ako priateľskú, partnerskú a kolegiálnu medzi žiakmi navzájom, žiakmi a pedagógmi. Aj v ďalšom období pôjde o rozširovanie vzájomných pozitívnych prístupov v komunikácii medzi všetkými jej účastníkmi. Základom vytváraných vzťahov bude porozumenie, akceptácia, empatia, tolerancia, potláčanie autoritatívnosti a imperatívnosti, ktoré protirečia humanistickej výchove a potláčajú osobnosť žiaka. Vytvoríme priestor pre uplatňovanie takých štýlov práce, ktoré pozitívne ovplyvňujú učenie sa žiakov, ich vzdelávacie výsledky, sociálne prostredie triedy a celej školy.

11. Učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Predmet	iŠVP/ iŠkVP	Ročník/ počet hodín											Spolu
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.- 9.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	iŠVP	9	8	7	7	31	5	5	4	5	5	24	55
		iŠkVP	0	0	1	1	2	0	0	1	0	0	1	3
		spolu	9	8	8	8	33	5	5	5	5	5	25	58
	prvý cudzí jazyk (AJ)	iŠVP	0	0	3	3	6	3	3	3	3	3	15	21
		iŠkVP	2	2	0	0	4	2	1	0	0	1	4	8
		spolu	2	2	3	3	10	5	3	3	4	4	19	29
	druhý cudzí jazyk (NJ, RJ)	iŠVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8	8
		spolu	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8	8
Človek a príroda	Prírodoveda	iŠVP	0	0	1	2	3							3
		iŠkVP	0	0	0	0	0							0
		spolu	0	0	1	2	3							3
	Prvouka	iŠVP	1	2	0	0	3							3
		iŠkVP	0	0	0	0	0							0
		spolu	1	2	0	0	3							3
	Fyzika	iŠVP						0	2	1	2	1	6	6
		iŠkVP						0	0	0	0	1	1	1
		spolu						0	2	1	2	2	7	7
	Chémia	iŠVP						0	0	2	2	1	5	5
		iŠkVP						0	0	0	0	1	1	1
		spolu						0	0	2	2	2	6	6
	Biológia	iŠVP						2	1	2	1	1	7	7
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0
		spolu						2	1	2	1	1	7	7
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	iŠVP	0	0	1	2	3							3
		iŠkVP	0	0	0	0	0							0
		spolu	0	0	1	2	3							3
	Dejepis	iŠVP						1	1	1	1	2	6	6
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0
		spolu						1	1	1	1	2	6	6
	Geografia	iŠVP						2	1	1	1	1	6	6
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0
		spolu						2	1	1	1	1	6	6
	Občianska náuka	iŠVP						0	1	1	1	1	4	4
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0
		spolu						0	1	1	1	1	4	4
Človek a hodnoty	Etická vých./ Nábož. výchova	iŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5	9
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5	9

Matematika a práca s informáciami	Matematika	iŠVP	4	4	4	4	16	4	4	4	4	5	21	37
		iŠkVP	0	1	1	0	2	1	1	1	1	0	4	6
		spolu	4	5	5	4	18	5	5	5	5	5	25	43
	Informatika	iŠVP	0	0	1	1	2	1	1	1	1	0	4	6
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		spolu	0	0	1	1	2	1	1	1	1	0	4	6
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	iŠVP	0	0	1	1	2							2
		iŠkVP	0	0	0	0	0							0
		spolu	0	0	1	1	2							2
	Technika	iŠVP						1	1	1	1	1	5	5
		iŠkVP						0	0	0	0	0	0	0
		spolu						1	1	1	1	1	5	5
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	iŠVP	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5	11
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		spolu	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5	11
	Hudobná výchova	iŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1	1	0	4	8
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1	1	0	4	8
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	iŠVP	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10	10
		iŠkVP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		spolu	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10	18
Inovovaný štátny vzdel. program-iŠVP- povin.h.			20	20	23	25	88	24	25	26	27	25	127	215
Inovovaný škol. vzdel. prog.(iŠkVP)-voliteľ.hod.			2	3	2	1	8	3	4	4	3	5	19	27
Spolu: iŠVP+iŠkVP			22	23	25	26	96	27	29	30	30	30	146	242

Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy – poznámky:

Poznámky k inovovanému učebnému plánu podľa iŠVP pre primárne vzdelávanie

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVV a Š SR č. 224/2011 Z. z. podľa podmienok školy. Delia sa hodiny ANJ, INF, ak je v triede viac ako 17 žiakov.
2. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny sa využijú na:
 - posilnenie hodín vyučovacích predmetov, ktoré rozširujú a prehľbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu; posilňujeme slovenský jazyk, anglický jazyk a matematiku,
3. Pri prestupe žiaka škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.
4. Podľa tohto učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifik výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Prerokované a schválené pedagogickou radou v ZŠ J.C. Hronského , Krátka 2, Šaľa, dňa 26.08. 2015.

9. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Škola je otvorená všetkým žiakom, zároveň sa však špecializujeme aj na vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením máme upravené dva bezbariérové vstupy do budovy, iné priestorové úpravy sa nerealizovali. Napriek tomu sme mali telesne postihnutých žiakov, ktorým sme v spolupráci s odbornými pracovníkmi vytvárali primerané podmienky vzdelávania a oni bez väčších problémov absolvovali základnú školu. Žiaci pracovali podľa individuálnych učebných plánov, resp. mali úľavy a boli oslobodení od niektorých činností.

Žiaci s poruchami učenia a správania sú integrovaní v bežných triedach. Škola nemá v tomto smere otvorené špeciálne triedy. Úzko spolupracujeme s CPPP a P v Šali a špeciálno-pedagogickou poradňou, teda s psychológom a špeciálnym pedagógom. Pokiaľ sa v škole zistia problémy v učení či v správaní žiaka, odporučí sa žiakovi vyšetrenie, ktoré sa uskutoční len so súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Odborný pracovník odporučí väčšinou úpravy učebného plánu, odporučí metódy a formy práce, niektoré úľavy, resp. odporučí žiaka integrovať. Optimálne podmienky sa vytvárajú v úzkej spolupráci so zákonným zástupcom žiaka, výchovným poradcom, jednotlivými vyučujúcimi a vedením školy.

Výchova žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v triedach s ostatnými žiakmi školy. Ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, ktorý má diagnostikované zariadením výchovného poradenstva a prevencie špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania.

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba - je požiadavka na úpravu metód a prístupov vo vzdelávaní, ktoré vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania . Uplatnenie týchto metód a prístupov je nevyhnutné pre rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Školská integrácia (začlenenie) - je výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi školy, ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Zákonný zástupca má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so zdravotným znevýhodnením - je len taký žiak, ktorému poradenské zariadenie po diagnostických vyšetreniach vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu. Je súčasťou formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do základnej školy a do strednej školy.

Žiak so zdravotným postihnutím - je žiak s mentálnym, zrakovým, sluchovým, telesným postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou, autizmom, či viacnásobným postihnutím.

Žiak chorý alebo zdravotne oslabený – je žiak s ochorením dlhodobého charakteru.

Žiak s vývinovými poruchami - je žiak s poruchami aktivity a pozornosti, žiak s vývinovou poruchou učenia .

Žiak s nadaním – je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, oblasti umenia alebo športu, alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelania sa jeho nadanie cielene rozvíja.

Do kategórie žiakov so ŠVVP patrí:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením:
 - a) žiak so zdravotným postihnutím
 - b) žiak chorý alebo zdravotne oslabený
 - c) žiak s vývinovými poruchami
 - d) žiak s poruchou správania
2. žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia
3. žiak s nadaním.

V škole vzdelávame žiakov :

- a) so zdravotným znevýhodnením – s telesným postihnutím a s autizmom
- b) chorých a zdravotne oslabených,
- c) s vývinovými poruchami učenia,
- d) s poruchami aktivity a pozornosti,
- e) s poruchami správania,
- f) so všeobecným intelektovým nadaním,
- g) žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Legislatíva a niektoré metodické materiály a iné predpisy pre žiakov so ŠVVP

- Školská integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími (ŠVVP) a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v špeciálnych triedach ZŠ , Štátna školská inšpekcia, Bratislava 2010
- Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 1 –Primárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011
- Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 2– Nižšie sekundárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011
- Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2011/12, Bratislava 2011 a Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2012 /2013, Bratislava 2012
- Školský zákon č. 245/ 2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011
- Vyhláška MŠ SR č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním.
- Vyhláška MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.
- Vyhláška MŠ SR č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie
- Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č.: 2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole
- Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy,
- Pokyny na vyplnenie formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP schváleného MŠ SR pod číslom CD-2008-17271/37405-1:914 dňa 24. októbra 2008 s platnosťou od 1. januára 2009

- Metodicko-informatívny materiál Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole č.CD-2004-12004/23602-1: 095

V škole sa nachádza najviac žiakov s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti). Z tejto skupiny žiakov je len časť zaradená medzi integrovaných žiakov, vo vzdelávaní ostatných žiakov s diagnostikovanou poruchou dodržiavajú učitelia odporúčenia špeciálneho pedagóga, resp. psychológa.

Žiaci s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti)

Pre žiakov s **vývinovými poruchami učenia** je charakteristické, že podávané výkony nezodpovedajú ich rozumovej úrovni. Najčastejšie sa vyskytujú poruchy:

- **dyslexia** - neschopnosť naučiť sa čítať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysgrafia** - neschopnosť naučiť sa písať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysortografia** - neschopnosť osvojiť si pravopis pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dyskalkúlia** - neschopnosť osvojiť si matematické úkony pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne schopnosti.

Vývinové poruchy učenia bývajú niekedy sprevádzané hyperaktivitou, prípadne nesústredenosťou, impulzívnymi konaním. Väčšinou sa nejedná o jeden druh poruchy, symptómy sa vzájomne prelínajú a v priebehu trvania vykazujú rôznu intenzitu. Svojím obsahom sa vzdelávací proces u žiakov s VPU (vývinové poruchy učenia) zásadne neodlišujú od vzdelávania ostatných žiakov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa využívajú efektívne stratégie učenia, ktoré odporúča po pedagogicko-špeciálnom vyšetrení špeciálny pedagóg. Učiteľ konzultuje rozsah učiva a pracovné postupy vo výchovno-vzdelávacom procese so špeciálnym pedagógom.

Nové učivo sa usporiada po krokoch a dodržiava sa postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu. Učiteľ si priebežne overuje, či žiak porozumel učivu a pracuje s odporučenými pomôckami a názorným materiálom. Pri skúšaní a overovaní vedomostí pedagógovia uprednostňujú tú formu, ktorú odporúča poradenské zariadenie.

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti

Sú to prevažne žiaci s hyperaktivitou, ktorí sa ťažšie prispôsobujú a adaptujú na školské prostredie a školský poriadok. Sú impulzívní a ľahko sa unavia, nie sú schopní dodržiavať režim školy a nemôžu sa vzdelávať v triedach s veľkým počtom žiakov s použitím bežných metód. Príčinou môže byť nervové a psychické ochorenia. Je potrebné žiaka viesť k zodpovednosti pri plnení povinností, k spolupráci v skupine, k tolerancii a predovšetkým ku zvládnutiu elementárnych noriem správania.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je dôležité dodržiavať niektoré vhodné postupy

- uplatňovať pokojný prístup k žiakovi,
- snažiť sa spoločne so žiakom vytvoriť hranice a určiť režim,
- dodržiavať pravidelnosť v režime, dopredu žiaka upozorniť na zmeny,
- uplatňovať dôslednú kontrolu, realizovať so žiakom nácvik sebakontroly,
- dbať na jednotný prístup všetkých pedagógov a rodičov žiaka,

- uplatňovať kooperáciu viacerých odborníkov: psychológ, špeciálny pedagóg, výchovný poradca, učiteľ,
- usmerňovať aktivity žiaka: pohybové uvoľnenie, umožnenie odpočinku, vyhľadanie špeciálneho pedagóga v stave napätia,
- využívať podnety primerané k možnostiam a schopnostiam žiaka, učiť žiaka, ako sa dá situácia riešiť,
- oceňovať požadované správanie žiaka, jeho negatívnemu správaniu nevenovať zbytočne veľa pozornosti.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní.

Žiaci so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní, sú vzdelávaní na základe odborných vyšetrení a odporúčení poradenských zariadení, žiadostí zákonných zástupcov, podľa individuálnych vzdelávacích programov (ďalej IVP). Tieto sú vypracované v súlade so ŠkVP a vychádzajú zo špecifických vzdelávacích potrieb žiakov jednotlivých znevýhodnení. Upravujú obsah, formy a podmienky ich vzdelávania. Na vypracovaní IVP sa podieľajú: špeciálni pedagógovia, vyučujúci príslušných predmetov, triedni učitelia, zástupcovia poradenských zariadení a výchovný poradca. IVP schvaľuje riaditeľ školy. Podľa neho sa s dieťaťom v priebehu školského roka pracuje a venuje sa mu i individuálna špeciálno-pedagogická starostlivosť.

Podmienkou školskej integrácie žiaka je špeciálno-pedagogická, v prípade potreby aj psychologická diagnostika vykonaná v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, odborná lekárska správa a písomná žiadosť rodiča alebo zákonného zástupcu. O prijatí žiaka so ŠVVP rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Asistent učiteľa pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov so ŠVVP, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Pri klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením sa prihliada na vývinovú poruchu alebo zdravotné postihnutie a hodnotíme ho s toleranciou podľa daných metodických pokynov.

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP sa používa Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č. 2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia(ďalej SZP) poskytuje škola individuálny prístup pedagóga, pričom spolupracuje so psychológom a s rodičmi. Výchova a vzdelávanie žiakov so SZP nie je klasickou integráciou. Žiaci so SZP majú mať vytvorené podmienky na výchovu a vzdelávanie ako v špecializovanej triede. Prioritným dôvodom vytvárania individuálnych podmienok v ich výchove a vzdelávaní sú edukačné potreby, nie ekonomické. Pre zabezpečenie výchovy a vzdelávania žiakov so SZP sa vytvárajú individuálne podmienky:

- h) vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- i) úprava organizácie výchovy a vzdelávania,
- j) úprava prostredia, v ktorom sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje,
- k) využitie špecifických metód výchovy a vzdelávania.

Žiakom zo SZP sa považuje dieťa, ak spĺňa aspoň tri z nasledujúcich kritérií:

- l) pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,

- m) aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti, patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
 - n) najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
 - o) neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
 - p) vyučovací jazyk školy je iný ako jazyk, ktorým hovorí dieťa v domácom prostredí.
- Žiaci v hraničnom pásme mentálnej retardácie nie sú žiakmi so ŠVVP.

10. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešní absolventi získajú v rámci primárneho vzdelávania vo štvrtom ročníku primárne vzdelanie. Rozhodujúce je, že žiak zvládol učivo predpísané školským vzdelávacím programom. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie, v doložke ktorého je uvedené „Žiak získal primárne vzdelanie.“ Absolventi primárneho vzdelávania majú vytvorený základ pre nižšie stredné vzdelávanie.

11. Povinné personálne zabezpečenie

Efektívna realizácia iŠkVP je podmienená aj potrebným personálnym zabezpečením, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienku dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch od ustanovenia do kariérnej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov,
- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti pri práci so žiakmi a v spolupráci s rodičmi

Celkový počet pedagogických zamestnancov je 38 (1 riaditeľka školy, 2 zástupcovia riaditeľky školy, 12 učiteľov 1. – 4. ročníka, 15 učiteľov 5. – 9. ročníka, 3 asistentky, 5 vychovávateľiek). Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávatelia. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracuje väčší počet mladších učiteľov.

Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu a technika.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení.

V škole pracuje jedna psychologička na 1,5 dňa, ktorá je zamestnankyňou CPPPaP. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov.

Desať pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka. Riaditeľka školy je členkou školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou násteniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odbornometodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov,

organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármi prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnjšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v napĺňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.- 9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelujúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

12. Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Dôležitou podmienkou pri realizácii iŠkVP je primerané priestorové vybavenie školy a materiálno-technické vybavenie učebných priestorov. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších priestoroch školy zriadených podľa platnej legislatívy.

12.1 Priestorové vybavenie

a) pre manažment školy

- kancelárie riaditeľa a zástupcu riaditeľa školy,
- kancelária vedúcej školskej jedálne,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom

- kancelária pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom alebo žiakom,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelária pre ekonomický úsek,
- kancelária pre PAM a sekretariát školy,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatňové skrinky na odkladanie odevov a obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky a didaktickú techniku v kabinetoch
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica vybavená knižničným fondom, IKT zariadením, ale zatiaľ chýba pripojenie na internet,

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne,
- odborné učebne,
- 2 telocvične,
- školské ihrisko trávnaté,
- multifunkčné ihrisko s umelým povrchom,

i) spoločné priestory

- školská budova

- školská jedáleň,
- školský dvor,
- priestor pre riešenie zdravotných problémov – zatiaľ nemáme.

12.2 Povinné učebné priestory škôl a ich vybavenie

Učebné priestory

P.č.	Názov učebného priestoru
1.	učebňa
2.	telocvičňa
3.	multimediálna učebňa

Vybavenie učební

Názov vybavenia	Počet na	
	učiteľa	triedu/skupinu
Učiteľský stôl a stolička	1	-
Školská lavica a stolička	-	Podľa počtu žiakov
Skriňa	-	1
Didaktické pomôcky (podľa predmetov)		Podľa potreby
Nástenka	-	1
Školská tabuľa	-	1
Magnetická tabuľa	-	1
Zdroj napätia a prúdu	-	1
USB kľúč / externý disk	-	-
PC/notebook		-
Pripojenie na internet	-	1
Interaktívna tabuľa	6	1
Dataprojektor	6	1
Audioprehrávač/DVD prehrávač	6	-
Zdroj napätia a prúdu	-	1

Vybavenie telocvične

Názov vybavenia	Počet na	
	učiteľa	triedu/skupinu
Rebrina	-	8
Tyč na šplhanie	-	2
Lano na šplhanie	-	2
Lavička	-	6
Karimatka/podložka na cvičenie	1	15
Švihadlo	1	15

Švédska debna	-	2
Žinenka	-	8
Koza	-	1
Mostík	-	1
Fitlopty	-	Podľa potreby
Lopty	-	Podľa potreby
Kriketová loptička, granát	-	Podľa potreby
Futbalová/hádzanárska brána	-	2
Volejbalová konštrukcia a sieť	-	1
Basketbalový kôš	-	3
Stopky	-	1
Meracie pásmo	-	1
CD (DVD) prehrávač reproduktormi	-	1
Didaktické pomôcky (obrazový materiál, videozáznamy, dataprojektor, počítač, netradičné náčinie a iné)	-	Podľa potreby
Skrinka pre audiovizuálnu techniku	-	1

Vybavenie multimedialnej učebne

Názov vybavenia	Počet na	
	učiteľa	triedu/skupinu
Učiteľský stôl a stolička	1	-
Školská lavica a stolička	-	16
Skriňa	-	1
Interaktívna tabuľa	-	1
Zdroj napätia a prúdu	-	1
Didaktické pomôcky	-	Podľa potreby
Nástenka	-	1
Dataprojektor	-	1
PC/notebook	1	15
Reproduktory, slúchadlá	1	15
Ozvučenie, Hi-Fi technika	-	1
Multifunkčné zariadenie	-	1?
USB kľúč/externý disk	1	-
Digitálny fotoaparát/kamera	-	1
Prístup na internet	1	15
Wi-Fi router	-	1

13. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- na výchovno-vzdelávací proces jednotlivých tried sa využíva **23** učební, na prízemí a poschodí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí učebne 5. – 9. ročníka,
- odborné učebne 9: **fyzikálna s interaktívnou tabuľou**, tri počítačové učebne, chemická učebňa, päť učební s interaktívnou tabuľou, jedna tabletová učebňa, dielňa, kuchynka, dve učebne na delené vyučovanie, žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
- kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, **zástupcov riaditeľky školy**, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariátu, vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramikou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. **Vo väčšej počítačovej učebni sa pripravuje výmena počítačov za modernejšie.** Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou, dataprojektorom a interaktívnou tabuľou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať. Dopĺňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule, k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, výučbové programy na interaktívne tabule, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Pravidelne sa vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách.. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie

bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Vybuďovalo sa doskočisko pre skok do diaľky.

Vybuďovalo sa multifunkčné ihrisko. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. **Na zabezpečenie bezpečnosti v areáli školy a v jeho okolí sa uskutoční v jesennom období výrub cca 40 ks stromov. Škola ich nahradí výsadbou 80 ks nových stromov a 100 ks kríkov.** Prínosom by bola rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinorez, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

14. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Nevyhnutnosťou pre realizáciu iŠkVP je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učební a ostatných priestorov školy podľa platných noriem (svetlo, teplo, hlučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku).

Pri organizovaní výletov, exkurzií, výcvikov ako aj iných súčastí výchovno-vzdelávacej činnosti (škola v prírode, plavecký výcvik, vychádzka ...) sa musí vychádzať z platnej legislatívy (najmä vyhláška o základnej škole, vyhláška o škole v prírode, smernica o plaveckom výcviku), dôležitou podmienkou je informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

K realizácii školského vzdelávacieho programu je nevyhnutné vytvárať bezpečné a zdravie vyhovujúce podmienky vo všetkých priestoroch na vyučovanie a ďalšie aktivity nielen v budove, ale aj v celom areáli školy. Všetky pravidlá bezpečného správania sa žiakov sú súčasťou školského poriadku, s ktorým sa žiaci každoročne dvakrát a podľa potreby aj priebežne oboznamujú prostredníctvom triednych učiteľov. Školský poriadok je dostupný aj pre rodičov na webovej stránke školy. Po oboznámení sa žiaka s bezpečným správaním sa v škole a s pravidlami správania sa uskutoční o tejto skutočnosti prvý vyučovací deň

pisomný záznam do triednych kníh a žiackych knížiek. Na prvých vyučovacích hodinách v odborných učebniciach, v telocvičniach i v ostatných častiach areálu školy sú žiaci taktiež oboznámení s pravidlami bezpečného správania sa. V škole sú vypracované všetky potrebné dokumenty v oblasti BOZP a protipožiarnej ochrany. Realizujú sa pravidelné školenia zamestnancov, ktoré vykonávajú bezpečnostní a požiarni technici. Vykonávajú sa kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia, pravidelné revízie (napr. hasiace prístroje, výťah v školskej jedálni, telovýchovné náradie, elektroinštalácia, bleskozvody, atď.), zistené nedostatky sa odstraňujú v stanovených termínoch. Uskutočnila sa aj kontrola Inšpektorátu práce Nitra a niektoré zistené nedostatky sa odstránili podľa požiadaviek Inšpektorátu (marec 2010).

Pri akciách a podujatiach mimo priestorov školy (napr. výlety, exkurzie, školy v prírode a plavecký kurz) sú žiaci oboznámení s pravidlami bezpečného správania na týchto podujatiach, o čom urobia písomný záznam zodpovední zamestnanci do príslušných tlačív alebo záznamov.

Školský poriadok obsahuje aj pravidlá v rámci prevencie drogovej závislosti, šikanovania, trestnej činnosti s vymedzením výchovných opatrení v prípade porušenia pravidiel.

BOZP a ďalšie spomenuté oblasti sú súčasťou vyučovacích predmetov (hlavne prírodovedy, etickej výchovy, telesnej výchovy a iných).

Povinnou súčasťou vyučovania je aj učivo Ochrana života a zdravia, ktorého jednou zložkou je bezpečnosť pri práci. V škole sa zabezpečujú aj potrebné hygienické podmienky vo všetkých priestoroch, uskutočňujú sa pravidelné kontroly Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre, zistené nedostatky sa odstraňujú ihneď, prípadne po získaní potrebných finančných prostriedkov. Žiaci sú priebežne vedení k dodržiavaniu hygienických pravidiel, k čomu im aj v spolupráci s rodičmi vytvárame potrebné podmienky. Dodržiavanie hygienických zásad priebežne kontrolujú pedagogickí zamestnanci, hlavne triedni učitelia, vedenie školy a príslušní nepedagogickí zamestnanci. Téma hygieny je súčasťou viacerých vyučovacích predmetov (napr. prírodoveda), s pravidlami hygieny v škole oboznamujú žiakov hlavne triedni učitelia a vychovávatelia.

Pracovný režim žiakov a učiteľov je daný rozvrhom hodín školy, školským, pracovným a organizačným poriadkom. Rozvrh hodín sa v maximálnej možnej miere snažíme zostavovať v zmysle dodržiavania psychohygienických zásad. Prestávky slúžia na oddych žiakov, malé prestávky majú dĺžku desať minút a veľká prestávka je pätnásťminútová. Vstup do školy je bezbariérový. Priestory zodpovedajú platným normám – čistota, vetranie, hlučnosť, svetlo, teplo – ktoré sa nastavuje termoregulačnými ventilmi. Únikové priestory sú označené, hasiace prístroje sú nainštalované v zmysle platných noriem. Potrebnú pozornosť venujeme prípadným školským i pracovným úrazom. Žiaci i zamestnanci sú poučení ako postupovať v prípade úrazu a škola zabezpečuje prvú pomoc, resp. lekárske ošetrenie. Niektorí zamestnanci boli preškolení v poskytovaní prvej pomoci.

15. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

15.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonným zástupcom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, ale aj kde sú jeho nedostatky a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je aj motivácia do ďalšej práce, usmernenie ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie

vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov. Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede žiakov, testy, povinne predpísané písomné práce (kontrolné práce, kontrolné diktáty, pravopisné previerky a pod.), prezentovanie vybraných tém, výsledky zo súťaží. Hodnotením sa bude zisťovať, či alebo na akej úrovni zvládol žiak vzdelávací výstup (výkonový štandard), ktorý je určený pri každej téme učebných osnov. Preto výstupové štandardy stanovujú, čo má žiak vedieť, urobiť, aké má mať postoje, hodnotovú orientáciu, pohybové a umelecké zručnosti a pod. a tieto výkony sú aj hodnotené. Hodnotenie sa bude realizovať priebežne po prebratí témy, po ukončení tematického celku, po ukončení viacerých tematických celkov (za štvrt'rok, polrok, atď.), po ukončení výučby vo vyučovacom predmete. Žiak školy bude oboznámený s tým, čo a akým spôsobom bude hodnotený. Učiteľ v celkovom hodnotení berie do úvahy aj aktivitu žiaka na hodine, plnenie si povinností v rámci predmetu, zapájanie sa do dobrovoľných aktivít. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. V rámci hodnotenia uplatníme aj sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie žiakov. Vyučujúci si v rámci metodických orgánov spracujú v jednotlivých predmetoch a ročníkoch hodnotiace portfólio, ktoré bude obsahovať povinné práce a voliteľné práce vychádzajúce z obsahu vzdelávania v danom ročníku. Pri hodnotení bude učiteľ posudzovať žiaka aj vo vzťahu k nemu samotnému, hodnotiť podaný výkon vo vzťahu k jeho potenciálnym možnostiam a k jeho schopnostiam.

Hodnotenie a klasifikácia sa bude vykonávať v súlade s § 18 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č.320/2008 o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011.

- Hodnotenie a klasifikácia žiaka sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie.
- Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov.
- Celkové hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie v jednotlivých vyučovacích predmetoch.
- Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení.
- Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako v deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu v doložke uvedie : „ Žiak získal primárne vzdelanie “.
- Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete podľa školského vzdelávacieho programu neklasifikovaný, sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo :
 - a) absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval vyučovacieho procesu daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
 - b) neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa vyučovacieho procesu ospravedlnene nezúčastňoval,
 - c) neprospeľ, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa.
- Celkové hodnotenie a klasifikácia žiaka sa prerokuje a odsúhlasí v pedagogickej rade školy.
- Na informovanie zákonného zástupcu žiaka o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka .

15.2 Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka

- a) individuálny prístup v hodnotení – hodnotenie žiaka sa má uskutočniť podľa jeho možností a schopností, v porovnávaní so sebou samým v čase,
- b) komplexnosť hodnotenia – hodnotenie má obsahovať všetky stránky rozvoja osobnosti žiaka,
- c) pozitívna orientácia hodnotenia – vychádza z presvedčenia, že každý človek môže byť v niečom úspešný (očakáva úspech - pozitívna motivácia k činnosti). Má vychádzať z toho, čo žiak vie (z kladov a predností) a až potom poukázať na nedostatky. Závisí od schopnosti učiteľa nájsť to, čo možno pochváliť, povzbudiť – dať žiakovi príležitosť prežiť pocit radosti z úspechu,
- d) tendencia k sebahodnoteniu – vyžaduje dať žiakom možnosť hodnotiť iných i seba samého – vyvodiť z hodnotenia kritické závery a urobiť prípadné korekcie,
- e) otvorenosť hodnotenia – znamená možnosť zmeny hodnotenia, ak nastala zmena v rozvoji žiaka (žiak sa mení – zo slabšieho môže byť dobrý, lepší...),
- f) sústavnosť a variabilnosť foriem hodnotenia - vyžaduje sústavné používanie najrôznejších foriem a metód skúšania a hodnotenia žiakov,
- g) pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného alebo iného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Pri hodnotení výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktorý vydalo MŠVVaŠ SR a v súlade s § 55, 56, 57 a 58 zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

15.3 Zásady hodnotenia

- a) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.
- b) Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.
- c) Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou vo všetkých povinných a povinne voliteľných predmetoch okrem etickej a náboženskej výchovy, ktoré sa hodnotia slovom absolvoval alebo neabsolvoval. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) po prerokovaní v pedagogickej rade.
- d) Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi klasifikačnými stupňami. Na vysvedčeniach s klasifikáciou sa slovný komentár za príslušný polrok nedopĺňa.
- e) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie: priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na

vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

f) V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

g) Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

h) Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť využívať ich v oblastiach:

- komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- čitateľskej gramotnosti,
- jazykových schopností v štátnom jazyku, v materinskom jazyku, v cudzom jazyku,
- digitálnych kompetencií,
- matematickej gramotnosti a prírodných vied,
- sociálnych kompetencií,
- multikultúrnych kompetencií,
- manuálnych zručností a ich využití v praktických cvičeniach,
- umeleckých a psychomotorických schopností,
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

15.4 Získavanie podkladov na hodnotenie

a) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (projekty, dotazníky, pozorovania a pod.) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,

- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
 - rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.
- b) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.
- c) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.
- d) Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.
- e) Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.
- f) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.
- g) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
- známky a slovné hodnotenie za ústne odpovede,
 - známky a slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, pohybové činnosti,
 - posúdenie prejavov žiaka (usilovnosť, osobnostný rast, ochota spolupracovať, aktivita na hodine a pod.)

15.5 Hodnotenie prospechu a správania

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý stupeň vypíše pre prvý ročník slovom a pre ročníky 2. – 4. číslicou.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- veľmi dobré,
- uspokojivé,
- menej uspokojivé,
- neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

- pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade,
- opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v katalógovom liste žiaka.

Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami pozornosti, s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo so špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

Celkové hodnotenie žiaka druhého až štvrtého ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka na výpise hodnotenia a na konci druhého polroka na vysvedčení vyjadruje nasledovne:

- prospel (a) s vyznamenaním,
- prospel (a) veľmi dobre,
- prospel (a),
- neprospel(a).

Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chváľitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je veľmi dobré;

Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete;.

Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný;

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo:

absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,

neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

15.6 Postup pri hodnotení žiaka

Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Riaditeľ určí spôsob, akým budú triedni učitelia a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy (pohovory triedneho učiteľa s vyučujúcimi jednotlivých predmetov, vyučujúci predmetu informuje ihneď pri výraznom zhoršení učebných výsledkov žiaka triedneho učiteľa, triedny učiteľ na konci každého mesiaca hodnotí prospech žiaka z podkladov uvedených v klasifikačných záznamoch).

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v Metodickom pokyne č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v prílohe č.2.

Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ katalógového listu žiaka stupne celkovej klasifikácie jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu podpíšu hodnotenie v prednej časti katalógu a pripraví návrhy na opravné skúšky a hodnotenie žiakov v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.

Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka alebo iné informačné prostriedky (napr. e-mail, telefón).

Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ kmeňovej školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

Žiak základnej školy, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo v liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskôr 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy získa žiak primárne vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Deťom občanov Slovenskej republiky povolí riaditeľ plniť povinnú školskú dochádzku vzdelávaním v školách mimo územia Slovenskej republiky, vzdelávaním v školách zriadených iným štátom na území Slovenskej republiky, individuálnym vzdelávaním v zahraničí. Na vysvedčení vydanom kmeňovou školou sa v doložke uvedie: „Žiak je na tomto vysvedčení hodnotený z predmetov, z ktorých nebol hodnotený na vysvedčení vydanom v školskom roku ... školou ... za ... ročník“.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

15.7 Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie žiaka zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci druhého polroka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Opravné skúšky

Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospieť nedostatočný, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra.

Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný.

O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do katalógového listu žiaka.

Komisionálna skúška

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- je skúšaný v náhradnom termíne,
- vykonáva opravnú skúšku,
- preskúšanie požiada zákonný zástupca,
- sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,
- je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
- má povolené individuálne vzdelávanie,
- ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrťročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- údaje identifikujúce žiaka,
- hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- návrh hodnotenia.

Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

Preskúšanie sa uskutoční neodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľ školy. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

Žiakovi, ktorý sa vzdeláva v škole mimo územia Slovenskej republiky, vzdeláva sa v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vzdeláva sa individuálne v zahraničí alebo žiak, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a dosiahol v niektorom predmete prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, sa umožní vykonať opravnú skúšku v súlade s bodom – Opravné skúšky.

Postup do vyššieho ročníka

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý nepospel v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka, aj viackrát.

Kritéria hodnotenia žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch sú podrobne rozpracované v učebných osnovách príslušných predmetov a schválené príslušnými predmetovými komisiami.

15.8 Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP

- Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.

- O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka po konzultácii so špeciálnym pedagógom alebo iným odborníkom (psychológ, logopéd, odborný lekár).
- Pri hodnotení žiaka učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.
- U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.
- Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami, chybami a poruchami reči, vývinovými poruchami učenia, autizmom zabezpečí učiteľ pri odpovedi také podmienky, aby neuprednostnil psychickú ujmu. Učiteľ sa vždy rozhodne, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.
- Úroveň čítania sa hodnotí individuálne, s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia žiaka.
- Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) môže písať diktát, alebo byť skúšaný písomnou formou len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými postupmi na vyučovanie. Diktát takéhoto žiaka sa nehodnotí známkami, ale slovne, učiteľ vyčíslí počet chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom.
- Grafický prejav žiaka s takým zdravotným znevýhodnením, ktoré má vplyv na jeho úroveň (napr. písanie, výtvarný prejav), sa priebežne ani súhrnne nehodnotí známku.
- Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa rýchlo unaví, musí mať možnosť pri písomnej skúške pracovať individuálnym tempom, prípadne krátko relaxovať.
- Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, má učebné výsledky priebežne aj súhrnne na vysvedčení hodnotené podľa individuálnych kritérií. Na vysvedčení v doložke, triedny učiteľ uvedie, v ktorých predmetoch žiak postupoval podľa individuálneho učebného plánu.

Žiakov s poruchami učenia hodnotíme iným spôsobom a s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia. Výkon, ale najmä snahu na hodine a pri príprave oceníme (chválime, verbálne neverbálne – súhlasným prikývnutím, úsmevom), pretože to pôsobí vysoko pozitívne, povzbudzuje k ďalšiemu úsiliu.

Slabší výkon nekritizujeme, nezosmiešňujeme. Hodnotenie musí mať motivačnú funkciu.

Pri hodnotení žiaka si musíme uvedomiť, že nejde len o neschopnosť alebo zníženú schopnosť čítať a písať, ale predovšetkým o nedostatočnosť v stratégiách komunikačných verbálnych i neverbálnych a sociálnych. Preto je potrebné hodnotenie individuálne špecifikovať:

- priebežne hodnotiť každý výkon žiaka,
- hodnotiť čo najrýchlejšie po práci, inak hodnotenie, či už pochvala alebo kritika, sa míňa účinku,
- vybrať spôsob skúšania, ktorý dieťaťu najviac vyhovuje,
- pri ústnom skúšaní - odpovedať na základe otázok; vo vyšších ročníkoch pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu,
- obmedziť skúšanie pred tabuľou,

- písomné práce po formálnej stránke prispôbiť (väčšie písmená, menej úloh, štruktúrovaný text, podčiarknuté kľúčové slová, linajky na zapisovanie odpovedí, prípadne krúžkovanie správnej odpovede, mriežku na zapisovanie čísel pri výpočtoch),
- nehodnotiť kvalitu písma, písomný prejav nie je nutné vždy klasifikovať,
- nehodnotiť úpravu, ale obsahovú stránku,
- pri hodnotení strieďať typy hodnotenia - známka, slovné hodnotenie, body, pomocou symbolov (značky),
- pri hodnotení známkou alebo bodmi tieto hodnotenia neustále doplňovať slovným hodnotením, ktoré si lepšie všíma vstup, priebeh práce, výsledok a podmienky, ktoré má žiak pri práci - formálne hodnotenie známkou môže viesť k formálnym výkonom,
- sebahodnotenie samotným žiakom je metóda, ktorá svojím dopadom na žiaka významne ovplyvňuje jeho výkony (žiak má konkrétne vyjadriť, čo vie a čo nevie),
- zdôrazniť čo bolo dobré, dosiahnuté, pozoruhodné a neorientovať sa na chybu,
- rozvíjať komunikatívnosť, nie príkazy, zákazy,

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP používame

Individuálne hodnotenie – hodnotíme pomer medzi výkonom a schopnosťou, neporovnávame žiakov medzi sebou.

Otvorené hodnotenie – hodnotíme činnosť, výsledok, dielo, nie osobnosť žiaka.

Positívnu orientáciu – hodnotíme to, čo žiak vie. Využívame dialóg – žiakom dávame možnosť o hodnotení diskutovať v triede, žiak tak má šancu naučiť sa sebahodnoteniu, učiteľ má šancu získať informácie o úrovni sebahodnotenia žiakov.

Objektivizáciu hodnotenia – pedagóg obmedzuje spôsob vlastných subjektívnych vplyvov pri hodnotení žiakov.

16. Vnútorňý systém hodnotenia a kontroly zamestnancov školy

16.1 Ciele kontroly

- získať prehľad o odbornej a metodickej pripravenosti učiteľov a výchovných zamestnancov,
- získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu,
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacom procese,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie s cieľom zabezpečiť zjednocovanie hodnotiacich kritérií,
- sledovať výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, súťaže žiakov, didaktické testy v paralelných triedach, úspešnosť prijatia na vyšší stupeň vzdelávania),
- hodnotiť výsledky zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, zameranie sa na kontrolu výchovno-vzdelávacieho procesu (plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých jeho častiach, tvorbu tematických výchovno-vzdelávacích plánov a ich dodržiavanie, atď.), kontrolu dodržiavania pracovného a školského poriadku ako aj plnenia úloh v rámci plánu práce školy a metodických orgánov, prácu vedúcich metodických orgánov, výchovného poradcu, kontrolu vedenia pedagogickej dokumentácie, kontrolu práce pri činnostiach mimo školy (lyžiarsky výcvik, školy v prírode, plavecké kurzy, exkurzie a pod.), na

dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov, na kontrolu činnosti záujmových útvarov, kontrolu estetického vzhľadu tried, areálu školy, kontrolu práce školského klubu detí. sledovať zavádzanie a plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,

- zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny,
- získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu,
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacej činnosti z predchádzajúceho školského roka,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi s cieľom zabezpečiť zjednocovanie kritérií pri klasifikácii,
- sledovať evidenciu o klasifikácii žiakov v zmysle Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu (MP),
- získať prehľad o zavádzaní a využívaní IKT technológií vo vyučovacom procese,

16.2 Formy, metódy a spôsoby kontroly

a) Priama hospitačná činnosť, v ktorej riaditeľka, zástupkyňa riaditeľky a vedúce metodických orgánov v spolupráci s vedením budú sledovať:

- efektívne využívanie učebných IKT pedagógmi,
- rozvíjanie kľúčových kompetencií a zručností žiakov,
- dodržiavanie zásad školského vzdelávacieho programu,
- prácu so žiakmi so ŠVVP,
- plnenie úloh POP vo vyučovacom procese,
- hodnotenie, sebahodnotenie žiakov,
- využívanie progresívnych a aktivizujúcich metód a foriem práce,
- diferencovanie úloh a činností vzhľadom na rozdielne vzdelávacie potreby jednotlivých žiakov so ŠVVP,
- dodržiavanie didaktických zásad s osobitným zameraním na triedy prospechovo slabšie,
- plnenie učebných osnov a požiadaviek štandardov v jednotlivých ročníkoch,
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- dodržiavanie zásad klasifikácie žiakov,
- dodržiavanie psychohygienických zásad vo výchovno-vzdelávacej práci,
- plnenie plánu práce školy, plánov metodických orgánov,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách so zreteľom na charakter predmetu.

a) Pozorovanie, individuálny rozhovor s učiteľom

b) Didaktické testy, previerky zamerané na plnenie štandardov, ktoré sú vypracované pre jednotlivé predmety a ročníky,

c) Rozbor predpísaných písomných prác a riaditeľských previerok na zasadnutiach metodických orgánov,

d) Spolupráca metodických orgánov, zovšeobecnenie dobrých skúseností výchovno-vzdelávacej práce,

e) Sledovanie plnenia pracovného a školského poriadku záväzného pre pedagogických zamestnancov a žiakov školy,

f) Ankety,

g) Dotazníky.

16.3 Oblasť kontrolnej činnosti

Priama hospitačná činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese. Priamou hospitačnou činnosťou budeme sledovať:

- dodržiavanie didaktických zásad vo výchovno-vzdelávacom procese,
- plnenie učebných osnov jednotlivých predmetoch,
- rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- vyučovanie predmetu etická výchova vo všetkých ročníkoch,
- plnenie úloh z učiva „Ochrana života a zdravia“ v jednotlivých vyučovacích predmetoch,
- realizácia učiva „Ochrana života a zdravia“ so zameraním na praktické činnosti v rámci účelových cvičení a didaktických hier,
- využívanie učebných pomôcok, účelnej názornosti vyučovania, didaktickej techniky,
- výchova k rodičovstvu a manželstvu
- rozširovanie myšlienky podpory zdravia a zdravého spôsobu života,
- prevencia drogových závislostí vo vyučovacom procese – občianska náuka, etická výchova, prírodoveda, biológia a iné predmety,
- uplatňovanie humanistických prístupov vo vyučovaní, klíma na vyučovacej hodine, atmosféra vyučovacieho procesu,
- realizácia komunikatívneho princípu vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry,
- dodržiavanie metodických pokynov na hodnotenie žiakov, formy a metódy hodnotenia, pomer písomného a ústneho overovania vedomostí, počet známok z jednotlivých predmetov,
- celková práca učiteľov telesnej výchovy, telesnej a športovej výchovy, dodržiavanie učebných osnov, formy zisťovania kondície žiakov, vstupné a výstupné testovanie v jednotlivých disciplínach, porovnávanie výsledkov na začiatku a konci školského roka, športové oblečenie žiakov na hodinách ,
- kontrola vedomostí zo slovenského jazyka a literatúry, matematiky vo všetkých ročníkoch a niektorých ďalších predmetov vo vybraných ročníkoch formou testov,
- sledovanie komunikatívnych zručností na hodinách cudzích jazykov,
- vstupné a výstupné testy – porovnávanie výsledkov,
- plnenie úloh plánu práce, úloh plánov predmetových komisií metodických združení,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách, pri laboratórnych prácach, praktických cvičeniach,
- prípravu žiakov 9. ročníka na štúdium na stredné školy - príprava na celoplošné testovanie žiakov 9. roč.,
- individuálny prístup k žiakom na hodinách (talentovaní, nadaní, slaboprosievajúci žiaci),
- zavádzanie nových metód vo vyučovacom procese, progresívne metódy práce, inovatívne postupy,
- tvorivá práca na hodinách, tvorivé prvky,
- vzťah učiteľ – žiak, žiak – učiteľ,
- práca so žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním
- plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,
- osobnosť učiteľa vo vyučovacom procese,
- rozvíjanie komunikačných schopností žiakov,
- uplatňovanie učebných osnov environmentálnej výchovy v jednotlivých predmetoch,
- sledovanie výchovného pôsobenia s cieľom odstraňovania prejavov rasizmu medzi žiakmi s dôrazom na rómskych žiakov,
- plnenie úloh z POP na príslušný školský rok.

Ďalšie oblasti kontroly:

Práca výchovného poradcu – kontakt s triednymi učiteľmi, so žiakmi, s CPPP a P, s rodičmi, plnenie plánu práce výchovného poradcu.

Príprava na súťaže, olympiády – aktivita jednotlivých učiteľov v tomto smere, dosahované výsledky.

Kontrola práce metodických orgánov v škole, sledovanie plnenia úloh v plánoch predmetových komisií a a metodických združení, zovšeobecnenie dobrých skúseností, zjednocovanie požiadaviek v rámci metodických združení, exkurznej činnosti na rozšírenie vedomostnej úrovne žiakov, zapracovanie úloh POP do plánov a spolupráca metodických orgánov.

Kontrola vedenia pedagogickej dokumentácie a inej dokumentácie

- vedenie triednych kníh,
- vedenie triednych výkazov, katalógových listov,
- vedenie klasifikačných hárkov,
- kontrola výpisov za I. polrok a vysvedčení za II. polrok školského roka,
- vedenie zápisníc zo zasadnutí rodičov,
- vedenie zápisníc zo zasadnutí metodických orgánov,
- vedenie záznamov záujmových útvarov,
- predpísané písomné práce zo slovenského jazyka, matematiky, cudzích jazykov, záznamy laboratórnych prác,
- vedenie osobných listov,

Kontrola činnosti záujmových útvarov

Kontrola estetického vzhľadu tried, areálu školy, čistota, hygiena, bezpečnosť

- kontrola dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov, kontrola objektu školy,
- kontrola učební, dielní s cieľom zistiť nedostatky, chyby a odstrániť ich,
- kontrola pedagogického dozoru, dodržiavanie všetkých častí pracovného poriadku školy so zameraním na okamžité odstránenie nedostatkov,
- kontrola práce v školskom klube detí, naplnenosť oddelení, dodržiavanie jednotlivých zložiek výchovno-vzdelávacej práce, výchovný program,

Poslaním a účelom hodnotenia bude **poznávanie** práce konkrétneho zamestnanca, **posudzovanie** jeho práce ako podklad pre finančné a iné ocenenie, **motivácia** pre jeho ďalší výkon, ale aj pôsobenie na dlhodobé formovanie jeho osobnosti.

Kontrolná činnosť bude realizovaná priebežne, na jej základe sa bude realizovať hodnotenie zamestnancov. Výsledky sa budú analyzovať na pracovných zasadnutiach, hospitačných rozboroch a v priamych rozhovoroch so zamestnancami. Vedenie školy bude každý rok postupovať podľa plánu kontrolnej činnosti.

16.4 Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov

Kontrola a hodnotenie výkonov sa realizuje priebežným monitorovaním aktivít zamestnancov a ich formatívnym hodnotením na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi,
- analýzou písomných prác,
- referenciami od žiakov, rodičov,
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží,
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vyučovacích výsledkov,
- vyhodnotením činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- vyhodnocovaním plnenia činností zadaných nad rámec pracovných úloh.

Jedenkrát ročne budú tieto poznatky zhrnuté v periodickom sumatívnom hodnotení v rámci hodnotiaceho pohovoru so zamestnancom, ktorý bude založený na čiastkových výsledkoch formatívnych hodnotení zameraných na minulé výkony, ale zároveň bude impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérový rast.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu a zvyšovanie kvality práce jednotlivých zamestnancov. Má viesť k zlepšovaniu výkonu a nepretržitému rozvoju kompetencií zamestnancov, k motivácii pedagógov, aby sami sledovali a hodnotili svoj pracovný výkon a pracovné správanie a menili ich kvalitu prostredníctvom kontinuálneho profesijného vzdelávania a sebazvedávania, a tým zvyšovali kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti školy.

Vedeniu školy umožňuje prepracovaný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov objektívnejšie hodnotiť jednotlivé pracovné výkony, získavať, riadiť, rozvíjať a odmeňovať tých, ktorí majú požadované spôsobilosti naplňovať ciele a výchovno-vzdelávací program školy a prispievať ku kvalitnejšiemu, efektívnejšiemu a lepšiemu fungovaniu vzdelávacej inštitúcie ako celku.

U zamestnancov má systém kontroly a hodnotenia podporovať a rozvíjať také profesionálne konanie a správanie, plnenie pracovných úloh, aktivity kontinuálneho vzdelávania a sebazvedávania rozvíjajúceho profesijné kompetencie, ktoré budú prispievať k dosiahnutiu hodnôt, cieľov a funkcií školy.

16.5 Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov

Výsledky, kvalitu a náročnosť výkonu pedagogickej činnosti, mieru osvojenia si a využívania profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov hodnotí v súlade s § 52 zákona č. 317/2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vedúci zamestnanec, priamy nadriadený podriadeného hodnotí komplexom objektivizujúcich metód výsledky a kvalitu výkonu pedagogickej profesie, mieru osvojenia a využívania profesijných kompetencií. Uvádzajúci pedagogický zamestnanec začínajúceho pedagogického zamestnanca, priamy nadriadený podriadeného jedenkrát ročne najneskôr do konca školského roka (riaditeľka hodnotí zástupkyne riaditeľky školy, zástupkyňa riaditeľky školy pre 5.- 9.ročník učiteľov pre 5.- 9. ročník a zástupkyňa riaditeľky školy pre 1.- 4. ročník učiteľov 1.- 4 ročníka a vychovávateľky ŠKD). Hodnotenie sa realizuje formou hodnotiaceho pohovoru.

Hodnotenie je podkladom na

- a) rozhodnutia riaditeľa školy na ukončenie adaptačného vzdelávania,
- b) vypracovanie plánu kontinuálneho vzdelávania,

- c) odmeňovanie,
- d) ďalšie personálne činnosti, rozhodovanie.

Zásady hodnotenia pedagogických zamestnancov sú rozpracované v pracovnom poriadku.

O hodnotení sa vyhotovuje Písomný záznam o hodnotení pedagogického zamestnanca, v ktorom hodnotiteľ uvedie slovné hodnotenie (mimoriadne dobré , veľmi dobré, štandardné, čiastočne vyhovujúce, nevyhovujúce výsledky pri vykonávaní pracovnej činnosti).

a) identifikačné údaje:

- hodnoteného zamestnanca -meno a priezvisko, titul, osobné číslo, dátum narodenia, pracovná pozícia,
- hodnotiteľa - meno a priezvisko, titul, funkcia,
- hodnotiace obdobie – od - do, dátum a miesto hodnotenia, účel hodnotenia,

b/ vyhodnotenie:

- pracovného výkonu v rámci plnenia pracovných úloh a splnenie uložených úloh,
- pracovného správania,
- stanovisko hodnoteného,
- súhrnné stanovisko hodnotiteľa - stanovenie individuálnych pracovných cieľov v profesijnom rozvoji, úlohy uložené pre ďalšie hodnotiace obdobie,
- podpis hodnotiteľa a hodnoteného,

c) stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia:

- stupnica hodnotenia v škálovom vyjadrení (body v počte 5 ako najlepšie hodnotenie, 4, 3, 2, 1 ako najhoršie hodnotenie) i v slovnom vyjadrení,
- percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia – maximálny počet 180 bodov.

Ak zamestnanec nesúhlasí s hodnotením:

a/ uvedie sa v stanovisku,

b/ hodnotenie sa opäť preukázateľne prerokuje v prítomnosti zástupcu zamestnancov, v prípade opakovaného nesúhlasu sa k hodnotiacemu pohovoru prizýva ďalší, funkčne vyššie postavený nadriadený /poznámka: napr. hodnotenie vykonal zástupca riaditeľa, vyššie postavený nadriadený je v tomto prípade riaditeľ školy/.

Písomný záznam z hodnotenia sa vyhotoví v dvoch exemplároch, z ktorých jeden je určený do osobného spisu a podlieha legislatívnym normám o archivácii a druhý je učený pre zamestnanca,

Hodnotiteľ je povinný:

a/ zachovať štruktúru a formálne náležitosti hodnotiaceho pohovoru,

b/ oboznámiť sa s pravidlami hodnotiaceho pohovoru a dodržiavať ich.

16.6 Stupnica hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	štandardné	priemerné plnenie obsahu kritéria, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie
2	častočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritéria, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu
1	nevyhovujúce	nedostačujúce plnenie obsahu kritéria

Hodnotená oblasť : Pracovný výkon

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľ'a (1 až 5)
Edukačný proces	vie stanoviť edukačné ciele vo väzbe na učebné osnovy		
	aplikuje inovačné metódy , formy a ostatné prostriedky v nadväznosti na ciele, modernizuje VVP proces		
	dodržiava didaktické zásady, tvorivé prístupy, alternatívne metódy		
	vytvára dobrú klímu v triede, má prirodzenú autoritu, je žiakmi akceptovaný		
	dodržiava pravidlá hodnotenia žiakov, priebežne hodnotí snahu, výkon a osobný pokrok žiaka		
	vytvára podmienky pre dosahovanie primeraných výchovno-vyučovacích výsledkov		
	motivuje žiakov k účasti na postupových súťažiach a predmetových olympiádach		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			
Žiak	rešpektuje danosti a potenciál žiaka, rozvíja silné stránky žiakovej osobnosti, vie motivovať žiakov k učeniu, rešpektuje názory žiakov		

	rozvíja u žiakov kľúčové kompetencie, vyššie úrovne poznávania žiakov, logické myslenie, kritické myslenie, analýzu, tvorivosť		
	rozvíja personálne zručnosti žiakov: samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúctu, sebadôveru		
	vie riešiť problémy v triede, pri dozore nad žiakmi, na exkurziách, na výletoch, v škole v prírode		
	pristupuje k žiakom individuálne, pomáha žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pracuje s nadanými a talentovanými žiakmi, žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 30 bodov)			
Postoje	k plneniu povinností vyplývajúcich z náplne práce, plnenie úloh spoľahlivo, správne a včas		
	k plneniu úloh nad rámec pracovných povinností, mimoriadna prac. činnosť, aktivita		
	k profesijnému rozvoju, zvyšovaniu kvalifikácie, odbornosti - účasť na vzdelávacích aktivitách a formách kontinuálneho vzdelávania		
	k profilácii, zameraniu a stratégii školy - zapája sa do ich realizácie		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 20 bodov)			
Iné úlohy	prínos pre školu – propagácia, prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi		
	spolupráca pri spracovaní, realizácii a hodnotení rozvojových projektov, programov školy, zavádzaní zmien a inovácií, spolupráca pri tvorbe ŠkVP		
	organizovanie a zapájanie sa do mimoškolských aktivít: besedy, karneval, športové aktivity, tvorivé dielne		
	tvorba učebného materiálu, didaktických testov, pracovných zošitov		
	aplikácia moderných princípov vo vzdelávacom procese, používanie IKT vo vyučovacom procese, práca s interaktívnou tabuľou		
	estetizácia prostredia triedy, školy		

Hodnotená oblasť : Pracovné správanie

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľa (1 až 5)
Profesionálne správanie	dokáže hodnotiť a reflektovať svoj výchovno-vyučovací proces a vlastné správanie		
	pozná svoje silné a slabé stránky, uplatňuje sebahodnotenie vo vzťahu k práci a sebe samému		
	špeciálna činnosť- koordinátor, správca kabinetov, vedúci PK, MZ, výchovný poradca, oprava písomných prác, dozor nad žiakmi		
	vytvára priaznivú klímu v triede i v pracovnom kolektíve, vie pracovať v tíme a spolupracovať s učiteľmi		
	efektívne komunikuje s vedením školy, s kolegami, so žiakmi, s rodičmi....		
	vie riešiť konflikty, zvláda záťažové situácie		
	je rešpektovaný svojim okolím, má prirodzenú autoritu		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			

Normy	dodržiava interné predpisy		
	dodržiava a efektívne využíva pracovný čas s maximálnym využitím vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu		
	správne vedie pedagogickú dokumentáciu		
	zúčastňuje sa pracovných porád a pedagogických rád – podáva podnety a návrhy pri riešení problémov		
	rešpektuje príkazy nadriadených		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 25 bodov)			

Celkové hodnotenie oblastí

A	Pracovný výkon	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Edukačný proces (max. 35)		

	Žiak (max. 30)		
	Postoje (max. 20)		
	Iné úlohy (max. 35)		
Súhrnné hodnotenie oblasti (max. 120)			

B	Pracovné správanie	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Profesionálne správanie (max. 35)		
	Normy (max. 25)		
Súhrnné hodnotenie oblasti (max. 60)			

	Súhrnné hodnotenie oblastí	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
A	Pracovný výkon (max. 120)		
B	Pracovné správanie (max. 60)		
Celkové hodnotenie (max.180)			

Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia

Stupnica hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	štandardné	priemerné plnenie obsahu kritériá, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie
2	čistočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritériá, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu

1	nevyhovujúce	nedostačujúce plnenie obsahu kritéria
---	--------------	---------------------------------------

Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách

- a) **100% - 91%** z celkových možných bodov hodnotenia - **mimoriadne dobré výsledky (180 - 163 bodov)**
- b) **90% - 61%** z celkových možných bodov hodnotenia – **veľmi dobré výsledky (162 - 109 bodov)**
- c) **60% - 31%**- z celkových možných bodov hodnotenia – **štandardné výsledky (108 - 55 bodov)**
- d) **30% - 11%** z celkových možných bodov hodnotenia – **čiastočne vyhovujúce výsledky (54 - 19 bodov)**
- e) **10% - 0%** z celkových možných bodov hodnotenia – **nevyhovujúce výsledky (18 - 0 bodov)**

16.7 Hodnotenie školy

Cieľom bude, aby žiaci, rodičia získali hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. Zároveň slúži hodnotenie školy aj ako informačný zdroj pre verejnosť. Hodnotenie je zamerané na ciele, ktoré si škola stanovila, na ciele, ktoré sú v ŠkVP, na oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, ale i na tie, v ktorých sa jej nedarí. Zameriame sa na monitorovanie podmienok vzdelávania, spokojnosť s vedením školy, s učiteľmi, prostredia školy, celkovej jej klímy a atmosféry, disciplíny, na spokojnosť s hodnotením žiakov, s využitím mimovyučovacieho času a pod., s cieľom získať spätnú väzbu o kvalite školy, o spokojnosti žiakov, rodičov, učiteľov. Pri získavaní podkladov hodnotenia použijeme rozhovory, diskusie a dotazníky, SWOT analýzu.

Evalvácia v školstve predstavuje systematické zhromažďovanie, triedenie a vyhodnocovanie údajov s cieľom prijať ďalšie rozhodnutia, ktoré významne ovplyvnia ďalšiu činnosť vzdelávania a práce školy. Škola realizuje svoje vnútorné sebahodnotenie, cieľom ktorého je motivovať zamestnancov k sústavnému a pravidelnému overovaniu kvality svojej práce spätnou väzbou, Má pomôcť pri diagnostikovaní nedostatkov v práci učiteľa, triedy, školy s následne viesť k ich odstraňovaniu a motivovať v ďalšej práci.

Procesy hodnotenia sa uskutočňujú na úrovni: triedy (triedny učiteľ, ostatní učitelia vyučujúci v triede), školy (vedúci metodického združenia, predmetovej komisie, pedagogická rada, vedenie školy, riaditeľ školy), regiónu a štátu (orgánu štátnej správy v školstve, iných orgánov.)

Evalvácia ako proces sebareflexie umožňuje zhromaždenie informácií o vlastnej škole, výkone pedagogickej profesie, odporúčaní pre ďalší rozvoj školy, pre inovácie stratégií školy. Kritériá a ukazovateľa sebahodnotenia slúžia ako podklad permanentného monitorovania, hodnotenia a projektovania cieľov školy s prihliadnutím na špecifické podmienky.

Cieľom hodnotenia školy je :

- aby žiaci a ich rodičia, ako aj rodičia budúcich žiakov získali dostatočné a jasné informácie o škole, jej silných aj slabých stránkach, aby rodičia i verejnosť boli oboznámení s cieľmi, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP,
- aby verejnosť poznala koncepčné zámery školy, aby sa rodičia a verejnosť oboznámili s úspechmi žiakov školy.

V oblasti hodnotenia školy monitorujeme :

- podmienky na vzdelávanie žiakov,
- prostredie školy, klímu školy,
- vyučovací proces, metódy, formy vyučovania,
- ďalšia úroveň práce a podpory žiakov so ŠVVP,
- výsledky vzdelávania a úspešnosť žiakov v rôznych oblastiach,
- výchovné problémy,
- riadenie školy.

Nástroje autoevalvácie úrovne školy :

- dotazníky pre žiakov a rodičov,
- rozhovory s učiteľmi,
- rozhovory učiteľov s rodičmi,
- kontrolná činnosť,
- analýza úspešnosti žiakov v súťažiach, olympiádach, ich umiestnenia v rámci mesta a regiónu,
- monitorovanie výsledkov žiakov v 9. ročníku,
- pravidelný kontakt so zástupcami rodičov v rade rodičov i v rade školy,
- SWOT analýza

17. Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky; oblasti, v ktorých sú nedostatky a návrhy opatrení na skvalitnenie úrovne výchovy a vzdelávania

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">▪ prevažne dobrá úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu,▪ viacročné výborné výsledky žiakov v súťažiach, hlavne v okresných kolách, postupne aj v krajských kolách,▪ dostatok učiteľov cudzích jazykov umožňuje posilniť hodiny cudzích jazykov,▪ jedna psychologička,▪ vzdelávaním nadaných detí sa v škole vytvoril priestor aj pre týchto žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v rámci celého okresu Šaľa,	<ul style="list-style-type: none">▪ problémové správanie sa niektorých žiakov, nerešpektovanie pedagógov, nedostačujúce kompetencie školy v tejto oblasti, neobjektívne hodnotenie správania rodičmi týchto žiakov <p>Opatrenia: zintenzívniť spoluprácu s rodičmi a odborníkmi ihneď po vzniknutí problému, zintenzívniť spoluprácu so sociálnymi pracovníkmi a kurátormi, políciou, prijímanie výchovných opatrení.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ nepriaznivý vývoj, celkový pokles žiakov

<ul style="list-style-type: none">▪ veľmi dobré priestorové materiálne – technické podmienky školy,▪ zníženie počtu problémových žiakov,▪ dobre fungujúci ŠKD,▪ kladné vybavenie všetkých žiadostí rodičov o ŠKD,▪ kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov,▪ veľký počet rôznych akcií, podujatí – obohatený vyučovací proces,▪ pestrý výber záujmových útvarov▪ dobrá spolupráca s Radou školy a s Radou rodičov,▪ žiaci 9. ročníka v celoslovenskom testovaní dosahujú spravidla lepšie výsledky ako je celoslovenský priemer v SJL a v MAT,▪ stále skvalitňovanie materiálnych podmienok, výmena školského nábytku, ďalšia rekonštrukcia priestorov,▪ dobré podmienky na zavádzanie IKT do vyučovacieho procesu,▪ pravidelné uverejňovanie informácií o škole v miestnej tlači,▪ výborná spolupráca s materskými školami v obvode školy,▪ väčšina pedagógov je ochotná robiť „prácu navyše“ aj bez finančnej odmeny,▪ aktívna webová stránka školy,▪ rekonštruovaná budova školy,▪ moderná školská knižnica podporuje rozvoj čitateľskej gramotnosti,▪ dobre fungujúca školská jedáleň, jej nové zariadenie,▪ pekný školský areál plný zelene,▪ vybavenie interaktívnymi tabuľami a ich pravidelné využívanie vo vyučovacom procese,▪ získanie tabletovej učebne,▪ úspešné zapojenie sa do viacerých projektov,▪ multifunkčné ihrisko,▪ modernizácia výpočtovej techniky. <p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none">▪ zapojenie sa do projektov v rámci EU, MŠ, získavanie grantov▪ väčšia zainteresovanosť rodičov a verejnosti do problémov školy	<p>v škole</p> <p>Opatrenia: ešte väčšia propagácia školy v mestskej a regionálnej tlači, v materských školách, na web stránke školy, organizovanie dní otvorených dverí pre rodičov, spoločných podujatí s predškólakmi v MŠ.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatočné využívanie IKT vo vyučovacom procese v jednotlivých predmetoch napriek dobrým podmienkam, <p>Opatrenie: vzdelávanie pedagogických zamestnancov zamerané na využívanie IKT vo vyučovacom procese– ukážky činností, hmotné zainteresovanie učiteľov.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Nízky počet žiakov vo väčšine tried, z toho vyplývajúci znižujúci sa objem finančných prostriedkov pre školu, <p>Opatrenie: spolupráca s rodičmi predškólakov, účasť na zasadnutiach MŠ</p>
--	---

18. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, **riadili** sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu, koordinátora,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálnymi prostriedkami, výpočtovou technikou, multimédiami.

Vzdelávanie :

Pedagogickí zamestnanci sa počas školského roka zúčastňovali predovšetkým rôznych seminárov zameraných na skvalitňovanie vyučovania jednotlivých predmetov a na využívanie moderných vyučovacích postupov a technológií vo vyučovacom procese.

Pedagogickí zamestnanci sa zúčastňovali aj vzdelávacích aktivít organizovaných SŠÚ v Šali, OÚ Nitra, MPC Nitra a inými vzdelávacími organizáciami.

V školskom roku 2015/2016 sa do kontinuálneho vzdelávania prihlásilo a zapojilo 19 pedagogických zamestnancov, z toho 14 PZ vzdelávanie ukončilo v školskom roku 2015/2016 a ďalší 5 PZ ukončia vzdelávanie v školskom roku 2016/2017.

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov (PZ):

Adaptačné vzdelávanie:

- 1 PZ – asistentka učiteľa
- 1 PZ - asistentka učiteľa

Prípravné atestačné vzdelávanie:

- 1 PZ– prípravné atestačné na vykonanie 2. atestácie PZaOZ,

Predatestačné vzdelávanie na 2. atestáciu:

- 1 PZ – Prípravné atestačné vzdelávanie na vykonanie 2. atestácie PZaOZ, MPC Nitra,
- 1 PZ - Prípravné atestačné vzdelávanie na vykonanie 2. atestácie PZaOZ, MPC Nitra,

Kontinuálne vzdelávanie:

- 3 PZ – Prehľbovanie kompetencií učiteľov v oblasti čitateľskej gramotnosti výberom textov, MPC Nitra,

Aktualizačné vzdelávanie:

- 1 PZ – Didaktika reálií ANJ,
- 1 PZ – Odborné kompetencie pedagógov v oblasti integrácie detí so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami,
- 1 PZ – Metódy čítania Biblie s porozumením,
- 2 PZ - Vyučovanie ANJ bez materiálov s minimálnymi učebnými pomôckami,

Inovačné vzdelávanie:

- 2 PZ – Aktivizujúce metódy vo výchove,
- 2 PZ - Aktivizujúce metódy vo výchove,
- 1 PZ - Aktivizujúce metódy vo výchove,

Osvedčenie o prvej atestácii: 2 PZ

19. Zásady a podmienky na vypracovanie školských vzdelávacích programov

Inovovaný Školský vzdelávací program (ďalej iŠkVP) je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v škole. Je vypracovaný v súlade s platným štátnym vzdelávacím programom a s platnou legislatívou. V iŠkVP škola uvádza svoju víziu, ciele a zameranie, pričom zohľadňuje potreby svojich žiakov a tiež možnosti obce a regiónu. Konkretizuje v ňom svoj obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím voliteľných (disponibilných) hodín (škola **musí využiť všetky voliteľné hodiny**).

Školský vzdelávací program vydal riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy a je zverejnený na verejne prístupnom mieste – vo vestibule školy.

Pri tvorbe iŠkVP škola vychádzala zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov v ŠVP, pričom využila nasledujúce možnosti podľa svojich konkrétnych potrieb.

Platné vzdelávacie štandardy pre príslušné vyučovacie predmety sú učebnými osnovami povinných vyučovacích predmetov, ktorých časová dotácia bola v učebnom pláne ponechaná alebo navýšená bez rozšírenia obsahu predmetu.

Poznámky:

Súčasťou Inovovaného školského vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy sú **Učebné osnovy jednotlivých vyučovacích predmetov** (vid' príloha č. 1), **Vzdelávacie oblasti a prierezové témy** v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre primárne vzdelávanie (vid' príloha č. 2), **Finančná gramotnosť** (vid' príloha č. 3)

Prílohy :

- 1. Učebné osnovy***
- 2. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy***
- 3. Finančná gramotnosť***

Príloha č. 2:

Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Tab.1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety pre ŠVP pre 1. stupeň základnej školy

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA PRÍRODOVEDA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	PRVOUKA VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a anglický jazyk. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať

základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií priradených veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote. Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplyvujúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesnú stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť. Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v povinne voliteľných vyučovacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova/náboženstvo. Predmet etická výchova sa zameriava na

výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov. Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce. Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie. V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým

spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

Prierezové témy

Rýchlo sa meniacia realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami. V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.**

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;

- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medzilidské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medzilidských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakovi získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu 12 pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľadovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskomnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Prierezová téma **Enviromentálna výchova** je začlenená do obsahu vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakovi príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozítiva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Prierezová téma **Mediálna výchova** je začlenená do nasledovných predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení

rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii **Multikultúrnej výchovy** sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Multikultúrnu výchovu je prirodzené začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjame aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a anglického jazyka.

Prierezová téma **Multikultúrna výchova** je začlenená do nasledovných predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk, etická výchova, náboženská výchova.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** je začlenená do nasledovných predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk, etická výchova, náboženská výchova.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Prierezová téma **Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke** je začlenená do obsahu vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Na realizáciu učiva OZŽ využívame organizačnú formu Didaktické hry v 1. – 4. ročníku, ktoré sa konajú v prírode raz v roku v trvaní 4 vyučovacích hodín.

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** je začlenená do obsahu vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, etická výchova, náboženská výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezových tém do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Príloha č.3:

Finančná gramotnosť

Charakteristika

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému

jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Pri sprostredkovaní informácií k uvedeným témam, je potrebné zachovať vzťah k základnému rámcu finančnej gramotnosti ako celospoločenskej osvety a tieto riešiť vo vzťahu:

- k fungovaniu jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti,
- k pochopeniu otázky bohatstva a chudoby,
- k hodnotovej orientácii k peniazom, k modelom zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb.

Témy

Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia.

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

- Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Žiak je schopný: Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.

- Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Žiak je schopný: Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

- Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Žiak je schopný: Opísať príklady bohatstva a chudoby.

- Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Žiak je schopný: Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny.

- Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Žiak je schopný: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Etická výchova, Matematika, Prírodoveda, Vlastiveda

Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

- Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Žiak je schopný: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom

- Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov.

Žiak je schopný: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií.

- Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné informácie.

Žiak je schopný: Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

- Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.

- Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Žiak je schopný: Uviesť príklady miňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.

- Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

Žiak je schopný: Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Etická výchova, Matematika, Vlastiveda, Spoločenská výchova

Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

- Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

- Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny.

Žiak je schopný: Opísať príklady základných životných potrieb.

- Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Žiak je schopný: Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.

- Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Žiak je schopný: Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka

- Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Žiak je schopný: Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.

- Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti

Žiak je schopný: Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Vlastiveda, Etická výchova, Matematika, Spoločenská výchova, Anglický jazyk

Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

- Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Žiak je schopný: Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.

- Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Žiak je schopný: Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.

- Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Žiak je schopný: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

- Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe.

Žiak je schopný: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe

- Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Žiak je schopný: Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.

- Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť poslednej vôle.

Žiak je schopný:

Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Prírodoveda, Etická výchova, Matematika, Spoločenská výchova, Slovenský jazyk

Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

- Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Žiak je schopný: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Žiak je schopný: Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec.

- Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť.

Žiak je schopný: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Etická výchova, Matematika, Spoločenská výchova

Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

- Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Žiak je schopný: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Žiak je schopný: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.

- Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii

- Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Žiak je schopný: Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii.

- Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Žiak je schopný: Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky.

- Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Etická výchova, Slovenský jazyk, Matematika, Anglický jazyk

Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

- Čiastková kompetencia 1: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Žiak je schopný: Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Žiak je schopný: Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.

- Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Vlastiveda, Etická výchova, Slovenský jazyk a literatúra, Spoločenská výchova

Súčasťou školského vzdelávacieho programu sú preventívno-výchovné programy vypracované na základe národných programov. Sú to Plán výchovy k ľudským právam, Program prevencie obezity, Program globálneho vzdelávania, Program duševného zdravia, ktorý je zapracovaný do programu Zdravá škola. Úlohy z Programu stratégie a prevencie kriminality a z Programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi sú zapracované v plánoch práce jednotlivých koordinátorov. Tieto školské programy sú priložené k školskému vzdelávaciemu programu.

UČEBNÝ PLÁN ŠKOLY pre žiakov v bežných triedach

pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie

Škola: ZŠ J. C. Hronského, Krátka 2, Šaľa

Šk. rok 2016/2017

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP/ ŠkVP	Ročník/ počet hodín											Spolu
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.-9.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	ŠVP	9	6	6	6	27	5	4	4	5	5	23	50
		ŠkVP	0	1	2	1	4		1	1			2	6
		spolu	9	7	8	7	31	5	5	5	5	5	25	56
	prvý cudzí jazyk (AJ)	ŠVP	0	0	3	3	6	3	3	3	3	3	15	21
		ŠkVP	2	2			4	2			1	1	4	8
		spolu	2	2	3	3	10	5	3	3	4	4	19	29
	druhý cudzí jazyk (NJ, RJ)	ŠVP							1	1	1	1	4	4
		ŠkVP							2	2	2	2	8	8
		spolu							3	3	3	3	12	12
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP			1	0	1						1	
		spolu		1	2	1	4						4	
	Vlastiveda	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP				1	1						1	
		spolu		1	1	2	4						4	
Človek a príroda	Prvouka	ŠVP	1										1	
		ŠkVP	0										0	
		spolu	1										1	
Človek a príroda	Fyzika	ŠVP							1	1	2	1	5	
		ŠkVP												
		spolu							1	1	2	1	5	
	Chémia	ŠVP							0,5	0,5	1	2	4	
		ŠkVP							0,5	0,5			1	
		spolu							1	1	1	2	5	
	Biológia	ŠVP						2	1	1	1	1	6	
		ŠkVP							1	1	1	1	4	
		spolu						2	2	2	2	2	10	
Človek a spoločnosť	Dejepis	ŠVP						1	1	1	1	2	6	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1	1	2	6	
	Geografia	ŠVP						2	1	1	1	1	6	
		ŠkVP												
		spolu						2	1	1	1	1	6	
	Občianska náuka	ŠVP							1	1		1	3	
		ŠkVP												
		spolu							1	1		1	3	
Človek a hodnoty	Etická vých./ Nábož. výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1	0,5	0,5	4	
		ŠkVP									0,5	0,5	1	
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	ŠVP	4	3	4	4	15	4	4	4	4	4	20	
		ŠkVP	0	1	1	1	3	1	1	1	1	1	5	
		spolu	4	4	5	5	18	5	5	5	5	5	25	
	Informatika /Informatická	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP					1						1	
		spolu		1	1	1	3						3	

	vychova	spolu		1	1	1	3							3	
Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP/ ŠkVP	Ročník/ počet hodín												
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.-9.	Spolu	
Matematika a práca s informáciami	Informatika	ŠVP							1	0,5	0,5	0,5	0,5	3	3
		ŠkVP								0,5	0,5	0,5	0,5	2	2
		spolu							1	1	1	1	1	5	5
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	ŠVP				1	1								1
		ŠkVP													
		spolu				1	1								1
	Svet práce	ŠVP									0,5	0,5		1	1
		ŠkVP													
		spolu									0,5	0,5		1	1
	Technika	ŠVP									0,5	0,5		1	1
		ŠkVP													
		spolu									0,5	0,5		1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	ŠVP	2	1	1	1	5	1	1	1			3	8	
		ŠkVP													
		spolu	2	1	1	1	5	1	1	1			3	8	
	Hudobná výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7	
		ŠkVP													
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7	
	Výchova umením	ŠVP										1		1	1
		ŠkVP													
		spolu										1		1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	ŠVP	2	2	2	2	8							8	
		ŠkVP													
		spolu	2	2	2	2	8							8	
	Telesná a športová výchova	ŠVP						2	2	2	2	2	10	10	
		ŠkVP													
spolu						2	2	2	2	2	10	10			
Človek a hodnoty	Spoločenská výchova	ŠkVP		1			1							1	
	Dopravná výchova	ŠkVP		1			2							2	
Človek a spoločnosť	Regionálna výchova	ŠkVP													
Štátny vzdel. program-ŠVP- povin.h.			20	17	21	22	80	24	23	24	24	24	119	199	
Škol. vzdel. prog.(ŠkVP)-voliteľ.hod.			2	6	4	3	15	3	6	6	6	6	27	42	
Spolu: ŠVP+ŠkVP			22	23	25	25	95	27	29	30	30	30	146	241	

Poznámka:

V školskom roku 2016/2017 sa podľa tohto plánu vyučuje v 3.,4.,7.,8 a 9. ročníku v bežných triedach.

Ostatné podrobné poznámky sú v súbore:

Poznámky_ŠkVP_2016_2017

Poznámky k učebným plánom v školskom roku 2016/2017

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE žiakov v bežných triedach – poznámky k učebnému plánu

- a) predmet anglický jazyk sa vyučuje v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka,
- b) na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný,
- c) na vyučovanie predmetu informatická výchova možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE žiakov v bežných triedach – poznámky k učebnému plánu:

- a) Predmet možno vyučovať v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.
- b) Predmet občianska náuka sa v deviatom ročníku vyučuje jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v ôsmom ročníku.
- c) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- d) Na vyučovanie predmetu informatika možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- e) Predmety svet práce a technika sa vyučujú každý druhý týždeň jednu hodinu, triedu možno rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- f) Predmet výchova umením sa vyučuje v ôsmom ročníku jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v deviatom ročníku.
- g) Vo vyučovaní predmetu telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak klesne počet žiakov v skupine pod 12, možno do skupiny spájať aj žiakov dvoch po sebe idúcich ročníkov.

Vzdelávacia oblasť – Jazyk a komunikácia
Slovenský jazyk a literatúra

Inovovaný školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cigera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	9 hod./týždeň 297 hod./rok	8 hod./týždeň 264 hod./rok	8 hod./týždeň 264 hod./rok	8 hod./týždeň 264 hod./rok
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie- 1. stupeň základnej školy			
Forma štúdia	denná			
Vyučovacia jazyk	slovenský			

Vzdelávací štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni vzdelávania je pedagogický dokument, ktorý stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Pozostáva z charakteristiky a cieľov predmetu, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Predstavuje ucelený systém kognitívne odstupňovaných výkonov – učebných požiadaviek. Tieto základné požiadavky môže učiteľ bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa zložiek predmetu (jazyková a slohová zložka, čítanie a literárna výchova). Učiteľ môže tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale aby im vytváral primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, spôsobilostí a zručností.

1.Charakteristika predmetu

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

1. ročník ZŠ

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaradujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty.

V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností.

Sústredíme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: *prípravné, slabikárové a čítankové*.

2. Ciele predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky ako aj literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania),
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej).

Kompetencie - spôsobilosti, ktoré je potrebné zvládnuť v procese vyučovania materinského jazyka, a ktoré sa opierajú o **klúčové** (základné) kompetencie.

Zaradujeme sem:

Poznávacie a rečové kompetencie

Percepčno-motorické zručnosti:

1. čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike,

2. odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti:

1. zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi,
2. v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ.

Analytické zručnosti:

1. fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií,
2. v prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriadiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom (nácvičnom) období, a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.

Tvorivé zručnosti:

1. porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh),
2. porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu),
3. dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner,
4. zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav:

1. pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ,
2. osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov,
3. reprodukovat' umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Informačné zručnosti:

1. naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky (platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni).

Komunikačné zručnosti:

1. adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu,
2. vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu,
3. naučiť žiaka verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor.

Pojmy

Písanie:

samohlásky, dvojhásky, spoluhlásky, arabské číslice,
písmená: malé, veľké, písané, tlačené.

Zvuková stránka jazyka:

slabiky, slová, delenie hlások na samohlásky – spoluhlásky – dvojhásky,
samohlásky: krátke – dlhé (rozdelenie a názvy len v 2. ročníku ZŠ, v 1. ročníku poznávať samohlásky len informatívne),
spoluhlásky: tvrdé – mäkké (podobne ako samohlásky),
dĺžeň, mäkčeň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka,
melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej, zvolacej,
slabikotvorné hlásky l, í, r, f,
výslovnosť a výskyt ä.

Obsah:

Jazyk slovenský v 1. roč. ZŠ sa člení na dve základné zložky **čítanie** a **písanie**. To znamená, že jedna vyučovacia hodina obsahuje obidve zložky. Poradie a dĺžku týchto častí si určuje učiteľ sám v závislosti od náročnosti preberaného učiva a podľa aktuálnych potrieb triedy. Ak to učiteľ považuje za prospešné, môže fyzicky náročnejšie písanie rozdeliť v rámci jednej vyučovacej hodiny na dve kratšie časti.

Príklady variabilnosti členenia jednej vyučovacej hodiny jazyka slovenského v 1. ročníku:

1. čítanie – písanie,
2. písanie – čítanie,
3. písanie – čítanie – písanie.

Ostatné zložky slovenského jazyka – literatúra, jazyková výchova a sloh sú organickou súčasťou týchto dvoch základných zložiek. To znamená, že súbežne s osvojovaním čítania a písania plní učiteľ ďalšie úlohy vyplývajúce z týchto zložiek:

- rozvíja komunikačné a vyjadrovacie schopnosti žiakov so zameraním sa na kultúru jazyka,
- rozširuje slovnú zásobu žiakov, najmä tým, že sa vo svojom vyjadrovaní neobmedzuje len na okruh slov doteraz deťom známym, ale postupne zaraďuje i výrazy, ktoré zatiaľ v slovníku detí chýbajú,
- dbá na čistotu jazyka, najmä prostredníctvom vlastného vzorného vyjadrovania,
- zoznamuje deti s pravopisnými javmi v rozsahu určenom v časti PÍSANIE,
- prostredníctvom vlastného hlasného čítania zoznamuje deti s rôznymi literárnymi útvarmi primeranými veku, najmä so zameraním na ich citové pôsobenie. Využíva k tomu predovšetkým texty zo šlabikára a čítanky a inú vhodnú detskú literatúru, najmä od slovenských autorov. Vedie so žiakmi rozhovory o prečítanom, kladie otázky, dbá na formovanie postojov k čítaniu s porozumením.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

-motorické zručnosti

samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma prečítať, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice

-verejná prezentácia textu, verejný prejav

pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť reprodukovať umelecký aj vecný textu

-pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť

pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu

-analytické zručnosti

uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy

-tvorivé zručnosti

tvoriť vlastný text

ústne prezentovať vlastný text

napísať krátky príbeh

porozprávať príbeh na danú tému s použitím priamej reči

dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo

z dramatičtovať kratší prozaický alebo básnický textu
-komunikačné zručnosti
adekvátne komunikovať s prihliadnutím na situáciu
vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu
verejne prezentovať a obhájiť svoj názor

4.Stratégia vyučovania(metódy a formy práce)

Vyučovacie metódy a formy sú vyberané podľa vyučovacieho cieľa pričom využívame motivačné, expozičné, demonštračné, aktivizujúce a fixačné metódy. Vybrané metódy sú veku primerané a podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Motivačné metódy: využívajú sa na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť, napr. *motivačné rozprávanie* (citové približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Expozičné metódy: využívajú sa pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Napr. *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *beseda* (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom).

Demonštračné metódy - (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), *pozorovanie* (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), *inštruktáž* (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti vedenie žiakov k chápaniu slovného a písomného návodu).

Aktivizujúce metódy - vhodná je *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda*, " *role –play*" (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy – sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. *metódy opakovania* a *precvičovania*, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy), prebieha formou hry, nácviku piesní, práca s internetom, súťaže, domáce práce ...

5. Učebné zdroje

- učebnice,
- pracovné listy,
- obrázkový materiál,
- odborná literatúra,
- encyklopédie,
- internet,
- exkurzie.

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie sa realizuje podľa „Metodických pokynov k hodnoteniu a klasifikácii žiakov“ č.22/2011.

Každý vyučujúci bude dodržiavať písanie kontrolných diktátov podľa učebných osnov, v každom ročníku triedy napíše rovnaký diktát.

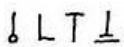

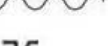

Počet a zameranie kontrolných diktátov v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník: 1kontrolný diktát-zameraný na opakovanie 1. ročníka, cvičné diktáty podľa uváženia učiteľa

Vyučujúci sa dohodli na klasifikácii diktátov nasledovne:

0 - 2 chyby	- VDV
3 - 4 chyby	- VDV
5 - 7 chýb	- DV
8 - 10 chýb	- UV
11 - a viac chýb	- NV

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie SJL.

	chybné písmeno, vymeniť písmeno
	oddeliť
	spojiť
	urobiť nový odsek
	zrušiť odsek
	dať na nový riadok
	štylistická chyba
	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

V 1. ročníku používame slovné hodnotenie a značky s pozitívnou motiváciou. Žiaci sú klasifikovaní stupňami:

dosiahol veľmi dobré výsledky	VDV
dosiahol dobré výsledky	DV
dosiahol uspokojivé výsledky	UV
dosiahol neuspokojivé výsledky	NV

Stupeň: Dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, dokáže hľadať vlastné riešenia, uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Pri riešení úloh pohotovo uplatňuje logické operácie, číta s porozumením súvislé texty, funkčne využíva matematické vedomosti a zručnosti. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi

nimi má nepodstatné medzery. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh samostatne, s minimálnymi odchýlkami. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré, originálne.

Stupeň: Dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokáže používať pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Číta s porozumením, pri riešení úloh uplatňuje logiku. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Jeho ústny aj písomný prejav je menej presný a výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.

Stupeň: Dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Čítať s porozumením dokáže len s pomocou učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Grafický prejav je málo estetický. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupeň: Dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nespĺňa kritériá pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP): pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011, príloha č.2. Ďalej budú rešpektované odporúčania CPPPaP a postupovať sa bude podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete slovenský jazyk. Často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zvažuje, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

7. Učebné zdroje:

1. ročník: Margita Nemčíková – Ján Nemčík : Šlabikár pre 1. ročník I. a II. Časť, pracovný zošit
Štefeková – Culková: Šlabikár pre 1. ročník I. a II. časť, Čítanka

8. Prierezové témy

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti vzťahov v rodine. Vychádzame zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia.

Mediálna výchova

Vytvárať základy mediálnej gramotnosti žiakov, základná orientácia v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií.

Multikultúrna výchova

Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi komunikovať a spolupracovať.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva. Rozvíjanie historického vedomia

9. Učebné osnovy

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom inovovaného ŠVP pre SJL v 1.ročníku

Čítanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: ☐ rozprávať podľa obrázka, ☐ jednoducho a súvisle hovoriť k téme zadanej učiteľom,	Komunikácia
☐ sluchovo rozlišovať hlásky v slove, ☐ zrakovo rozlišovať písmená,	hláska písmeno
☐ spájať hlásky do slabík, hovoriť slovo po slabikách, ☐ určovať počet slabík v slove,	slabika slovo
☐ tvoriť vetu podľa grafickej schémy, ☐ určovať počet slov vo vete,	veta
čítať veľké tlačené písmená podľa predlohy.	Veľké tlačené písmená

Písanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
písať tvary veľkých tlačенých písmen,	tvary veľkých tlačенých písmen
písať podľa predlohy tvary prípravných cvikov.	prípravné cviky
správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky,	výslovnosť slovenských hlások
predstaviť sa rodným menom a priezviskom	predstavenie sa

Počúvanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
☐ počúvať a porozumieť informácii od učiteľa, spolužiaka..., ☐ pracovať podľa inštrukcie učiteľa.	prijímanie informácií

Čítanie – slabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
☐ čítať všetky písmená, ☐ rozlišovať hlásky, ☐ vyslovovať krátku a dlhú hlásku, ☐ rozlišovať písmená: tlačené, písané, malé a veľké,	písmená hlásky dĺžka hlásky tlačené, písané, veľké a malé písmená abecedy
určovať hlásky v slabike, ☐ spájať hlásky do slabiky, čítať slabiky (otvorenú, zatvorenú, so spoluhláskovou skupinou a s viacnásobnou spoluhláskovou skupinou),	slabika (analýza a syntéza)

☐ čítať slová po slabikách, ☐ určovať počet slabík a hlások v slove, ☐ určovať pozíciu hlásky v slove (na začiatku, uprostred, na konci), ☐ čítať slová zložené z otvorených slabík, ☐ čítať slová zložené z otvorených a zatvorených slabík, ☐ čítať slová zo zatvorených slabík, ☐ čítať slová so slabikotvorným r – f, l – í, ☐ čítať slová a vysvetľovať ich význam,	slovo
☐ čítať vety, ☐ určovať prvé slovo vety podľa veľkého začiatočného písmena, ☐ rozlišovať druhy viet podľa interpunkčného znamienka,	veta druhy viet interpunkčné znamienka
☐ správne vyslovovať hlásky s dĺžňom, mäkčeňom, vokáňom, dvoma bodkami, ☐ čítať text zľava doprava.	rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky orientácia v texte

Písanie – šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
☐ písať všetky tvary písaných písmen samostatne, v slabikách, slovách, vetách, pri prepise, odpise aj samostatnom písaní, ☐ písať písmená v správnom sklone a so správnou veľkosťou,	tvary veľkých a malých písaných písmen
☐ odpísať písaným písmom písmená, slabiky, slová, vety, text podľa písanej predlohy,	odpis písmen, slabík, slov, viet a textu
☐ prepísať písaným písmom slabiky, slová, vety, text podľa tlačenej predlohy,	prepis písmen, slabík, slov, viet a textu
☐ na základe počutého písať písmená, slabiky, slová, vety, text písaným písmom.	písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania

Rozprávanie – šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
☐ vyžiadať si od učiteľa, spolužiaka informáciu potrebnú k riešeniu úlohy,	vyžiadanie informácie
☐ súvislo rozprávať o nejakej udalosti, ☐ dopĺňať rozprávanie na základe otázok učiteľa, spolužiaka, ☐ formulovať otázky na doplnenie informácie k rozprávaniu.	rozprávanie o udalosti

Počúvanie – šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
☐ uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, ☐ porozumieť, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí.	počúvanie a porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka

Čítanie – čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci čítankového obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ čítať báseň, hádanku zapísanú tlačeným alebo písaným písmom, ☐ odlíšiť poéziu od prozaického textu (nepoužívajú pojem poézia, próza), ☐ odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v básni alebo hádanke, 	<p>báseň hádanka</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ prečítať s porozumením prozaický text, ☐ odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v texte, ☐ porozprávať dej prečítaného príbehu (rozprávky), ☐ určiť nadpis a autora textu, 	<p>text</p> <p>rozprávka, príbeh</p> <p>nadpis, autor</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ správne čítať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie a želacie vety, 	<p>druhy viet</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ prerozprávať jednoduchý dej umeleckého textu, ☐ správne odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám obsiahnutým priamo v texte, ☐ predniesť báseň alebo kratší prozaický text, 	<p>rozprávanie dej v umeleckom texte</p> <p>umelecký prednes</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ odlíšiť reč postáv v dramatizovanom texte, ☐ prečítať text danej postavy v dramatickom diele, ☐ používať pri dramatizácii textu neverbálne prvky komunikácie, ☐ určiť postavy v dramatickom texte, ☐ primeraným spôsobom opísať ich vlastnosti, ☐ identifikovať ilustráciu v texte, ☐ poznať funkciu ilustrácie, ☐ prostredníctvom ilustrácie dopĺňať text, ☐ priradiť vhodnú ilustráciu k textu, ☐ priradiť k ilustrácii vhodnú časť textu, 	<p>dramatizácia umeleckého textu</p> <p>dej zdramatizovaného textu postavy zdramatizovaného textu a ich vlastnosti</p> <p>ilustrácia a jej funkcia</p>

Písanie – čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ☐ odpísať krátky text podľa predlohy, ☐ prepísať tlačený text písaným písmom, ☐ písať vety a krátke texty podľa diktovania, ☐ samostatne zapísať vlastnú myšlienku v rozsahu jednej vety, ☐ používať pravopis písania veľkého písmena na začiatku vlastných podstatných mien osôb, ☐ napísať správne svoje rodné meno aj priezvisko, 	<p>odpis písaného textu prepis tlačeného textu samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok</p> <p>písanie podľa diktovania</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ písať prvé slovo vety s veľkým písmenom, ☐ správne písať interpunkčné znamienka na konci oznamovacích, opytovacích, zvolacích, želacích a rozkazovacích viet (pri odpise a prepise textu), 	<p>veta – veľké písmená na začiatku viet interpunkčné znamienka na konci viet</p>

☐ písať správne interpunkčné znamienka na konci viet v diktáte.	
--	--

Rozprávanie – čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
☐ poznať základné pravidlá slušného správania a aplikovať ich v reálnom živote, ☐ pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov, ☐ zvítať, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, zaželať niekomu niečo, ☐ ospravedlniť, vyjadriť súhlas, nesúhlas, ☐ zablahoželať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť, ☐ požiadať niekoho o niečo.	základy spoločenského správania komunikácia

Počúvanie – čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
☐ uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, ☐ rozumieť tomu, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí.	počúvanie (porozumenie rozprávaníu učiteľa, spolužiaka)

2. ročník

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Ciele predmetu:

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov. **Písanie:** žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

Učebné zdroje, používaná učebnica

Autor: E. Dienerová – Z. Hirschnerová – M. Nosáľová, Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ – učebnica

Autor: Z. Hirschnerová, Pracovný zošit k učebnici Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ

Autor: M. Nosáľová – A. Hirková – E. Dienerová, Čítanka pre 2. ročník ZŠ – učebnica

Autor: Z. Lacková – P. Agalarevová, Pracovný zošit k učebnici Čítanka pre 2. ročník ZŠ

Metódy a prostriedky hodnotenia

Žiaci sú v predmete Slovenský jazyk hodnotení podľa Metodických pokynov k hodnoteniu a klasifikácii žiakov č.22/2011. Hodnotí sa pripravenosť žiaka na vyučovanie, vlastná aktivita, tvorivosť, spolupráca. Každý vyučujúci bude dodržiavať písanie kontrolných diktátov podľa učebných osnov, v každom ročníku triedy napíšu rovnaký diktát. Pri hodnotení sa zameriavame na slovné hodnotenia, pochvaly a sebahodnotenia. Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP): pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011, príloha č.2. Ďalej budú rešpektované odporúčania CPPPaP a postupovať sa bude podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete slovenský jazyk. Často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zvaží, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

Počet a zameranie kontrolných diktátov:

počet 10 (20-30 plnovýznamových slov)

Zameranie: 1. Opakovanie učiva z 1.ročníka ZŠ

2. hláska a písmeno (ch, dz, dž)

3. samohláska ä

4. dvojhlásky

5. tvrdé spoluhlásky

6. opakovanie učiva za 1. polrok
7. mäkké spoluhlásky
8. slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. vety
10. opakovanie učiva z 2. ročníka

Vyučujúci sa dohodli na klasifikácii diktátov nasledovne:

0 - 2 chyby	- 1
3 - 4 chyby	- 2
5 - 7 chýb	- 3
8 - 10 chýb	- 4
11 - a viac chýb	- 5

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie SJL.

↓ L T ⊥	chybné písmeno, vymeniť písmeno
∩	oddeliť
∪	spojiť
⌋	urobiť nový odsek
—	zrušiť odsek
↻	dať na nový riadok
~~~~~	štylistická chyba
∇	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

Vstupné testy píšeme v jeden dohodnutý deň v jednotlivých ročníkoch.

Hodnotenie testov :	100 - 90 %	- 1
	89 - 70 %	- 2
	69 - 50 %	- 3
	49 - 25 %	- 4
	24 - 0%	- 5

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).

Hodnotiace kritériá:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú

omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Učebné osnovy

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom inovovaného ŠVP pre Slovenský jazyk a literatúru v 2. ročníku.

Jazyková a slohová zložka	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ správne určovať hlásku a písmeno v daných slovách, ✓ vymenovať počet písmen a hlások v slovách, ✓ rozlišovať hlásky, ktoré sa zapisujú jedným písmenom od hlások, ktoré sa skladajú z dvoch písmen (dz, dž, ch), ✓ správne vyslovovať hlásky v slovách, ✓ napísať tlačené a písané písmená slovenskej abecedy, ✓ vymenovať a napísať písmená v abecednom poradí, ✓ zoraďovať slová v abecednom poradí na základe prvého písmena, 	<p>hláska a písmeno</p> <p>rozlíšenie pojmov hláska – písmeno</p> <p>odlišnosť písmen <i>ch, dz</i> a <i>dž</i> v hovorenej reči a v písanom prejave</p> <p>výslovnosť hlások a písmen v slovách</p> <p>abeceda</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne vyslovovať a písať hlásky s rozlišovacími znamienkami: <i>dížeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky</i>, ✓ rozlíšiť a správne použiť slová, kde rozlišovacie znamienko mení význam slov (<i>koza - koža...</i>), ✓ správne dopĺňať chýbajúce rozlišovacie znamienka do slov, ✓ opravovať text s nesprávne uvedenými rozlišovacími znamienkami, 	<p>rozlišovacie znamienka:</p> <p><i>dížeň, mäkčeň, vokáň</i> a <i>dve bodky</i></p> <p>rozlišovacie znamienka v grafickom prejave a ich funkcia (zmena významu slova)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne vymenovať samohlásky krátke a dlhé, ✓ samostatne vymenovať spoluhlásky: mäkké, tvrdé, obojaké, ✓ samostatne vymenovať dvojhásky, ✓ v texte rozlíšiť samohlásky, spoluhlásky a dvojhásky, 	<p>samohlásky: krátke a dlhé</p> <p>spoluhlásky: mäkké, tvrdé a obojaké</p> <p>dvojhásky</p> <p>rozlíšenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhásky</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozdeliť samohlásky na dve skupiny, ✓ správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky, ✓ uplatniť pravopis slov so samohláskou <i>ä</i>, ✓ rozlíšiť význam slov, kde kvantita samohlásky mení význam slova napr. (latka – látka, sud - súd), 	<p>samohlásky: krátke a dlhé</p> <p>samohláska <i>ä</i> a jej pravopis</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne vyslovovať a písať dvojhlásky: <i>ia, ie, iu, ô</i>, ✓ správne prepisovať slabiky <i>ja-já, je, ju-jú</i> na začiatku a na konci slova, ✓ zdôvodňovať pravopis v slovách s dvojhláskami: <i>ia, ie, iu, ô</i>, 	<p>dvojhlásky: <i>ia, ie, iu, ô</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať v slovách mäkké spoluhlásky <i>č, dž, š, ž, c, dz, j, ď, ť, ň, ľ</i> a samostatne ich vymenovať, ✓ uplatniť pravopis <i>i/í</i> po mäkkých spoluhláskach, ✓ správne vyslovovať mäkké spoluhlásky aj v menej známych slovách, v nových slovných spojeniach a poznať ich významovú stránku, 	<p>mäkké spoluhlásky</p> <p>pravopis <i>i/í</i> po mäkkých spoluhláskach a <i>y/ý</i> v koreni domácich slov</p> <p>výslovnosť mäkkých spoluhlások <i>č, dž, ž, š, c, dz, j, ď, ť, ň, ľ</i></p> <p>výslovnosť a pravopis spoluhlások <i>ď, ť, ň, ľ</i> pred samohláskami <i>i, e</i> a pred dvojhláskami <i>ia, ie, iu</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať v slovách tvrdé spoluhlásky <i>h, ch, k, g, d, t, n, l</i>, ✓ rozlišovať tvrdé spoluhlásky v texte po sluchovej aj zrakovej stránke, ✓ uplatniť pravopis <i>y/ý</i> po tvrdých spoluhláskach, ✓ uplatniť pravopis <i>i/í</i> po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách (kino, kimono...) a v zvukomalebných slovách (kikirik, chi-chi...), ✓ uplatniť pravopis a výslovnosť slov s tvrdou spoluhláskou <i>l</i>, po ktorej sa píše <i>y</i> (lyko, mlyn, plyn, lysá, lyžica...), 	<p>tvrdé spoluhlásky</p> <p>výskyt <i>i/í</i> po tvrdých spoluhláskach v cudzích a zvukomalebných slovách</p> <p>výslovnosť a pravopis spoluhlások <i>d, t, n, l</i> v porovnaní s výslovnosťou a pravopisom spoluhlások <i>ď, ť, ň, ľ</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznávať krátke a dlhé slabiky, ✓ správne spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, ✓ správne spájať spoluhlásky a dvojhlásky do slabík, ✓ rozdeľovať slová na slabiky, ✓ rozdeľovať slová na jednoslabičné a viacslabičné, ✓ správne rozdeľovať slová na konci riadku, ✓ rozoznávať kvantitu slabík, ✓ rozdeľovať slová s dvojhláskami na slabiky, 	<p>slabika</p> <p>kvantita slabík</p> <p>spájanie hlások do slabík</p> <p>slabičnosť slov</p> <p>rozdeľovanie slov na konci riadka</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvoriť gramaticky správne vety, ✓ poznať druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie), ✓ správne používať za vetami interpunkčné znamienka: bodku, otáznik, výkričník, ✓ uplatňovať melódiu vety podľa komunikačného zámeru výpovede, ✓ rozlišovať neúplnú vetu v texte, 	<p>jednoduchá veta</p> <p>druhy viet</p> <p>interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník) na konci vety</p> <p>neúplná veta</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zablahoželať ústne aj písomne, ✓ používať tykanie a vykkanie v závislosti od danej situácie, ✓ napísať správne adresu svojho bydliska, ✓ napísať jednoduchý (súkromný) list, ✓ sformulovať blahoželenie ústne, písomne, ✓ napísať blahoželenie na pohľadnicu. 	<p>ústne a písomné blahoželenie</p> <p>tykanie – vykkanie</p> <p>adresa bydliska</p> <p>súkromný list</p> <p>blahoželenie (ústne, písomne)</p> <p>pohľadnica</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať vlastný zážitok, ✓ porozprávať obsah z prečítaného textu, ✓ porozprávať príbeh podľa série obrázkov, ✓ porozprávať dej konkrétneho alebo vymysleného príbehu, ✓ vytvoriť nadpis k príbehu, ✓ opísať predmet podľa jeho najvýraznejších (osobitých) znakov, ✓ opísať ilustráciu pomocou vlastnej slovnej zásoby. 	<p>rozprávanie (ústne)</p> <p>opis predmetu, ilustrácie</p>

Čítanie a literárna výchova	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť, že text má určitý komunikačný zámer (oznámiť niečo, poučiť niekoho, prípadne pobaviť), ✓ uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní akéhokoľvek textu, ✓ čítať plynulo súvislý text, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, ✓ prečítať text na primeranej úrovni, pričom uplatňuje vhodnú moduláciu hlasu, suprasegmentálne javy (melódia vety, slovný prízvuk, dôraz, pauza, rytmus, intenzita hlasu), ✓ čítať text s porozumením, ✓ reprodukovať informácie podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte 	text
<ul style="list-style-type: none"> uvedené priamo, ✓ porozumieť informáciám, podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené nepriamo, ✓ vyjadriť vlastný názor na prečítaný text, ✓ rozlíšiť báseň od iných literárnych útvarov, ✓ identifikovať veršované a neveršované literárne útvary, ✓ identifikovať v básni strofu, ✓ identifikovať v básni rým, verš, ✓ zarecitovať báseň (básne) podľa vlastného výberu, ✓ identifikovať nadpis v texte, ✓ tvoríť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým), 	<p>báseň, strofa, rým, verš</p> <p>nadpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhľadávať v textoch mená autorov detskej literatúry, ✓ poznať mená najznámejších autorov detskej literatúry, ✓ orientovať sa v knižnici, ✓ čítať knihy od známych slovenských aj zahraničných autorov detskej literatúry, ✓ povedať obsah prečítanej knihy, ✓ vymenovať postavy z prečítanej knihy, ✓ poznať mená detských ilustrátorov, ✓ nakresliť ilustráciu k prečítanej knihe, 	<p>autor, spisovateľ, spisovateľka</p> <p>knihy, knižnica, čitateľ</p> <p>ilustrácia, ilustrátor</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ recitovať krátke útvary ľudovej slovesnosti, 	krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti
<ul style="list-style-type: none"> ✓ odlišiť krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti od iných literárnych útvarov (napr. rozprávok), ✓ zaspievať ľudovú pieseň podľa vlastného výberu, 	ľudové riekanky, vyčítanky, piesne
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem ľudová rozprávka, ✓ plynulo prečítať text ľudovej rozprávky, ✓ uplatniť pri čítaní správne dýchanie, artikuláciu a dodržiavať správnu výslovnosť, ✓ identifikovať postavy v rozprávke, ✓ porozprávať dej rozprávky, ✓ povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, ✓ vymenovať názvy niektorých rozprávkových kníh, 	ľudová rozprávka (obsah, dej, postavy)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem bábkové divadlo, ✓ vysvetliť, čo je báбка, kto je bábkoherec, bábkar, ✓ zhotoviť jednoduchú báбку (z papiera, látky), ✓ zahrať bábkovú hru so spolužiakmi, 	bábkové divadlo, bábkoherec, bábkar
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem zdobnenina, ✓ vyhľadáť zdobneninu v texte, ✓ vytvoriť krátky literárny text so zdobneninami, 	zdobnenina
<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novin a detských časopisov, ✓ povedať stručný obsah prečítaného textu, ✓ poznať názvy známych detských časopisov. 	<p>noviny</p> <p>detské časopisy</p>

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

ANGLICKÝ JAZYK

Inovovaný školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Anglický jazyk			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	2 hod./týždeň 66 hod./rok Disponibilné hodiny	2 hod./týždeň 66 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie- 1. stupeň základnej školy			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovacia jazyk	slovenský			

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnosne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca

(ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Nová koncepcia výučby cudzích jazykov vychádza z kľúčových dokumentov Rady Európy a Európskej komisie, ktoré deklarujú ciele európskej jazykovej politiky. Podporujú efektívne celoživotné vzdelávanie a zdokonaľovanie interkultúrnych a jazykových zručností obyvateľstva. Rada Európy navrhla jednotlivé úrovne, ktoré má žiak dosiahnuť, a ktoré sú stanovené v Spoločnom európskom referenčnom rámci (SEERR).

Žiaci primárneho vzdelávania majú na konci štvrtého ročníka ZŠ dosiahnuť komunikačnú úroveň A1.1 +, podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (referenčný rámec). Kompletnú úroveň A1 podľa referenčného rámca majú dosiahnuť žiaci po skončení piateho ročníka ZŠ. Cieľom koncepcie je, aby boli žiaci oboznámení s funkciou a základným fungovaním anglického jazyka. Cieľom predkladaného obsahu vzdelávania z anglického jazyka je ponúknuť učiacim sa jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Tvorí základný pilier komunikácie v rámci viacjazyčnej európskej demokracie a je vyhľadávaný na trhu práce ako predpoklad dobrého uplatnenia sa v zamestnaní. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Vyučovanie cudzích jazykov je priorita našej školy, takže anglický jazyk je jeden z najdôležitejších predmetov. Anglický jazyk tvorí základný pilier komunikácie v rámci viacjazyčnej európskej demokracie a je vyhľadávaný na trhu práce ako predpoklad dobrého uplatnenia sa v zamestnaní.

S vyučovaním anglického jazyka začíname už v prvom ročníku ZŠ.

Postupne plánujeme zvýšiť vyučovací čas pre anglický jazyk prostredníctvom obsahovo a jazykovo integrovaného vyučovania / CLIL /. Žiaci dostanú príležitosť používať nadobudnuté jazykové zručnosti v prirodzenom zmysluplnom kontexte aj v iných vyučovacích predmetoch.

2. Ciele

Cieľom vyučovania anglického jazyka v ročníkoch 1.-4. základnej školy je umožniť žiakom spoznať aj iný komunikačný nástroj ako je ich vlastný materinský jazyk. Naučiť ich aktívne využívať základné komunikačné jednotky (slová, vety, frázy, slovné spojenia...) v adekvátnych komunikačných situáciách, ktoré sa naučia ich veku primeraným spôsobom, t.j. v nižších ročníkoch hravou formou prostredníctvom piesní, riekaniiek, hier, a vo vyšších ročníkoch plus aj aktívnejšou výučbou a pochopením základných komunikačných vzorcov.

Hlavným cieľom vyučovania ANJ je, aby žiaci

- dostali pevné základy a na nich budovali svoje rečové zručnosti tak, aby ich mohli použiť v praxi,
- boli vedení k samostatnosti v štúdiu jazyka tým, že majú dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu,
- sa oboznámili s funkciou slovníkov,
- mali schopnosť uplatniť svoje vedomosti, t.j. vedeli sa dorozumieť v im známých komunikačných situáciách
- vedeli adekvátne reagovať na známe témy bez strachu a napätia.

Všeobecné ciele

- vzbudiť záujem o cudzie jazyky,
- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- podporovať všestranný rozvoj žiakov: kognitívny (trénovať schopnosť žiakov vnímať a pamätať si, systematicky trénovať jazykové činnosti receptívnym a produktívnym spôsobom), sociálny, emocionálny, osobnostný,
- rozvíjať interkultúrnu kompetenciu,
- rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,
- využívať medzipredmetové vzťahy

Sociálne ciele

- akceptovať seba ako súčasť skupiny,
- uplatniť vzájomnú ohľaduplnosť,
- zmysluplne spolupracovať s partnerom,
- akceptovať spolupatričnosť k skupine,
- vedome predĺžiť fázy sústredenia a práce,
- pomáhať iným, povzbudiť ich,
- rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť,
- akceptovať rozhodnutie väčšiny,
- vedieť sa prispôbiť a presadiť,
- požičať niečo, poprosiť o niečo,
- ospravedlniť sa,
- rozpoznať a akceptovať chyby,
- naučiť sa zniesť prehry,
- prevziať zodpovednosť za seba

3. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum zručností, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak na úrovni A1.1+ si rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti.

4. Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakom konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Žiak, ktorý dosiahne úroveň A 1.1+ :

- používa známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumie im,
- dokáže predstaviť seba a iných,
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- dokáže jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom s využitím prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov

Jazyková kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+:

- používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov, má základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- dokáže odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- dokáže vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválna kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1 + dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+ dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

5. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Receptívne činnosti a stratégie

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový.

Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v anglickom jazyku, ktoré potom ako modely imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

I. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.1+:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

II. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.1+:

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

III. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1.1+:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

IV. Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1.1+:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Učiaci sa dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v

škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, atď. Vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet.

6. Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Správne zvolenými metódami sa

- vytvára atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu
- využíva a motivuje sa chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť
- zohľadňujú sa potreby dieťaťa a hlavne mu umožňujú učiť sa všetkými zmyslami
- dieťa sa naučí reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť (learner's independence).

Metódy a formy práce:

- Komunikatívne metódy – realizuje sa formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, blahoželanie, jednoduchý telefonický rozhovor, ilustrované rozprávky a príbehy .
- Motivačné metódy – využívajú sa na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť, napr. *motivačné rozprávanie* (citové približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).
- Fixačné metódy – sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. *metódy opakovania a precvičovania*, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy), prebieha formou hry, nácviku piesní, práca s internetom, súťaže, projektová metóda, domáce práce ...
- Demonštratívne metódy - (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), *pozorovanie* (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), *inštruktáž* (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti vedenie žiakov k chápaniu slovného a písomného návodu).
- Expozičné metódy- je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *beseda* (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom).
- Problémové metódy - patrí k nim *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, tematika, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
- Aktivizujúce metódy - vhodná je *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda*, „*role –play*“ (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).
- Audio - lingválna metóda - oboznamovanie sa s jazykom počúvaním a verbálnym napodobňovaním.
- TPR (Total Physical Response) - do činnosti sa zapája , čo najviac zmyslov, pri čom sa využíva pohyb. Pri tejto metóde sa rovnomerne stimulujú obidve časti mozgu, čím sa zvyšuje efektívnosť vyučovania.

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu.

Odporúča sa zvýšiť dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Formy práce:

- individuálna
- skupinová
- práca vo dvojiciach
- prezentácia projektov

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina.

Vyučovanie bude prebiehať v týchto priestoroch:

- kmeňové triedy
- jazykové triedy
- počítačová učebňa
- mimoškolské priestory
- trieda s interaktívnou tabuľou

7. Učebné zdroje

S výučbou anglického jazyka sa začína už v 1. ročníku. V každom ročníku sa ráta s odlišnou úrovňou ovládania daného jazyka. Výber učebníc bol prispôsobený žiaducemu progresu v danom ročníku.

- učebnice
- pracovné listy
- metodické knihy pre učiteľov
- internet (rôzne edukačné webové portály)
- IKT zdroje: edukačné CD-rom, DVD, e-Beam tabuľa
- jazykové časopisy (Ufin, Friendship, Hello...)
- cudzojazyčné výkladové a prekladové slovníky a slovníky pre deti
- audiovizuálny materiál (CD, kazety, videá, plagáty a obrázkový materiál, knihy,...)

Používané učebnice:

1. ročník:

Nixon, Caroline – Tomlinson, Michael: Kid's Box, Pupil's Book 1. Cambridge University Press, 2008. (odporúčacia doložka MŠSR-4809/2010-919)

2. ročník:

Gerngross, Gunter – Puchta, Herbert: Playway to English, Pupil's Book 2 (second edition). Cambridge University Press and Helbling Languages, 2009. (odporúčacia doložka MŠSR-4808/2010-919)

3. ročník:

Gerngross, Gunter – Puchta, Herbert: Playway to English, Pupil's Book 3 (second edition). Cambridge University Press and Helbling Languages, 2009. (odporúčacia doložka MŠSR-4808/2010-919)

4. ročník:

Gerngross, Gunter – Puchta, Herbert: Playway to English, Pupil's Book 4 (second edition). Cambridge University Press and Helbling Languages, 2009. (odporúčacia doložka MŠSR-4808/2010-919)

8. Hodnotenie

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Vo vyučovaní anglického jazyka sa

- skôr sleduje a zisťuje prírastok vedomostí dieťaťa ako hodnotí (predpísanými) známkami
- slovným hodnotením zohľadňuje jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativita, sociálne správanie a rečové zručnosti
- uspokojuje prirodzená potreba dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa
- učiteľ vedie dieťa k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment).
- súčasťou hodnotenia je aj známkovanie, ústne hodnotenie, hodnotenie písomných prác, slovného prejavu, projektových prác, zároveň sa na celkovom hodnotení podieľa aj samotná aktivita žiaka na hodine.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa používajú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov sa uprednostňuje prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Uplatňuje sa postup verbálnych odpovedí 3 žiakov v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole sa zisťuje a hodnotí najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa kontroluje a hodnotí osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Kontrolné práce hodnotíme percentom úspešnosti, t.j. napíšeme dosiahnutý percentuálny výsledok

3. Pri **praktických aktivitách** sa využíva slovné hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. V nižších ročníkoch sa pristupuje k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.

4. Preveruje sa úroveň **samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom** formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

5. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných prejavov a komunikatívnych zručností sa kontroluje a hodnotí prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP): pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011, príloha č.2. Ďalej budú rešpektované odporúčania CPPP a postupovať sa bude podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete slovenský jazyk. Často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zväži, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

Hodnotenie vedomostí v anglickom jazyku v 1. ročníku je slovom, sebahodnotením a motivačnými pečiatkami.

Žiaci sú klasifikovaní stupňami:

dosiahol veľmi dobré výsledky VDV

dosiahol dobré výsledky DV

dosiahol uspokojivé výsledky UV

dosiahol neuspokojivé výsledky NV

Stupeň: Dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veľa primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, dokáže hľadať vlastné riešenia, uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Pri riešení úloh pohotovo uplatňuje logické operácie, číta s porozumením súvislé texty, funkčne využíva matematické vedomosti a zručnosti. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi nimi má nepodstatné medzery. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh samostatne, s minimálnymi odchýlkami. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré, originálne.

Stupeň: Dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokáže používať pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Číta s porozumením, pri riešení úloh uplatňuje logiku. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebzdokonaľovaniu. Jeho ústny aj písomný prejav je menej presný a výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.

Stupeň: Dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Čítať s porozumením dokáže len s pomocou učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Grafický prejav je málo estetický. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupeň: Dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nespĺňa kritériá pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Stupnica hodnotenia kontrolných prác 2.-4.ročníku:

100% - 90 %	= 1
89 % - 70 %	= 2
69 % - 50 %	= 3
49 % - 30 %	= 4
29 % - 0%	= 5

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie cudzích jazykov.

	chybné písmeno, vymeniť písmeno
	oddeliť
	spojiť
	urobiť nový odsek
	zrušiť odsek
	dať na nový riadok
	štylistická chyba
	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

**Disponibilné 2 hodiny sme využili na Anglický jazyk.
Vypracovali sme nové učebné osnovy.**

Používané skratky:

- SJL- slovenský jazyk a literatúra
- VYV- výtvarná výchova
- NAV- náboženská výchova
- HUV- hudobná výchova
- MAT - matematika
- PRI - prírodoveda
- VLA - vlastiveda
- ETV - etická výchova
- OSR - osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV- environmentálna výchova
- OŽZ- ochrana života a zdravia
- DOV - dopravná výchova
- MkV - multikultúrna výchova
- VMR - výchova k manželstvu a rodičovstvu

9. Obsah vzdelávania

Predmet: Anglický jazyk						
Ročník: prvý	Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne		66 hodín ročne			
Tematický celok - téma	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Slovná zásoba	Jazyk a jeho použitie			
Rodina a spoločnosť Vzťahy v rodine	6 h.	family, mother, father, sister, brother, grandmother, grandfather, old, young, ugly, beautiful, happy, sad	Opytovacie zámeno <i>who</i> . Who's that? Who's he/she? He's... She's... We're (young).	Opísať seba a svoju rodinu. Rozoznať základné frázy týkajúce sa rodiny a jej okolia. Vnímať a prejavovať svoje city	OSR- Kto je toto? sebapoznávani e, vzťahy v rodine VMR - vzťahy medzi členmi v rodine	ETV, HUV, VYV
Domov a bývanie Môj dom/byt	6 h.	house, bedroom, bathroom, living room, kitchen, door, hall toy, ball, doll, star, computer,	Opytvacie zámená <i>where, what</i> . Where is...? Predložky určujúce polohu.: in, on, under, next to What's your favourite toy?	Využiť jednoduché frázy a odpovedať na otázky k danej téme. Vypočúť si a podať informácie	ENV- Kde je kto? spoločnosť a jej životný štýl	VYV, HUV, PRI
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické charakteristiky	7 h.	head, face, nose, eyes, ears, mouth, tooth, hair, leg, foot, arm, hand, big, small, short, long,	Sloveso <i>have got</i> v oznamovacej vete a v otázke. I've got... Have you got...? Yes, I have got. No I haven't got. We've got...	Opísať základné vonkajšie znaky seba aj iných. Predstaviť sa a predstaviť niekoho	OŽZ- Čo to máš? hygiena a starostlivosť o telo	PRI
Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky	6 h.	boat, bus, car, helicopter, lorry, motorbike, plane, fly, drive, ride, walk, bike train	Prítomný priebehový čas. What are you doing? I'm flying/ driving/ riding/ walking.	Vymenovať základné dopravné prostriedky, opísať činnosť. Vyjadriť svoju schopnosť	DV- Čo tam robíš? naučiť deti orientovať sa v doprave.	DOV
Vzdelávanie Škola a jej zariadenie Školské pomôcky	8 h.	schoolbag, pencil, pen, book, exercise book, eraser (rubber), colour, say, circle, listen, find, make, match, table, chair, one, two three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, blue, red, yellow, green, orange, pink, purple, black, brown, grey, white	Ukazovacie zámená. Is this a (pen)? Yes/No. What colour is the bag? Základné číslovky a farby. Four purple chairs.	Správne pomenovať predmety každodennej potreby v škole. Popísať ich farbu a počet. Vyjadriť svoj súhlas, nesúhlas	OSR- Čo máš v taške? celoživotné vzdelávanie, sebapoznávani e	MAT, VYV

Človek a príroda Zvieratá Fyzické charakteristiky	7 h.	pets: bird, cat, dog, fish, horse, mouse, tortoise wild animals: crocodile, elephant, giraffe, hippo, monkey, snake, tiger, bat, penguin, frog, owl, goat, llama clean, dirty, tail	Množné číslo podst. mien + sloveso have got. They've got... They haven't got... They're (ugly/big). Have they got (long legs). They haven't got (tail). How many (teeth) have they got?	Pomenovať zvieratá, s ktorými sa bežne stretáva. Opísať svoje domáce zvieratko, zviera na obrázku. Vyjadriť vedomosti, poznatky a zistenia	ENV- Výstava zvierat Starostlivosť o domáce zvieratá, ochrana divožijúcich zvierat	PRI, VYV
Voľný čas a záľuby	6 h.	play the guitar/piano read..., sing, draw	Prítomný priebehový čas What is he/ she doing? He's/She's ...ing	Jednoduchými frázami vymenovať niektoré zo svojich záľub. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus.	OSR – Čo robím? vzdelávanie z umeleckej stránky	HUV
Stravovanie Jedlá , ovocie, zelenina	6 h.	apple, banana, burger, cake, chocolate, ice- cream, orange, fish	Väzba like+podst.m. Do you like...? Yes, I do. No, I don't. I like (cake). I don't like (fish).	Vymenovať veci, ktoré má/ nemá rád. Vyjadriť čo mám rád/čo nemám rád/a	OŽZ- Môžem dostať tortu? správne spôsoby stravovania	ETV, PRI
Multikultúrna spoločnosť Cudzie jazyky	2 h.	England, UK, language, country, English I'm..., My name is...	Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v jednod. prít. čase. Hello, I'm..., What's your name? Goodbye. How old are you? How are you? I'm fine, thank you.	Pozdraviť sa, pre predstaviť a podať základné osobné informácie. Reagovať pri prvom stretnutí	MkV- Ahoj, ako sa máš? sponávanie rozličných kultúr	ETV
Obliekanie a móda Základné druhy oblečenia	6 h.	jacket, shoes, skirt, socks, trousers, T-shirt	Skrátený tvar slovesa <i>have</i> <i>got</i> . He's/ She's got... He/She hasn't got...	Opísať základné druhy oblečenia a aj ich farbu. Vyjadriť svoj vkus.	OSR- Kde mám ...? význam vhodného oblečenia	VYV
Šport Druhy športu	6 h.	play football/basketball/tennis swim, ride a bike	Modálne sloveso <i>can</i> (v zápore, v otázke). I, You, He, She can/ can't... What can you do? Can you (swim)?	Jednoduchými frázami vymenovať niektoré zo športových činností. Vyjadriť svoju schopnosť	OŽZ- Kto vyhrá? zdravý životný štýl	TEV

--	--	--	--	--

Ročník: druhý		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne		66 hodín ročne
Tematický celok - téma	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Slovná zásoba	Jazyk a jeho použitie	
Rodina a spoločnosť Vzťahy v rodine	6 h.	mum, dad, grandpa, grandma	Väzba <i>there is, this is</i> : Privlastňovacie zámeno <i>my</i> . This is my family. In my family there is my... I think...	Určiť a popísať členov rodiny. Vykonávať role. Identifikovať seba a ostatných v rámci rodiny
Domov a bývanie Môj dom/byt	6 h.	curtains, lamp, cupboard, floor, telephone, sofa, chair, table, mat, TV	Väzba <i>that's, there is/ there are</i> - oznamovacie vety. In my room there is a (pink sofa). There are (green curtains). Rozkazovací spôsob. Open the (cupboard). Jump down.	Porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na danú tému. Zmysel pre domov a rodinu
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo	6h.	shoulder, finger, knee, toe(s), tummy, tooth/teeth, foot/feet	Privlastňovacie zámená <i>my, your</i> . Množné číslo. My/Your (shoulder) hurts. My/Your (feet) hurt. Rozkazovací spôsob. Clap your hands. Shake your hands/ head. Stamp your feet. Touch (the chair).	Opísať časti tela. Porozumieť jednoduchým frázam činne Reagovať na plnenie pokynov stí.
Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky	6 h.	underground, walk left, right	Opytovacie zámeno <i>how</i> . How do you get to school? Väzba <i>by</i> +dopravný prostriedok. By (bus). (Timmy) goes by (bike). First by (car) and then by (train).	Vymieňať si informácie o dopravných prostriedkoch a ceste do školy. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne
Vzdelávanie Číslovky	7 h.	eleven, twelve, thirteen, fourteen, fifteen, sixteen, seventeen, eighteen, nineteen, twenty, Thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eightym ninety, a/one hundred, piggy bank	Základné číslovky 10 -100. Skrátené tvary slovík <i>to be a can</i> . Jednoduché matematické úlohy. (Three) plus/ minus (two) is... Throw the dice. It's my/ your turn. I'm/you're the winner. I can't do it. Well done! I'm sorry.	Identifikovať čísla od 1 do 100. Vykonávať jednoduché matematické operácie. Používať čísla, základné číslovky. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá a povinnosti
Človek a príroda Zvieratá	6 h.	bee, butterfly, cow, duck, earthworm, hen, pig sheep, chick, racoon, beaver, fox	Opytovacie zámeno <i>who</i> . Who are you?	Pomenovať zvieratá a ich činnosti (význam). Reagovať na príbeh alebo udalosť
Voľný čas a záľuby	6 h.	beach, jungle, lake, cool off	Spojenie <i>let's</i> + sloveso. Let's be quiet. It's asleep. See you again!	Navrhnuť niekomu, aby sa niečo vykonalo. Vyjadriť svoju schopnosť
Stravovanie Ovocie	6 h.	grapes, kiwi, melon, nut(s), peach(es), pear(s), strawberry/ strawberries, plum(s),	Spojenie <i>like</i> + podstatné meno. I like ... I don't like... What is it?	Vyjadriť čo má/nemá rád. Vyjadriť svoju vôľu

Multikultúrna spoločnosť	5 h.	Birthday, family, present	Happy birthday. Do you like pink roses? They smell wonderful.	Gratulovať. Vyjadriť želanie a spokojnosť. Nadviazať kontakt v urč. situácii
Obliekanie a móda Druhy oblečenia Odevné doplnky	6 h.	pullover, wooly hat, jeans, dress, trainers, hat, cap wonderful	Privlastňovacie zámená. My(jacket) is (green). This is for you. What a lovely hat! I hate it. Stupid me! Look at me!	Predstaviť svoj vkus. Vyjadriť sympatie, spokojnosť a nespokojnosť. Predstaviť svoj vkus
Obchody	6 h.	potato(es), carrot(s), onion(s), tomato(es), cucumber(s), red/green pepper(s)	Opytovacie zámeno <i>how much</i> . How much is it? £ 2, please. Godbye. Bye-bye.	Používať čísla a údaje o cenách. Odpovedať na pozdrav, rozlúčiť sa. Vybrať si z ponúknutých možností

Vzdelávacia oblasť – Matematika a práca s informáciami

Matematika

Inovovaný školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Matematika			
Časový rozsah výučby ročník /	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	4 hod./týždeň 132 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok	4 hod./týždeň 132 hod./rok
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie- 1. stupeň základnej školy			
Forma štúdia	denná			
Vyučovacia jazyk	slovenský			

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard učebného predmetu matematika ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmi, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet matematika je na primárnom stupni vzdelávania prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti

(ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Výučba matematiky musí byť vedená snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku s **propedeutickými postupmi** prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom i divergentných úloh, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Na hodinách matematiky sa tiež kladie dôraz na rozvoj žiackych schopností a zručností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Proces získavania nových matematických vedomostí u žiakov musí učiteľ realizovať s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí. Učiteľ by mal tiež naučiť žiakov správne klásť otázky, odhadnúť výsledky i korektné formulovať závery. Učenie matematiky by malo byť pre žiakov zaujímavé, aby sa u nich formoval pozitívny vzťah k matematike a aby ju vnímali ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôsobiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov.

CIELE PREDMETU

Žiaci na primárnom stupni vzdelávania majú dosiahnuť nasledujúce ciele:

- osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- pracovať s prirodzenými číslami (v obore do 10 000) tak, ako to bližšie špecifikuje vzdelávací štandard,
- používať zlomky na propedeutickej, prípravnej úrovni,
- identifikovať a správne pomenovať funkčné vzťahy medzi číslami,
- objavovať pravidlá vytvorených postupností a dopĺňať ich,
- orientovať sa v tabuľkách, grafoch a vytvárať ich,
- identifikovať, pomenovať, narysovať a správne označiť geometrické útvary bližšie špecifikované vo vzdelávacom štandarde,
- odhadnúť a presne odmerať dĺžku útvaru, premeniť jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km).
- používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života (vrátane postupného nadobúdania finančnej gramotnosti),
- rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- rozvíjať poznávacie procesy a myšlienkové operácie,
- upevniť kladné morálne a vôľové vlastnosti (samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritiku, sebakritiku, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom i verejnom kontexte),

□ rozvíjať kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti.

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripraví na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku. Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy.

Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh

- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, rozvíjať numerické zručnosti žiakov

- na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore,

- riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia indukčných metód viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,

- systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax,

- spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,

- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa,

- podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú sebavýchovu a sebavzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte,

- vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom,

- v rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť sa.

Metódy a formy práce

Hlavným a najdôležitejším činiteľom pri dosahovaní učebných cieľov vyučovania matematiky je učiteľ, ktorý aktivizuje žiakov vo všetkých fázach vyučovania. Dbá o to, aby žiaci porozumeli učivu, o čom sa presvedča častým kladením otázok, pričom žiada od žiakov aj zdôvodnenie svojich odpovedí. To je záruka, že vedomosti žiakov nebudú formálne. Vzdelávací proces má byť vedený tak, aby žiaci boli samostatní a tvoriví nielen pri získavaní nových vedomostí, ale aby získané vedomosti dokázali vhodne prezentovať, aby vedeli svoje tvrdenia z oblasti matematiky ale aj z bežného života zdôvodňovať a obhájiť. Podmienkou úspešného učenia sa žiakov je získanie žiakov pre učebnú činnosť a to nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom učenia je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému, z objaveného postupu riešenia. Metódy, ktoré sa blížia objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy najúčinnnejšie uplatňujú pri samostatnej práci žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Postupne od 1. ročníka sa majú zvyšovať nároky na rozsah, kvalitu a samostatnosť práce v školských zošitoch tak, aby sa ťažisko práce postupne presúvalo z pracovných zošitov na prácu s učebnicou a školským zošitom.

A. Didaktické metódy

1. reproduktívna

- a) informatívno-receptívna (učiteľ prezentuje učivo/informácie a žiaci uvedomele vnímajú, zapamätávajú si)- žiaci sú pasívni, učiteľ v krátkom čase prezentuje viac informácií (napríklad pri algoritmoch písomného počítania),
- b) reproduktívna (pri upevňovaní učiva, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, je to viackrát opakovaná činnosť)- žiaci riešia úlohy, kde reprodukovujú naučené vedomosti, nerozvíja sa tvorivosť, sú to len typové úlohy, žiaci sú aktívni/samostatná práca,

2. produktívne

- a) problémová (je zadaná úloha, žiaci ju nedokážu vyriešiť, hľadajú riešenie),
- b) heuristická (metóda riadeného rozhovoru)- žiaci na základe odpovedí na otázky sami dospejú k novému pojmu, objaviteľská- žiaci sú aktívni, náročná z pohľadu učiteľa: otázky musia logicky nasledovať, stručné, jasné, jednoznačné, odpovedať majú všetci žiaci, ak žiak odpovie nesprávne, učiteľ má naviesť žiaka na správnu odpoveď,
- c) výskumná- tvorivá činnosť žiaka,

B. Logické metódy

- a) analytická- postup od celku k časti, od neznámeho k známemu, od hľadaného k danému, riešením jednoduchých slovných úloh
- b) syntetická- (postup od častí k celku, do známeho k neznámemu, od daného k hľadanému)- rozvíjajú sa počtárske zručnosti + - . : (spamäti a písomné algoritmy), slovné úlohy bez rovnice $8+\square=20$,

- c) analyticko-syntetická (riešenie zložitých úloh: 2 početné operácie a viac)- v 1. etape použijem analýzu: rozklad zložitej slovnej úlohy na čiastkové úlohy. V 2. etape syntetickú m.- riešim čiastkové úlohy,
- d) indukčná (inductio = návod - je postup od jednotlivých faktov ku všeobecným záverom) - využíva sa pri všetkých pojmoch. Najprv napíšem konkrétne príklady pri riešení nového pojmu až potom to zovšeobecním,
- e) deduktívna (deductio = odvodzovanie - prechod od všeobecných poznatkov ku konkrétnym vlastnostiam, javom, vzťahom),
- f) genetická (vývojová) - daný pojem vysvetľujeme spolu s historickými poznatkami, ktoré sa týkajú daného pojmu

C. Metódy podľa zdroja poznatkov

1. slovné- metódy hovoreného slova: monológ, dialóg
2. názorné: používanie ilustrácií, náčrtov, sledovanie videozáznamov ,demonštrácia modelovanie
3. praktické: činnosti spojené s rysovaním, modelovaním, strihanie

D. Metódy podľa funkčnosti

1. expozičné- používanie pri sprístupňovaní nového učiva
2. fixačné- pri upevňovaní, opakovaní učiva
3. diagnostické- pri preverovaní a klasifikovaní vedomostí a tieto didaktické formy:

skupinová forma práce:

(rozvíja aktivitu žiakov, učia sa pracovať v kolektíve = kolektívnosť, zvýšenie humanizácie vyučovania)

-skupiny: homogénne- v jednej skupine žiaci s približne rovnakou výkonnostnou úrovňou, heterogénne- žiaci rôznej vedomostnej úrovne,

-tvorba skupín- spontánna (žiaci sa medzi sebou rozdelia do skupín na základe kamarátskych vzťahov), autoritatívna (rozdeľuje učiteľ, napr. podľa zasadacieho poriadku, vedomostná úroveň),

-počet žiakov- viacpočetné skupiny- menej skupín, menej času strávi učiteľ pri kontrole výsledkov, zvoliť hovorca, !nie všetci žiaci sa zapoja do práce,

-menej početné skupiny- väčšia pravdepodobnosť, že všetci žiaci budú aktívni, skôr sa dohodnú na spôsobe riešenia výsledku,

-organizovanie/diferencovanie práce – diferencovaná (všetky skupiny riešia iné úlohy), nediferencovaná (každá skupina má tú istú úlohu- môže sa hodnotiť rýchlosť aj správnosť),

-druhy skupín treba premyslieť ako ich tvoriť, premyslieť typy úloh (diferencované, nediferencované), spôsob hodnotenia jednotlivých úloh (rýchlosť, správnosť, bodovanie alebo len výsledky), premyslieť organizačné hodiny,

-učiteľ nemá zasahovať do práce skupín,

-pri menšom počte skupín (viacpočetných) je menej kontrolovania pre učiteľa,

-rozvoj spolupráce, aktivity, zvýši sa záujem o matematiku, možnosť uplatnenia sa aj slabším žiakom,

-riziko: pracovný ruch, nepremyslená organizácia práce.

Individuálna/samostatná práca:

-žiak sa spolieha len na svoje vedomosti a schopnosti,

Pravidlo: všetko čo žiaci dokážu urobiť sami, nech to robia sami -pri sprístupňovaní nového učiva, pri opakovaní, upevňovaní,

-pri príkladoch, ktoré majú určitú postupnosť/viac krokov, môže sa zastaviť a nepohne sa ďalej- príčinou neúspechu nemusí byť len nevedomosť, ale len omyl, žiak pracuje vlastným tempom,

-každá činnosť žiakov by mala byť kontrolovaná (záleží od typov úloh),

-pri zložitých slovných úlohách je potrebné vzorové riešenie na tabuli,

-pri divergentných úlohách, kde príklad má viac spôsobov riešenia alebo viac riešení, nechať odprezentovať všetky riešenia.

Frontálna forma práce- práca s celou triedou.

Medzipredmetové vzťahy:

Ku komplexnému poznaniu okolitého sveta žiakmi, sa musí budovať jednotný systém poznatkov nielen vnútri samotného didaktického systému matematiky, ale aj vo vzťahu matematiky k ostatným vyučovacím predmetom. Výrazné väzby sú medzi matematikou a materinským jazykom, prírodovedou, vlastivedou a to v oblasti aplikácií, ale aj motivácií

Hodnotenie predmetu

Predmet klasifikujeme slovne podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote, v slovných úlohách), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania

Kritériá hodnotenia:

V 1. ročníku používame slovné hodnotenie a značky s pozitívnou motiváciou. Žiaci sú klasifikovaní stupňami:

dosiahol veľmi dobré výsledky	VDV
dosiahol dobré výsledky	DV
dosiahol uspokojivé výsledky	UV
dosiahol neuspokojivé výsledky	NV

Stupeň: Dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, dokáže hľadať vlastné riešenia, uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Pri riešení úloh pohotovo uplatňuje logické operácie, číta s porozumením súvislé texty, funkčne využíva matematické vedomosti a zručnosti. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi nimi má nepodstatné medzery. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh samostatne, s minimálnymi odchýlkami. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré, originálne.

Stupeň: Dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokáže používať pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Číta s porozumením, pri riešení úloh uplatňuje logiku. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Jeho ústny aj písomný prejav je menej presný a výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.

Stupeň: Dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Čítať s porozumením dokáže len s pomocou učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Grafický prejav je málo estetický. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupeň: Dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nespĺňa kritériá pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Učebné zdroje

1.ročník

Matematika pre 1. ročník ZŠ 1. časť, 2. časť – B. Lehoťanová

Prierezové témy vo vzdelávacej oblasti matematika a práca s informáciami sa explicitne neuplatňujú prierezové témy. Ich problematikou je možné sa zaoberať v súvislosti s kontextami riešených úloh.

Prierezové témy zaradené do predmetu matematika:

Multikultúrna výchova sa dotýka medziľudských vzťahov, ktorej cieľom je chápanie a akceptácia iných kultúr a rozvoj medziľudskej tolerancie.

Mediálna výchova rozvíja schopnosť zaobchádzať s rôznymi druhmi médií, selektívne využívať ich produkty.

Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, ktorej cieľom je sebaopoznanie, sebaúcta, seba vzdelávanie pestovanie dobrých medziľudských vzťahov, podporuje prevenciu sociálno-patologických javov.

Environmentálna výchova rozvíja spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia, posilňuje zodpovednosť k živým organizmom, k zdravému životnému štýlu, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu.

Dopravná výchova je zameraná na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách, na osvojenie si zásad dopravy, právnych predpisov, technických podmienok dopravy.

Ochrana života a zdravia je zameraná na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, pri pobyte a pohybe v prírode, na zvládnutie ekologických havárií, dopravných nehôd a živelných pohrôm. Realizuje sa prostredníctvom učebných predmetov geografia, biológia, chémia, ako aj samostatne účelovým cvičením- zdravotnou prípravou, civilnou ochranou, pohybom a pobytom v prírode.

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre matematiku v 1. ročníku.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prirodzené čísla 1 – 20 a 0

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť počet prvkov v skupine (počítaním po jednom, po dvoch, na prvý pohľad) a vyjadriť ho prirodzeným číslom, ✓ vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov, ✓ porovnať počet prvkov v dvoch skupinách (počítaním i na prvý pohľad), ✓ napísať a prečítať číslo, ✓ rozložiť číslo na jednotky a desiatky, ✓ zložiť číslo z jednotiek a desiatok, ✓ použiť základné i radové číslovky v číselnom obore do 20, ✓ orientovať sa v číselnom rade, ✓ vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, ✓ zobraziť číslo na číselnej osi, ✓ doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, ✓ vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, ✓ usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, ✓ porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov $>$, $<$, $=$, ✓ vyriešiť jednoduché nerovnice, ✓ vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie.	<p>skupina, počet predmetov (prvkov) v skupine, číslo pár párny a nepárny počet predmetov viac, menej, rovnako prirodzené čísla 1 – 20 a 0 jednotky, desiatky rozklad čísla na jednotky a desiatky prvý, druhý, tretí, ..., dvadsiaty číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, predposledný, posledný, nasledujúci, predchádzajúci vzostupný číselný rad (od najmenšieho čísla po najväčšie číslo) zostupný číselný rad (od najväčšieho čísla po najmenšie číslo) číselná os relačné znaky $>$, $<$, $=$ nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy</p>

Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, ✓ použiť znaky +, □, =, ✓ vytvoriť príklady na sčítanie a odčítanie k danej situácii (matematizácia reálnej situácie), ✓ vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, ✓ sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10 na úrovni manipulácie, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, ✓ vyriešiť jednoduché rovnice. <p>✓ vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie.</p>	<p>sčítanie, odčítanie znaky +, □, = sčítanie a odčítanie na modeloch (dynamický model, statický model) sčítanie a odčítanie pomocou znázornenia sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet, keď sú dané dva sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek porovnať rozdielom rovnice (na propedeutickej úrovni)</p>

Geometria a meranie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť, pomenovať a nakresliť krivú, otvorenú i uzavretú čiaru, ✓ rozlíšiť, pomenovať, narysovať rovnú čiaru, ✓ rozlíšiť, pomenovať, nakresliť rovinné geometrické útvary, ✓ rozlíšiť a pomenovať priestorové geometrické útvary, ✓ umiestniť (dokresliť) rovinné a priestorové geometrické útvary podľa pokynov, ✓ určiť polohu geometrických útvarov v priestore, ✓ porovnať a usporiadať (vzostupne, zostupne) predmety podľa dĺžky (výšky, šírky, ...), ✓ odmerať dĺžku (výšku, šírku, ...) daného predmetu pomocou neštandardných jednotiek 	<p>rovinné geometrické útvary: krivá čiara, rovná čiara, otvorená a uzavretá čiara, kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik kreslenie, rysovanie priestorové geometrické útvary: kocka, valec, guľa vpravo, vľavo, hore, dole, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu pojmy pre porovnávanie: dlhší, kratší, vyšší, nižší, širší, užší, najdlhší, najkratší, najnižší, neštandardné jednotky dĺžky (stopa, palec, dlaň, lakeť, iný predmet – napr. spinka) bludisko, labyrint symboly na orientáciu v štvorcovej sieti: ↑ → ↓ ← kreslenie a rysovanie obrázkov v štvorcovej sieti zhodné zobrazenie – osová súmernosť (na propedeutickej úrovni)</p>

<p>dĺžky,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ nájsť a vyznačiť cestu v jednoduchom bludisku, labyrinte, ✓ na základe symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ nakresliť (narysovať) v štvorcovej sieti obrázok, ✓ pomocou symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ popísať obrázok v štvorcovej sieti, ✓ v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) osovo súmerný obrázok. 	
---	--

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ roztriediť predmety, objekty, čísla podľa toho, či danú vlastnosť majú alebo nemajú, ✓ roztriediť predmety, objekty a čísla podľa jedného alebo viacerých znakov, ✓ určiť vlastnosť, podľa ktorej boli predmety, objekty, čísla roztriedené, ✓ určiť vlastné kritérium triedenia, ✓ rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, ✓ sformulovať pravdivý alebo nepravdivý výrok, ✓ vytvoriť negáciu jednoduchého výroku, ✓ rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky, ✓ porovnať dva objekty podľa danej vlastnosti, ✓ identifikovať jednoduché pravidlo vytvorenia danej postupnosti, ✓ doplniť do postupnosti niekoľko chýbajúcich znakov, symbolov, čísel, obrázkov, ✓ nájsť niekoľko rôznych spôsobov usporiadania predmetov, znakov, symbolov, ✓ vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, ✓ orientovať sa v jednoduchej tabuľke, 	<p>predmety, objekty, čísla, ktoré danú vlastnosť majú a ktoré danú vlastnosť nemajú</p> <p>triedenie podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu, dichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú dve skupiny) podľa dvoch vlastností, dichotomické triedenie bez určenia vlastnosti, trichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú tri skupiny) podľa troch vlastností, trichotomické triedenie bez určenia vlastnosti</p> <p>pravda, nepravda</p> <p>pravdivosť, nepravdivosť</p> <p>veta, tvrdenie</p> <p>kvantifikované výroky: všetky, nie všetky, všetci, nie všetci, žiaden, každý, niekto, nikto, nič</p> <p>porovnávanie podľa veľkosti, dĺžky, výšky, veku, rýchlosti, množstva, počtu objektov v skupinách a pod.</p> <p>postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov</p> <p>nepriamo sformulované úlohy</p> <p>tabuľka, riadok, stĺpec, údaj</p> <p>hodiny (čas)</p>

identifikovať riadok, stĺpec, údaj,
✓ doplniť údaje do jednoduchej
tabuľky
✓ určiť na digitálnych i ručičkových
hodinách celé hodiny,
✓ znázorniť na digitálnych i ručičkových
hodinách celé hodiny.

Inovovaný školský vzdelávací program

Predmet: Matematika

Ročník: Druhý

Časová dotácia: 4hodiny týždenne + 1 disponibilná hodina/ 165 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Predmet matematika je v 2.ročníku zameraný na *Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10*, kde žiaci riešia jednoduché a zložené slovné úlohy. V tematickom celku *Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 100* sa žiaci učia pojmom jednociferné a dvojciferné číslo, riešia slovné úlohy na porovnávanie pomocou relačných znakov. V oblasti *Geometria a meranie* sa naučia používať pojmy bod, úsečka, priamka a oboznámia sa s jednotkami dĺžky. Učiteľ vedie žiakov k vytvoreniu systému pri hľadaní a zapisovaní spôsobov usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov do tabuliek a žiaci sa oboznámia s jednotkou času a časovými údajmi v tematickom celku *Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie*.

Ciele predmetu

Žiaci v 2. ročníku majú dosiahnuť nasledujúce ciele:

- pracovať s prirodzenými číslami (v obore do 100), sčítovať a odčítovať desiatky a jednotky, jednociferné a i vzájomne viacciferné čísla s prechodom/ bez prechodu cez základ,
- orientovať sa v číselnom rade do 100 (ovládať pojmy pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, druhý, ..., predposledný, posledný),
- orientovať sa v tabuľkách,
- identifikovať, pomenovať, narysovať a správne označiť odhadnúť a presne odmerať dĺžku úsečky a priamky, premeniť jednotky dĺžky (mm, cm, m),
- používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života (vrátane postupného nadobúdania finančnej gramotnosti),
- rozvíjať poznávacie procesy a myšlienkové operácie pomocou slovných úloh,
- vedieť označiť a pomenovať jednotky času, určiť a znázorniť čas na digitálnych i ručičkových hodinách,
- pracovať s eurom,
- vedieť rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia,
- podporiť a upevňovať systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce, kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov ako je napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť.

Využitie disponibilných hodín

Cieľom jednohodinovej dotácie je rozvíjať u žiakov logické a abstraktné myslenie. Rozvíjame u žiakov pamäť pomocou numerických výpočtov. Vedeť žiakov k tomu, aby vedeli uplatniť získané znalosti a spôsobilosti v rozličných životných situáciách. Riešime aplikačné úlohy, matematické súťaživé a logické hry. Disponibilné hodiny využívame na prácu s informačnými technológiami zameranými na tematické celky z matematiky.

Metódy a formy práce

Využívame nasledovné *metódy a postupy*:

Všeobecno-didaktické metódy

- Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...)
- Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...)
- Problémový výklad
- Heuristická metóda
- Výskumná metóda

Konkretizácia

- Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, metóda riešenia úloh, kooperatívne vyučovanie

Formy práce:

Metodické formy: rozprávanie, výklad, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, ukážka riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s knihou, fiktívne situácie, sebahodnotenie, medzipredmetové vzťahy

Sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie

Organizačné formy: vyučovacia hodina, domáca práca

Učebné zdroje, používaná učebnica

Matematika- učebnica pre 2. ročník – P. Černek , S. Bednárová(r.2010)

Matematika PZ pre 2.ročník- č.1,2 – P. Černek, S. Bednárová

Učebný materiál - knižný materiál zo školskej knižnice, internet, odborná literatúra

Hodnotenie predmetu

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Predmet matematika v 2. ročníku klasifikujeme. Hodnotenie prebieha v súlade s príslušným metodickým pokynom, viď **Metodický pokyn na hodnotenie žiaka základnej školy** v sekcii **Školský vzdelávací program**. Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavame metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými potrebami.

Predmet klasifikujeme podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote, v slovných úlohách), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania

Charakteristika klasifikačných stupňov:

1. výborný (1)

- vedomosti o prirodzených číslach a početných výkonoch sú pevné, presné, úplné, sústavné,
- myslenie žiakov je samostatné, dokáže vytvárať vzťahy medzi pojmi, vedomosti vie aplikovať v nových situáciách, presný písomný aj ústny prejav,

2. chválitebný (2)

- vedomosti o prirodzených číslach sú pevné, presné, sústavné,
- vedomosti o početových výkonoch nie sú dostatočne pevné, ale sú presné, úplné, sústavné,
- myslenie je samostatné, vedomosti vie uplatniť vo všetkých nových situáciách,

3. dobrý (3)

- vedomosti o prirodzených číslach sú sústavné s nevýraznými chybami- čítať, zapisovať, usporiadať prirodzených čísla,
- vedomosti o početových výkonoch sú tiež sústavné a celistvé, ale nie sú pevné ani presné,
- žiak pri počítaní spamäti je pomalý,
- pri písomnom počítaní sa objavujú omyly, ktoré však po upozornení vie samostatne opraviť,
- myslenie je málo samostatné a pri úlohách na aplikáciu učiva- slovné úlohy potrebuje pomoc učiteľa,

4. dostatočný (4)

- vedomosti o prirodzených číslach sú s nedostatkami, vedomosti o početových výkonoch sú tiež s mnohými medzerami,
- sám chyby nenájde, a vie si ich opraviť len s pomocou učiteľa,
- myslenie je málo samostatné, dokáže riešiť len jednoduché slovné úlohy a len s pomocou učiteľa,
- zložené slovné úlohy nedokáže riešiť,

5. nedostatočný (5)

- vedomosti o prirodzených číslach sú neúplné- nedokáže porovnávať jednociferné a dvojciferné čísla, vedomosti o početových výkonoch sú na nízkej úrovni
- neovláda ani základné spoje počítania spamäti
- nesamostatné myslenie, nedokáže riešiť ani jednoduché slovné úlohy

Pri písomných prácach hodnotíme percentuálnym hodnotením:

Výborný (1) -	100% - 90 %
Chválitebný (2) -	89% - 70%
Dobrý (3) -	69% - 50%
Dostatočný (4) -	49% - 25%
Nedostatočný (5) –	24% - 0%

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítat' a odčítat' prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10, ✓ sčítat' (odčítat') čísla v ľubovoľnom poradí pri riešení úloh, ✓ vyriešiť jednoduché rovnice na sčítanie a odčítanie, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, ✓ vyriešiť zložené slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, ✓ vytvoriť jednoduché i zložené slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, ✓ sčítat' viac rovnakých sčítancov, 	<p>sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja rovnice (na propedeutickej úrovni)</p> <p>jednoduché slovné úlohy typu:</p> <p>určiť súčet, keď sú dané sčítance</p> <p>zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec</p> <p>zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>porovnať rozdielom</p> <p>zložená slovná úloha typu:</p> <p>určiť súčet, keď sú dané tri sčítance</p> <p>určiť rozdiel, keď je daný menšenec a dva menšitele</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ odčítat' viac rovnakých menšiteľov. 	<p>propedeutika násobenia a delenia prirodzených čísel</p>

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 100

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť počet prvkov v skupine a vyjadriť ho prirodzeným číslom, ✓ vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov, ✓ napísať a prečítať číslo, ✓ rozlíšiť a správne použiť pojmy číslo, číslica, cifra, ✓ rozlíšiť jednociferné, dvojciferné a trojciferné číslo, ✓ rozložiť dvojciferné číslo na jednotky a desiatky, ✓ zložiť z jednotiek a desiatok dvojciferné číslo, ✓ použiť radové číslovky v číselnom obore do 100, ✓ orientovať sa v číselnom rade, ✓ vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, ✓ doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, ✓ zobrazit' číslo na číselnej osi, ✓ usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, ✓ porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov >, <, =, ✓ vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, 	<p>počítanie po dvoch, troch, ..., po jednotkách, po desiatkach</p> <p>prirodzené čísla 1 – 100 a 0</p> <p>číslo, číslica, cifra</p> <p>jednociferné číslo, dvojciferné číslo, trojciferné číslo</p> <p>jednotky, desiatky</p> <p>rozklad čísla na jednotky a desiatky</p> <p>prvý, piaty, ..., dvadsiaty piaty, ..., stý</p> <p>číselný rad</p> <p>pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, druhý, ..., predposledný, posledný</p> <p>vzostupný a zostupný číselný rad</p> <p>číselná os</p> <p>väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie</p> <p>relačné znaky >, <, =</p> <p>nerovnice (na propedeutickej úrovni)</p> <p>slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyriešiť jednoduché nerovnice, ✓ vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie. 	

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítať prirodzené čísla spamäti, ✓ odčítať prirodzené čísla spamäti, ✓ sčítať prirodzené čísla písomne, ✓ odčítať prirodzené čísla písomne, ✓ pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania, ✓ vyriešiť jednoduché rovnice v číselnom obore do 100, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy v číselnom obore do 100, ✓ vyriešiť zložené slovné úlohy v číselnom obore do 100, ✓ pri riešení slovných úloh vykonať kontrolu správnosti. 	<p>pamäťové sčítanie a odčítanie:</p> <p>sčítanie a odčítanie celých desiatok</p> <p>sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10</p> <p>sčítanie dvojciferného čísla a celej desiatky, odčítanie celej desiatky od dvojciferného čísla</p> <p>sčítanie dvojciferného čísla a jednociferného čísla s prechodom cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného s prechodom cez základ 10</p> <p>sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ 10</p> <p>sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ 10</p> <p>algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu i s prechodom cez základ 10</p> <p>sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel</p> <p>komutatívnosť ako vlastnosť sčítania (na propedeutickej úrovni)</p> <p>rovnice (na propedeutickej úrovni)</p>
	<p>jednoduché slovné úlohy na sčítanie:</p> <p>určiť súčet, ak sú dané sčítance</p> <p>zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>jednoduché slovné úlohy na odčítanie:</p> <p>určiť rozdiel dvoch čísel</p> <p>zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>porovnať rozdielom</p> <p>zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$, $a + b - c$, $a - b + c$, $a - b - c$</p> <p>kontrola správnosti (skúška správnosti)</p>

Geometria a meranie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyznačiť bod a pomenujú ho, ✓ narysovať, označiť a pomenovať priamku, polpriamku, úsečku, ✓ vyznačiť bod, ktorý danému útvaru (úsečke, priamke, polpriamke) patrí, resp. nepatrí, ✓ vyznačiť úsečku na priamke, polpriamke, ✓ narysovať úsečku, ak sú dané dva krajné body, ✓ odmerať dĺžku predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na centimetre) a výsledok merania zapísať, ✓ odmerať dĺžku úsečky (s presnosťou na centimetre), 	<p>bod, označenie bodu veľkým tlačeným písmenom (A, B,...)</p> <p>priamka, polpriamka, úsečka</p> <p>bod patrí (nepatrí) útvaru, bod leží (neleží) na útvaru</p> <p>krajné body úsečky</p> <p>jednotky dĺžky: milimeter (mm), centimeter (cm), meter (m)</p> <p>dĺžka úsečky v centimetroch</p> <p>porovnávanie a usporiadanie úsečiek pomocou prúžku</p> <p>papiera, meraním a odhadom,</p> <p>nástroje na meranie dĺžky: pravítko, meter, meracie pásmo</p> <p>neštandardné jednotky dĺžky: palec, stopa, lakeť a pod.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky, ✓ narysovať úsečku danej dĺžky (s presnosťou na centimetre), ✓ odmerať vzdialenosť za pomoci metra i pásma (s presnosťou na metre) a výsledok merania zapísať, ✓ správne použiť a označiť jednotky dĺžky, ✓ pri meraní dĺžky použiť vhodný nástroj na meranie a zvoliť vhodnú jednotku dĺžky, ✓ odmerať dĺžku za pomoci neštandardných jednotiek, ✓ narysovať uzavretú čiaru, ✓ identifikovať a pomenovať mnohoúhelníky, ✓ identifikovať strany a vrcholy rovinných geometrických útvarov, ✓ v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) zhodný obrázok, ✓ postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa vzoru a podľa obrázka. 	<p>uzavretá čiara</p> <p>pomenovanie mnohoúhelníkov: trojuholník, štvoruholník, ...</p> <p>strana a vrchol rovinného geometrického útvaru</p> <p>zhodné zobrazenie – posunutie (na propedeutickej úrovni)</p> <p>vzor, obraz</p> <p>stavba z kociek</p>
--	---

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, ✓ identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov, ✓ na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti 	<p>pravda, nepravda</p> <p>postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov</p> <p>pravidlo vytvorenia postupnosti znakov, symbolov, čísel, obrázkov</p> <p>doplnenie čísel, znakov, symbolov do postupnosti</p> <p>systém usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov</p>

<ul style="list-style-type: none"> niekoľko čísel, znakov, symbolov, ✓ vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní spôsobov usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, ✓ nájsť všetky rôzne spôsoby usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, ✓ určiť počet možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, ✓ vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 100, ✓ zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, ✓ vytvoriť jednoduchú tabuľku a orientovať sa v nej, ✓ doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, ✓ využívať tabuľku ako nástroj na riešenie úloh, ✓ označiť a pomenovať jednotky času, ✓ určiť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, ✓ znázorniť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, ✓ doplniť chýbajúce čísla (znaky) podľa logického usporiadania (sudoku, magické štvorce), ✓ vymenovať platidlá, ✓ nájsť niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy, ✓ vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti. 	<p>spôsoby usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov</p> <p>počet všetkých možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov</p> <p>nepriamo sformulované úlohy</p> <p>zber údajov a ich zaznamenávanie rôznymi spôsobmi</p> <p>tabuľka, riadok tabuľky, stĺpec tabuľky, údaj</p> <p>jednotky času: hodina, minúta</p> <p>časové údaje: pol hodiny, štvrt hodiny, trištvrt hodiny</p> <p>sudoku s rozmermi max. 5x5</p> <p>magický štvorec s rozmermi max. 4x4</p> <p>platidlá: eurá (€), centy (c)</p> <p>numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>
--	--

Inovovaný školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa		
Názov predmetu	Prvouka	
Ročník	1. roč.	2. roč.
Časový rozsah výučby	1hod./týždeň 33 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie- 1. stupeň základnej školy	
Forma štúdia	denná	
Vyučovacia jazyk	slovenský	

Vzdelávací štandard prvouky nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard prvouky ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia v prvouke. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

Keďže predmet je vytvorený z obsahov dvoch vzdelávacích oblastí – prírodovednej a spoločenskovednej, výkonový štandard je rozdelený do dvoch častí, ktoré korešpondujú s danými vzdelávacími oblasťami.

Spoznávanie prírodného prostredia je viazané s iným typom poznávacích procesov v porovnaní so spoznávaním spoločenského prostredia, preto zostali vzdelávacie oblasti v tomto dokumente formálne oddelené. Vytvorením spoločného predmetu pre dve vzdelávacie oblasti však naznačujeme možnosť vytvárať také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch spomínaných vzdelávacích oblastiach.

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojový základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy

a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

- Oblasti sú integrované preto, lebo cieľom predmetu je postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznávaním rozvíjala aj procesuálna stránka samotného poznávacieho procesu
- Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností
- Edukačné činnosti sú zamerané na iniciatívu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené so životným prostredím dieťaťa a dieťaťom samým.
- Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo schopné samostatne orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

A/ Sociálne komunikačné kompetencie/ spôsobilosti/

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor
- rozumie rôznych typom doteraz používaných textov a bežne používaných prejavom

B/ Kompetencia / spôsobilosť / v oblasti prírodovedného myslenia

- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov

C/ Kompetencie / spôsobilosti / v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete

D/ Kompetencia / spôsobilosť / učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach

E/ Kompetencia / spôsobilosť/ riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia a podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia

F/ Osobné, sociálne a občianske kompetencie / spôsobilosti /

- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápismi a postupmi pri spoločnej práci
- svojím konaním prispieva k dobrým medziludským vzťahom

G/ Kompetencia / spôsobilosť / vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou z vonjšku človeka

4. Stratégia vyučovania / metódy a formy práce /

- Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov
- Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobností žiakov s materiálneho vybavenia
- na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**,

ako je: - motivačné rozprávanie- citové priblíženie obsahu učiva

- motivačný rozhovor – aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov

- motivačný problém – upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému
  - motivačnú demonštráciu – vzbudenie záujmu pomocou ukážky
- **expozičné metódy**- pri vytváraní nových poznatkov a zručností využívame:
    - rozprávanie – vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie
    - vysvetľovanie – logické systematické sprostredkovanie učiva
    - rozhovor verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov
    - beseda – riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom
    - demonštračná metóda – demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín
    - pozorovanie – cielené a systematické vnímanie objektov a procesov
    - manipulácia s predmetmi – praktické činnosti, pokusy, didaktická hra
  - inštruktáž vizuálne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu

- **problémové metódy** - tvorba a výber možných riešení

- **projektová metóda** – vedie k vytvoreniu určitého produktu

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** – pozorovanie prírodných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu.

Zvyšujeme dôraz na **prácu s knihou a textom**- učenie, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií, **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** / samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie/.

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** / výmena názorov/, **situačná metóda** / riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov/, **didaktické hry** /seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov/, **kooperatívne vyučovanie** / forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny/.

Fixačné metódy sú súčasťou vyučovania, napr. **metódy opakovania a precvičovania** / ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy /.

Z **organizačných foriem** sa uplatňuje vyučovacia hodina / základného, motivačného, fixačného typu/.

Terénne pozorovania, praktické aktivity a exkurziu volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

5. Učebné zdroje, používaná učebnica

Autori: Rút Dobišová Adame- Oľga Kováčiková: Prvouka pre 1.ročník základných škôl,

AITEC s. r. o., Bratislava

Učebný materiál - knižný materiál zo školskej knižnice, encyklopédie, internet, odborná literatúra, exkurzie

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

Vymedzujú cesty a spôsoby overovania kompetencií a špecifických cieľov výučby. Je nevyhnutné, aby sme mohli zistiť, či si žiak osvojil predpísaný výkon na požadovanej úrovni, či vykonal správne danú činnosť / prácu, výrobok, / alebo či má požadované schopnosti a postoje.

Na kontrolu hodnotenie žiakov sa odporúčajú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Verbálna forma- na úroveň osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom na predchádzajúcej hodine.
2. Písomná forma - je vhodná na kontrolu a hodnotenie osvojenia základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku /8- 10 otázok / podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne je hodnotenie na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií vzájomnej dohody učiteľov.
3. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností / vrátane správnosti / s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.
4. Preverovať úroveň samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
5. Úroveň kombinovaných verbálnych , písomných prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov

Kritériá hodnotenia:

V 1. ročníku používame slovné hodnotenie a značky s pozitívnou motiváciou. Žiaci sú klasifikovaní stupňami:

- dosiahol veľmi dobré výsledky VDV
- dosiahol dobré výsledky DV
- dosiahol uspokojivé výsledky UV
- dosiahol neuspokojivé výsledky NV

Stupeň: Dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, dokáže hľadať vlastné riešenia, uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Pri riešení úloh pohotovo uplatňuje logické operácie, číta s porozumením súvislé texty, funkčne využíva matematické vedomosti a zručnosti. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi nimi má nepodstatné medzery. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh samostatne, s minimálnymi odchýlkami. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré, originálne.

Stupeň: Dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokáže používať pri komunikácii,

hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Číta s porozumením, pri riešení úloh uplatňuje logiku. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Jeho ústny aj písomný prejav je menej presný a výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.

Stupeň: Dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Čítať s porozumením dokáže len s pomocou učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Grafický prejav je málo estetický. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupeň: Dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nespĺňa kritériá pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

- Žiaci sú v predmete prvouka hodnotení podľa Metodických pokynov na hodnotenie žiakov základnej školy č.22/2011 ktorý je platný od 1. mája 2011. Hodnotí sa pripravenosť žiaka na vyučovanie, vlastná aktivita, tvorivosť, spolupráca. V prvom aj druhom polroku budú žiaci skúšaní v prvom ročníku hlavne ústne. Hodnotí sa práca na hodinách, prezentácia, ako aj aktivita. Hodnotí sa slovné /pochvala, sebahodnotenie, motivačné pečiatky/

7. Prierezové témy zaradené do predmetu prvouky

Osobnostný a sociálny rozvoj

Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie.

Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede,

ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Enviromentálna výchova

Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Mediálna výchova

Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni.

Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra

Sa zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom **Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpozna nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Medzipredmetové vzťahy:

- Obsah učiva predmetu prvouka úzko súvisí s obsahom učiva iných predmetov, ako sú: výtvarná výchova, slovenský jazyk a literatúra, matematika, hudobná výchova, telesná výchova

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom inovovaného ŠVP pre primárne vzdelávanie- 1. stupeň ZŠ vo vyučovacom predmete prvouka v 1. ročníku.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Obsahový štandard

Výkonový štandard

Rastliny	Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
	<ul style="list-style-type: none"> -rozpoznať základné časti rastlín, -identifikovať základné časti rastlín (přhl'ava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček obyčajný, kapsička pastierska, ruža šíповá, pagaštan konský1), -identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín, -na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy, -deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté -opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny), -žiak prvého stupňa základnej školy pozná rodový názov organizmov -vysvetliť princíp opeľovania, -že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, -že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny.	<p>základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod byliny, kry, stromy životné prejavy rastlín – rast, vývin, rozmnožovanie</p>

<p>Živočích</p>	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> -uviest' tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočích a rastliny vzájomne podobajú, -vysvetliť, ako sú živočích tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú (ako príklad použije: mačka domáca, dážd'ovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská), -na príkladoch uviest' rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi, -že živočích získavajú potravu rôznym spôsobom, -vysvetliť vzťah dravec a korisť, -vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí, -triediť živočích podľa toho, čím a ako sa pohybujú a tieto informácie dať do súvislosti s tým, kde a ako živočích žijú. -identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb, 	<p>životné prejavy živočíchov suchozemské a vodné živočích dravec, korisť končatiny</p>
<p>Človek</p>	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány, -vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka, - vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch, - vytvoríť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku, -že orgány hmatu sú rozmiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť. 	<p>zmysly: zrak, sluch, hmat, čuch, chuť, poruchy zraku</p>

<p>Neživá príroda a skúmanie prírodných javov</p>	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, - triediť na základe znakov, identifikovaných vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté, - vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok, - vysvetliť, aký význam má voda v pôde a ako sa to týka človeka, - že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážd', námraza, rosa), - vymenovať tri typy vodných zdrojov, - na základe skúmania vytvoríť závery o priehľadnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí), 	<p>životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, rozmnožovanie vodné zdroje (potok, rieka, jazero, more, podzemná voda), význam vody pre život svetelné zdroje, tiene, priesvitný, priehľadný, nepriesvitný materiál meranie času, presýpacie hodiny, kyvadlo</p>
--	--	--

	<p>-že hlavným zdrojom svetla je Slnko, - vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší tieň a kedy sa vytvára kratší tieň, kedy sa vytvára viac tieňov, - vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek, - navrhnúť vlastný spôsob merania časového úseku, - zostrojiť presýpacie hodiny, - vysvetliť vzťah rýchlosti presypania presýpacích hodín a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín, - zostrojiť kyvadlo, - vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania kyvadla a niektorých vlastností kyvadla na základe pozorovania kyvadla.</p>	
--	--	--

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

<p>Človek a spoločnosť</p>	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: - orientovať sa v budove školy (trieda, jedáleň, WC a i.), - definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy, - pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (budovy a i.), - povedať zjednodušenú adresu školy a adresu svojho bydliska, - rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes, potom a zajtra, - identifikovať dni v týždni, - čo škodí zdraviu, - určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe.</p>	<p>moja trieda, škola, bezpečnosť v škole, v triede, orientácia v priestore kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu škola, školský dvor, objekty v okolí školy, adresa školy, adresa môjho bydliska dni v týždni, začiatok, koniec, predtým, včera, dnes, potom, zajtra umývanie rúk, čistota tela, návšteva a správanie sa u lekára, v lekárni funkcia členov rodiny, prejav úcty k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny</p>
-----------------------------------	---	--

Inovovaný školský vzdelávací program

Predmet: Prvouka

Ročník: Druhý

Časová dotácia: 2hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Prvouka v 2. ročníku ZŠ učí žiakov vnímať prírodu, jej krásy, zmeny v priebehu roka. Žiaci získavajú poznatky vo *vzdelávacej oblasti Človek a príroda* o rastlinách, živočíchoch, človeku a o neživej prírode a skúmaní prírodných javov. *Vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť* sa oboznamujú s bezpečnosťou na cestách, s povolaniami, kalendárom, so svojou krajinou, atď.

Ciele predmetu

Podporovať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny, vnímať jedinečnosť prvkov prírody a prírodných výtvorov v okolí, rozumieť znakom, ikonám, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať, diskutovať o návrhoch, vedieť robiť jednoduché pokusy, sledovať a výsledky sledovania zaznamenávať.

Metódy a formy práce

Využívame tieto vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, beseda – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

V edukačnom procese prvouky využívame nielen základnú organizačnú formu vyučovaciu hodinu, ale aj exkurziu, vychádzku.

Učebné zdroje, používaná učebnica

Autori: Rút Dobišová Adame- Oľga Kováčiková: Prvouka pre 2.ročník základných škôl, AITEC s. r. o., Bratislava

Učebný materiál - knižný materiál zo školskej knižnice, encyklopédie, internet, odborná literatúra, exkurzie

Metódy a prostriedky hodnotenia

Žiaci sú v predmete prvouka hodnotení podľa Metodických pokynov na hodnotenie žiakov základnej školy č.22/2011 ktorý je platný od 1. mája 2011. Prvouku v 2. ročníku klasifikujeme. Hodnotí sa pripravenosť žiaka na vyučovanie, vlastná aktivita, tvorivosť, spolupráca. V prvom aj druhom polroku budú žiaci skúšaní ústne aj písomne aspoň dva krát za polrok. Pri hodnotení sa zameriavame na slovné hodnotenia, pochvaly a sebahodnotenia.

Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP): pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona

245/2008 z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011, príloha č.2. Ďalej budú rešpektované odporúčania CPPPaP a postupovať sa bude podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete slovenský jazyk. Často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zváži, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

Predmet prvouka v 2. ročníku ZŠ je klasifikovaný známkou (1- výborný, 2- chválitebný, 3- dobrý, 4- dostatočný, 5 – nedostatočný). Žiak je skúšaný ústne, kde sa vyžaduje pohotová odpoveď skúšaného. Každá úloha, činnosť, jej priebeh, postup, tvorivý nápad je hodnotený aj verbálne. U žiakov hodnotíme vzťah a prístup k predmetu, schopnosť samostatne odpovedať, úprava a vedenie zošita, projekty, aktivitu na vyučovaní. Všetky dosiahnuté výsledky sa zhodnotia v polročnej

a záverečnej známke z prvouky na vysvedčení. Dôležité sú prejavy verbálneho hodnotenia, pochvala, sebahodnotenie žiakov a vzájomné hodnotenie spolužiakmi.

Stupeň 1 (výborný) – žiak ovláda poznatky, pojmy, fakty, ktoré požadujú učebné osnovy a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav je správny a výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný) – žiak ovláda učivo, ktoré požadujú učebné osnovy s malými nedostatkami. V myslení žiaka sa prejavuje logika a tvorivosť. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických a praktických činnostiach. Uplatňovanie osvojených vedomostí a kľúčových kompetencií pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí je s menšími chybami, ktoré odstráni na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý) – žiak má nepodstatné medzery v osvojení učiva, ktoré je predpísané učebnými osnovami. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických a praktických činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí má podstatnejšie nepresnosti, ktoré dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný) – žiak má závažné nedostatky v učive, ktoré je predpísané učebnými osnovami. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. V logickosti myslenia sa vyskytujú u žiaka závažné chyby a jeho myslenie nie je tvorivé. Ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti daných skutočností. Závažné chyby vie odstrániť s pomocou učiteľa.

Stupeň 5 (nedostatočný) – žiak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné nedostatky a medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri výklade a hodnotení javov nevie svoje vedomosti uplatňovať, ani na podnet učiteľa. Jeho myslenie nie je samostatné, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny a nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa

Vzdelávací štandard

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom inovovaného ŠVP pre primárne vzdelávanie- 1. stupeň ZŠ vo vyučovacom predmete prvouka v 2. ročníku.

vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Rastliny

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uviesť päť príkladov rôznych prostredí a k nim príklady rastlín v nich žijúcich, vysvetliť na príkladoch, ako sa rastliny prispôbujú svojim tvarom a spôsobom života podmienkam, v ktorých žijú, ▪ vysvetliť, ako sú rastliny závislé od neživého prostredia, ▪ vysvetliť, kde a prečo je možné nájsť semená rastlín, ▪ opísať tri životné prejavy rastlín ▪ zhodnotiť význam rastlinných semien pre život človeka, ▪ uviesť na príkladoch, že niektoré semená majú vyvinuté nástroje na to, aby sa dostali čo najďalej od materskej rastliny, ▪ vysvetliť, z ktorej časti semena rastlina klíči a čo sa deje so zvyškom semena po jej vyklíčení, ▪ navrhnúť postup, ako je možné zistiť podmienky klíčenia semien, ▪ vysvetliť, akým spôsobom a prostredníctvom ktorých častí získavajú rastliny z prostredia vodu, vzduch a svetlo, ▪ navrhnúť postup na overenie predpokladov týkajúcich sa podmienok rastu rastlín.	<p>životných podmienok rastlín, prispôbovanie sa prostrediu, životné prejavy rastlín význam rastlinných semien, rozširovanie semien, podmienky klíčenia semien: vzduch, voda, teplo rast rastliny, životné podmienky rastlín: svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda</p>

Živočích

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnať spôsob života živočíchov a rastlín, ▪ zistiť, že životné prejavy živočíchov sú podobné životným prejavom rastlín, ich spôsob života je však iný, ▪ že živočích (aj človek) sa postupne menia – rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú, ▪ uviesť príklady mláďat rôznych druhov živočíchov, ktoré sa nemusia podobáť na dospelé jedince ▪ že dĺžka života živočíchov je rôzna, ▪ že človek získava potravu rôznym spôsobom ▪ vysvetliť na príkladoch, aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov, ▪ vysvetliť význam tvorby živočíšneho spoločenstva, ▪ spoznať včelu medonosnú, ▪ opísať spôsob života včiel a mravcov.	<p>životné prejavy živočíchov a rastlín rast, vývin pestovanie úžitkových rastlín, zber divo rastúcich rastlín, lov divo žijúcich zvierat chov zvierat: kravy, ovce, sliepky, kone, včely spoločenský hmyz včelia rodina: matka, trúd, robotnica mravenisko</p>

Človek

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvetliť, aký význam má pre človeka pohyb, ▪ pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kostru, ▪ zistiť vlastným pozorovaním, že palec umožňuje realizovať najviac pohybov a úkonov, ktoré sú typické pre človeka, ▪ pomenovať niektoré hlavné kosti ľudského tela a identifikovať ich na vlastnom tele ▪ vytvoriť jednoduchý náčrt kostry ľudského tela (sústredí sa na to, že kosti sa nachádzajú v celom tele a sú pospájané kĺbmi), ▪ že kosti rastú spolu s človekom až do dospelosti, ▪ že kosti sa môžu zlomiť; zlomená kosť sa späť zrastie, ▪ že človek pomocou svalov vykonáva rôznorodé pohyby, ▪ skúmaním zistiť, že niektoré pohyby v tele sú ovládané vôľou (chcením) a niektoré mimo vôle človeka, ▪ vymenovať päť rôznych pohybov, ktoré zabezpečujú svaly, ▪ že svaly rastú, vyvíjajú sa a silnejú postupne s rastom a vývinom človeka, ▪ vysvetliť únavu svalov a význam pravidelného cvičenia pre vývin svalstva.	<p>pohyb ako prejav života kostra ľudského tela: lebka, chrbtica a stavce, rebrá, ramenná kosť, stehenná kosť, kĺb, zlomenina svaly ich význam a rozvoj, únava svalov, pohyby ovládané vôľou a pohyby realizované mimo vôle človeka</p>

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvetliť, čo obsahuje pôda a jednotlivé jej zložky zaradiť k živým, neživým alebo odumretým súčasťam, ▪ uviesť medzi živými súčasťami živočíchov, ktoré žijú v pôde a dýchajú vzduch prítomný v pôde, ▪ uviesť vodu a vzduch ako neživé súčasti prírody, ▪ že z pôdy sa do vody prítomnej v pôde uvoľňujú rôzne látky, ktoré potom rastliny prijímajú koreňmi a využívajú ich na svoj rast, ▪ zistiť vlastnosti rôznych typov pôd, ▪ vytvoriť zo skúmania závery o rôznych vlastnostiach pôd, ▪ skúmať rozpúšťanie látok vo vode, ▪ vytvoriť záver o tom, ktoré látky sa rozpúšťajú vo vode a ktoré nie, ▪ skúmaním zistiť, akým spôsobom je možné rozpúšťanie urýchliť, ▪ jednoducho vysvetliť, čo sa deje s látkou, ktorá sa vo vode rozpúšťa, ▪ navrhnúť postup, ako zistiť prítomnosť látky vo vode, ▪ opísať na základe pozorovania proces filtrácie, ▪ čo je odparovanie, ▪ vysvetliť, čo sa pri odparovaní deje s vodou a s látkou, ktorá bola vo vode rozpustená. 	<p>zloženie pôdy, úrodnosť pôdy, znečistenie pôdy rozpúšťanie látok vo vode, zrýchľovanie rozpúšťania, filtrácia, odparovanie</p>

vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládať základné pravidlá bezpečnosti na ceste, ▪ opísať cestu do školy, ▪ určiť aktuálny rok, ▪ zaradiť mesiace v roku podľa ročných období od začiatku roka, 	<p>cesta do školy, priechod pre chodcov, semafor kalendár – rok, mesiac, týždeň, deň, dátum, sviatky, rodina, narodeniny jeseň (september, október, november), zima (december, január,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ určit význam sviatkov (narodeniny, sviatky na Slovensku), ▪ že jeho obec je súčasťou Slovenska, ▪ rozpoznať štátne symboly (štátnu vlajku a štátny znak SR), ▪ odlíšiť jednotlivé prvky krajiny, ▪ opísať krajinu v okolí školy/bydliska (podľa obrázkov) počas roka, ▪ odlíšiť druhy dopravy, ▪ porozprávať o javoch v krajine, ktoré sú pri cestovaní zaujímavé (atrakcie, pamiatky, príroda a i.), ▪ odlíšiť vybrané profesie a ich náplň, ▪ opísať úlohu hasičov, policajtov a záchranej zdravotnej služby, ▪ zvládnuť postup, ako privolať pomoc, ▪ určit čas celých hodín na klasických a digitálnych hodinách. 	<p>február), jar (marec, apríl, máj), leto (jún, júl, august)</p> <p>Vianoce, Nový rok, vznik Slovenskej republiky, Veľká noc, Pamiatka zosnulých</p> <p>Slovensko – štátna vlajka, štátny znak</p> <p>prvky krajiny (polia, lúky, lesy, rieky, jazerá, vrchy, rovina, domy a cesty)</p> <p>cestovanie, práca, škola, dovolenka, druhy dopravy (auto, autobus, vlak, lietadlo, loď), spoznávanie krajiny, pamätihodnosti</p> <p>povolania ľudí (lekár, učiteľ, vedec, strojník, pekár, mäsiar, obchodník a i.)</p> <p>zásady bezpečnosti, slnečné žiarenie, oheň, elektrický prúd a iné</p> <p>nebezpečné predmety, postup pri volaní hasičov (150), záchranej zdravotnej služby (155), polície (158), tiesňová linka (112)</p>
---	---

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A HODNOTY

ETICKÁ VÝCHOVA

Inovovaný Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Čigera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Etická výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie- 1. stupeň základnej školy			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovací jazyk	Slovenský			

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami.

Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací program pre predmet etická výchova má svoje špecifiká. Jedným z nich je rozvíjanie komunikačných a sociálnych spôsobilostí, ktoré sa orientujú na postoje k životným situáciám a ku konkrétnym prejavom prosociálneho správania. Nadobudnuté vedomosti, spôsobilosti a zručnosti sú predpokladom kritického myslenia, diskusie a hodnotiacich postojov. V etickej výchove sa stávajú prostriedkom, od ktorého sa odvíja požadované správanie.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Úlohou povinnej voliteľného predmetu etická výchova v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziľudských vzťahov, ktoré vychádzajú z rodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod.). Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení ku kritickému mysleniu, diskusií, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- ✓ osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- ✓ nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- ✓ získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- ✓ získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- ✓ naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- ✓ osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,
- ✓ nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- ✓ rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom.

OBSAH VZDELÁVANIA ETICKEJ VÝCHOVY – OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory

9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu v primárnom vzdelávaní je:

- viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnej činnosti a mysleniu,
- naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla,
- naučiť ich spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- umožniť žiakom, aby sa v nich zvnútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

1. Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch:

- tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.),
- rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...),
- dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch, kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).

2. Reálne a zobrazené vzory: mediálna výchova, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti

- sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok),
- pozitívne a negatívne vplyvy TEV, filmu, počítačových hier... (reklama, akčné filmy, čas strávený pred televíziou),
- prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti),
- čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).

3. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy

- podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...),
- osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo,
- tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.

4. Naplnenie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa:

- súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?),
- práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?),
- solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solidarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zatľahované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne...).

5. Naš región – vlast' – súvislosť s vlastivedou

- rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?), - projekt v rámci vlastivedy, prírodovedy a etickej výchovy,
- iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj), ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Na hodinách sa budú využívať najčastejšie tieto metódy:

- dialóg a diskusia,
- zážitkové /skúsenostné/ metódy - hra, dramatizácia, hranie roly, scény,
- učenie posilňovaním žiaduceho správania,
- učenie disciplinovaním,

Pri realizácii jednotlivých aktivít sa bude dodržiavať optimálny metodický postup podľa modelu R. R.

Olivara:

1. fáza – senzibilizácia
2. fáza – nácvik
3. fáza – transfer alebo reálna skúsenosť.

Dôležitou a nevyhnutnou súčasťou všetkých troch fáz je hodnotová reflexia.

Učiteľ využíva rôzne metódy a techniky (hru, hranie rolí, scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizáciu...) Aktivity sú len prostriedkom, ktorý umožní hodnotovú reflexiu, tá je súčasťou každého kroku. Bez reflexie by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý sotva vyplní jeho postoje a správanie. Žiaci počas hodín sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali.

Kompetencie žiakov

a/ k učeniu

- správne návyky správania v triednom kolektíve,
- príprava detí pre život v rodine, medzi skupinami,
- naučiť sa poznávať, myslieť, riešiť problémy.

b/ komunikačné schopnosti

- správne sa vyjadrovať verbálne i písomne,
- naučiť sa žiť s druhými ľuďmi, komunikovať, tvoriť progresívne medzil'udské vzťahy.

c/ riešenie problémov

- využívať tvorivosť a nápaditosť,
- navrhovať riešenia úloh.

d/ manuálne

- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné pomôcky.

e/ sociálne

- vyjadrovať svoje názory a skúsenosti,
- pracovať v dvojiciach a v skupinách, vzájomne si radiť, pomáhať,
- hodnotiť vlastné výkony,
- úcta k vzájomným požiadavkám.

Prierezové témy

A. Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod.

Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

B. Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakovi rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;

- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

C. Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr.

Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzi kultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je :

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti,
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých,
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať,
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie,
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti.

D. Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

Umožňuje žiakovi získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je :

- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov,
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta,
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia,

- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiaduce konanie,
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia.

E. Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia viest' žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je :

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie,
- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami,
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu,
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí,
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života,
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného cítienia,

F. Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma

Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

G. Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Učebné zdroje

Etická výchova nepoužíva učebnice, ale pracovné listy. Podnety na činnosť nachádza učiteľ v metodických príručkách a v iných materiáloch, ako aj v obsahu vyučovacích predmetov prvého stupňa. Aktualizuje ich podľa podmienok skupiny, cieľov a obsahu etickej výchovy.

Pracovné listy:

Ivanová – Kopinová - Líšková: Etická výchova pre 1. ročník ZŠ. Pracovné listy 1. SPN Mladé letá, Bratislava, 2009

Metodické príručky:

Ivanová - Kopinová: Etická výchova v 1. ročníku. Metodická príručka. MPC Bratislava, 2004

Metódy a prostriedky hodnotenia:

Na hodinách etickej výchovy žiakov nehodnotíme známku. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovne oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

Etická výchova sa pri súhrnnom hodnotení hodnotí slovne – absolvoval/neabsolvoval.

Medzipredmetové vzťahy:

SJL- slovenský jazyk a literatúra

HUV – hudobná výchova

VYV – výtvarná výchova

TEV- telesná výchova

PRVO- prvouka

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre etickú výchovu v 1. ročníku.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ predstaviť seba i spolužiakov krátkou charakteristikou, ✓ pomenovať dôvody pre vďačnosť, prosbu, ospravedlnenie, ✓ podieľať sa na vytváraní pravidiel skupiny,	rodina, skupina, školská trieda pozdrav, vďačnosť, ospravedlnenie pravidlá skupiny

Prvky prosociálneho správania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady úcty k rodičom, učiteľom a spolužiakom, ✓ vyjadriť adekvátne vďačnosť, prosbu a ospravedlnenie, ✓ riadiť sa pravidlami skupiny, ✓ rešpektovať spolužiakov,	úcta úcta k rodičom, učiteľom, starším ľuďom, spolužiakom prejavy úcty

Ľudská dôstojnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať postupne rôzne vlastnosti ľudí, ✓ uviesť vlastnosti, ktorými sa odlišuje od iných, ✓ poukázať na dôležitosť sebaovládania v medziľudských vzťahoch,	hodnota osoby, moja hodnota, rozdiel medzi mnou a ostatným svetom ľudská osoba sebaovládanie

Pozitívne hodnotenie iných

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba i u spolužiakov, ✓ uviesť dobré vlastnosti spolužiakov a príslušníkov rodiny, ✓ zahrať scénu, kde vyjadrí pochvalu spolužiakom,	vlastnosti iných osôb pozitívne vlastnosti rodinných príslušníkov, spolužiakov vyjadrenie pozitívneho hodnotenia iných negatívne správanie a jeho dôsledky

Naša rodina

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenovať rodinné vzťahy, ✓ vysvetliť tri pravidlá vo vlastnej rodine, ✓ uviesť príklad úctivej komunikácie v rodine, ✓ naplánovať si konkrétnu pomoc pre členov rodiny.	rodina a jej úloha v živote človeka vzťahy medzi členmi rodiny rodinné pravidlá komunikácia pomoc v rodine

Inovovaný školský vzdelávací program

Predmet: Etická výchova

Ročník: Druhý

Časová dotácia: 1hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

Učebné zdroje

Etická výchova nepoužíva učebnice, ale pracovné listy. Podnety na činnosť nachádza učiteľ v metodických príručkách a v iných materiáloch, ako aj v obsahu vyučovacích predmetov prvého stupňa. Aktualizuje ich podľa podmienok skupiny, cieľov a obsahu etickej výchovy.

Pracovné listy:

Ivanová – Kopinová - Otottová: Etická výchova pre 2. ročník ZŠ. Pracovné listy 2. SPN Mladé letá, Bratislava, 2007

Metodické príručky:

Ivanová - Kopinová: Etická výchova v 2. ročníku. Metodická príručka. MPC Bratislava, 2005

Metódy a prostriedky hodnotenia:

Na hodinách etickej výchovy žiakov nehodnotíme známku. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovnou oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu. Etická výchova sa pri súhrnnom hodnotení hodnotí slovnou – **absolvoval/neabsolvoval**.

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre etickú výchovu v 2. ročníku.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže: vysvetliť pojem spolupráca na príkladoch, ✓ zdôvodniť potrebu vzájomného počúvania, ✓ rozpoznať vzťah medzi právom a povinnosťou, ✓ vysvetliť svoje práva a povinnosti v škole i v rodine,	spolupráca vzťahy v triede právo a povinnosť práva a povinnosti v rámci rodiny a triedy

Tvorivosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zhotoviť originálny darček pre spolužiaka, ☐ zahrať pomocou pantomímy rôzne situácie, ☐ vymyslieť spoločne príbeh o svojej triede, ☐ oceniť originalitu iných, ☐ dopĺňať znenie pravidiel skupiny,	tvorivosť vlastné talenty pozornosť, fantázia, úsilie, vytrvalosť prínos tvorivosti (úžitok, radosť, obohatenie iných) tvorivosť, ktorá škodí a zarmucuje

Iniciatíva

Výkonový štandard	Obsahový štandard
uviesť príklady iniciatívneho správania, <ul style="list-style-type: none"> ☐ určiť oblasť, v ktorej je iniciatívny, ☐ zapájať sa do triednych a školských činností,	iniciatíva – ochota, prekonanie lenivosti a obáv iniciatíva pri poznávaní nových vecí, pri vytváraní dobra a zabraňovaní zlu iniciatíva pri vytváraní dobrých vzťahov v triede i mimo nej

Vyjadrovanie citov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
opísať jednoduchou formou, čo znamená slovo city, <ul style="list-style-type: none"> ☐ prejsť svoje city spojené s príjemným i nepríjemným prežívaním formou kresby – „moje city počas dňa“, ☐ vyjadriť kultivovane svoje city, ☐ uviesť, ako vhodnou formou vie vyjadriť city spojené s nepríjemným prežívaním,	city prežívanie citov city v rodine, medzi rovesníkmi úcta k osobám opačného pohlavia úcta k citom iných

Naša trieda

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozlíšiť medzi vhodným a nevhodným správaním v triede, ☐ predložiť návrhy na zlepšenie súdržnosti spoločenstva triedy, ☐ prejsť pochopenie so spolužiakmi, ☐ prispieť k dobrej atmosfére v triede, ☐ vyjadriť svoje pozitívne prania formou kresby.	naša trieda – spoločenstvo detí pozitíva a negatíva našej triedy vylepšovanie nášho spolužitia súdržnosť spoločenstva

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých				
ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa				
Názov predmetu	Náboženská výchova			
Ročník	1. roč.	2. roč.	3.roč.	4.roč.
Časový rozsah výučby	1 hod./týždeň	1 hod./týždeň	1 hod./týždeň	1 hod./týždeň
	33 hod./rok	33 hod./rok	33 hod./rok	33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1- primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovacia jazyk	Slovenský			

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovacia predmet náboženstvo/náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovacia predmet náboženstvo/náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Ciele vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti.

Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa

manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakovi ozrejniť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele predmetu sú stotožnené s cieľom Národného programu výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky „...*nechceme v Národnom programe len zdôrazňovať organizačné zmeny, financovania, formálne aspekty, zmeny v riadení, ale ide hlavne o položenie základov zmeny filozofie výchovy, osvojenia si nových hodnôt poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti. Mladí ľudia by sa mali strániť: pôžitku bez svedomia, bohatstva bez práce, vedy bez ľudskosti, poznania bez vôle, podnikania bez mravnosti, politiky bez princípov.*“

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií: Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **kľúčových a predmetových kompetencií** žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesualný charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencie(spôsobilosti)uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- kompetencie (spôsobilosti) pracovné
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- odborné kompetencie (odborné školy)

Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

1. kompetencie k učeniu sa - žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastne učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje
- náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, tj. schopnosť transformovať na základe reálnej existencie udalosti svoje konanie v budúcnosti

2. kompetencie k riešeniu problémov - žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dorazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému

- prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy
- svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

3. komunikačné kompetencie- žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižné súvislé a kultivovane
- účinné sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- využíva informačne a komunikačne prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- využíva získané komunikačne zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

4. sociálne a inte 4. sociálne a interpersonálne kompetencie- žiak

- účinné spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medzilľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

5. občianske kompetencie- žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základne humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobne záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a väzí si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základne ekologické súvislosti a enviromentalné problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitne životne prostredie
- rozhoduje sa v zaujme podpory a ochrany zdravia

6. pracovné kompetencie - žiak

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijne záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

7. existenciálne kompetencie

- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojil si kriticky a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nové životné ciele
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- objavuje zmysel života, preberá seba riadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje
- dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

Prierezové témy

Pri tvorbe tematicko výchovno-vzdelávacích plánov odporúčame do obsahu náboženskej výchovy v každom ročníku, vhodne implementovať prostredníctvom aktivizujúcich učebných metód nasledujúce prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.
- **Mediálna výchova** – umožní žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať média a ich produkty. Deti získavajú schopnosť posudzovať mediálne šírené posolstvá, aby objavovali v nich to hodnotné a pozitívne, ale tiež si uvedomovali negatívne mediálne vplyvy na ich osobnosť.
- **Multikultúrna výchova** – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo sa žiaci v škole stretávajú v súvislosti s globalizáciou sveta, so žiakmi rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj

chápania, akceptácie, medziludskej tolerancie a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.

Okrem uvedených prierezových tém odporúčame implementovať do vzdelávacieho procesu Globálne rozvojové vzdelávanie a Finančnú gramotnosť.

- **Globálne rozvojové vzdelávanie** sa venuje problematike Miléniových rozvojových cieľov OSN: Odstrániť extrémnu chudobu a hlad, Dosiahnuť základné vzdelanie pre všetkých, Presadzovať rovnosť mužov a žien a posilniť rolu žien v spoločnosti, Znížiť detskú úmrtnosť, Zlepšiť zdravie matiek, Bojovať s HIV/AIDS, maláriou a ďalšími chorobami, Zaisťovať udržateľný stav životného prostredia (pitná voda, kvalita života), Budovať svetové partnerstvo pre rozvoj

Hodnotenie a klasifikácia

V súlade s učebnými plánmi sa vyučovací predmet náboženská výchova neklasifikuje. Hodnotenie a klasifikácia v predmete náboženská výchova sa uskutočňuje slovné a do katalógového listu a na vysvedčení žiaka sa uvedie absolvoval – abs.

Slovné hodnotenie je spätná väzba učiteľa žiakovi o jeho aktuálnom výkone vzhľadom na jeho osobné možnosti a porovnanie s predchádzajúcimi výkonmi. Učiteľ ocení klady a vysvetlí žiakovi, v čom sa má zlepšiť.

Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu.

Žiaka na náboženskej výchove učiteľ hodnotí komplexne, objektívne s prihliadnutím na jeho individuálne osobitosti. Na hodnotenie výsledkov žiaka v predmete náboženská výchova slúžia vzdelávacie štandardy. Obsahový aj výkonový štandard na seba nadväzujú a sú vzájomne prepojené.

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 1 Počet vyučovacích hodín týždenne: 0,5 Počet vyučovacích hodín ročne: 17 Ročník: prvý		Tematické celky: I. Som na svete z lásky II. Rodina – ohnisko lásky III. Dar lásky IV. Moc života a lásky V. Spoločenstvo lásky		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	I. SOM NA SVETE Z LÁSKY Ja Moje dedičstvo Čo dokážem Svet, v ktorom žijem Dar života Môj rodostrom Svet Ochrana sveta Vidieť srdcom	➤ Meno a jedinečnosť ➤ Čo dokážem? (nohy, ruky, zrak, sluch, ...) ➤ Patrím do rodiny ➤ Svet okolo mňa	• uvedomovať si vlastnú jedinečnosť • vyjadriť radosť zo života • rozlišovať prejavy lásky na základe pozorovania • sa správne prežehnať • sloвне vyjadriť poďakovanie (voči rodičom, učiteľom, kamarátom) • formulovať spontánnu modlitbu poďakovania • z konkrétneho príbehu vymenovať postavy, ktoré konajú dobro • na príklade rozlíšiť dobro od zla • odpovedať na otázku z príbehu • vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá) • formulovať odprosenie • citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, byť pozorný k svetlu, ktorý Boh daroval človeku • starať sa o prírodu (starať sa o záhradku, nezahadzovať odpadky, hrabať lístie, atď.),	Osobnostný a sociálny rozvoj ○ ☐ rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti ○ ☐ vidieť za to, čo je viditeľné Environmentálna výchova ○ ☐ prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich ○ ☐ poznáva a ochraňuje svoje najbližšie živ. prostredie Výchova k manželstvu a rodičovstvu: ○ ☐ vníma očakávanie dieťaťa v rodine

2	<p>II. RODINA OHNISKO LÁSKY</p> <p>Prosba a vďaka Komunikácia v rodine Modlitba za chlieb Modlitba Otče náš</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Komunikácia v rodine ➤ Modlitba v rodine – rozhovor rodiny s Bohom (modlitba Otče náš, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie • vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny • s pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš • definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom • písomne vyjadriť modlitbu vďaka (za rodičov, rodinu), modlitbu prosby 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ☐ volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu ○ ☐ používa “ja” odkaz ○ ☐ dokáže kultivovane poprosiť ○ ☐ slovnou prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania
4	<p>III. DAR LÁSKY</p> <p>Premena kamenného srdca Zvestovanie Pastieri a mudrci Ježiš - dar pre svet Zem, v ktorej žil Ježiš Povolanie učeníkov Ježiš a deti Svadba v Káne</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Legenda o kamennom srdci – sv. Mikuláš ➤ Zvestovanie, návšteva Alžbety ➤ Zmysel a hodnota daru ➤ Narodenie Ježiša Krista 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať dobrotu sv. Mikuláša • intuitívne vnímať v legende symbol srdca ako obraz vnútornej skutočnosti človeka • s pomocou učiteľa reprodukovať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša • podľa obrázkov opísať udalosti Zvestovania • reprodukovať s pomocou učiteľa modlitbu Zdravas Mária • opísať narodenie Ježiša ako dar Boha človeku • nakresliť aspoň dva symboly Vianoc • vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona) • pripraviť darček pre obdarovanie 	<p>Mediálna výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ☐ vníma dôležitosť správy ako pozdrav a posolstvo

5	<p>IV. MOC ŽIVOTA A LÁSKY</p> <p>Prebudenie zo spánku Vzkriesenie Jairovej dcéry Snehový zázrak Pôst Kríž znamenie smrti a života Vzkriesenie a nový život Za zatvorenými dverami Nedeľa Kostol Božia rodina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Metafora spánku a prebudenia v rozprávke ➤ Vzkriesenie Jairovej dcéry ➤ Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša ➤ Nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania ➤ Uzatvorenie zmluvy na Sinaji ➤ Desatoro ako pravidlá 	<ul style="list-style-type: none"> • intuitívne vnímať metaforický spôsob vyjadrovania symbolického reči • opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry • vnímať premeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov • jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo víťazstvo života nad smrťou • s pomocou učiteľa a obrazov vymenovať a vysvetliť veľkonočné symboly • nakresliť veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou • jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania 	<p>Environmentálna výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ○□ prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje, stará sa o prírodu ○□ poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie <p>Regionálna výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ○□ veľkonočné zvyky a tradície v našom regióne
2	<p>V. SPOLOČENSTVO LÁSKY</p> <p>Duch Svätý Juraj Opakovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zoslanie Ducha Svätého. Cirkvi ➤ Legenda o sv. Jurajovi 	<ul style="list-style-type: none"> • na základe prerozprávania učiteľa reprodukovať udalosti zoslania Ducha Svätého • vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel cirkvi ako Božej rodiny • reprodukovať modlitbu Sláva Otcu • opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom • osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○□ objavuje hranice dobra a zla

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 1 Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: druhý		Tematické celky: I. Boh mi dôveruje II. Dôverujem Bohu III. Dôvera v rodine IV. Dôverujeme si navzájom V. Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere VI. Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	I. BOH MI DOVERUJE Ďakujeme za prázdniny Človek ako Boží obraz V záhrade života Boh nám zveril Zem a my ju chránime	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody ➤ Svet – prejav dôvery Boha voči človeku ➤ Obraz rajskej záhrady ➤ Výchova k úcte k životu a zodpovednosti za životné prostredie 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnať človeka s ďalšími Božími dielami • uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov • zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet • vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti • prejaviť radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia • s pomocou učiteľa navrhnuť a realizovať triedny enviroprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.) • reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade a prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra • na príkladoch rozlíšiť dobro od zla • na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím 	Environmentálna výchova má základné zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, chápe potrebu ochrany živ. prostredia na celom svete oceňuje postavenie človeka v poriadku stvorenia a citlivo pristupuje k živej prírode Tvorba projektu a prezentačné zručnosti je schopný spolupráce, dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba, svoje dobré a slabé

				stránky je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
5	<p>II. DOVERUJEM BOHU</p> <p>Abrahám Môžem Ťa osloviť Bože? Posvätný deň Nedeľa Ako sa ľudom stratila nedeľa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Abrahám (povolanie Abraháma, odpoveď na Božiu výzvu) ➤ Modlitba (cvičenie ticha, modlitba ako posväcovania života) ➤ Boh a jeho meno ➤ Oslavujem Boha ➤ Sviatočný deň s TV a bez TV 	<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy ľudskej dôvery • reprodukovat' biblický príbeh • vnímať potrebu človeka niekomu veriť • vnímať Božiu lásku • na príklade rozhovoru opísať potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby • stíšiť sa a načúvať • vnímať Boha ako toho, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať • jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami • vysvetliť potrebu pravidelnosti v modlitbe, význam používania mena v živote človeka • s úctou volať spolužiakov po mene • vysvetliť význam používania Božieho mena ako vyjadrenia Božej blízkosti • pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku • jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíja sebareflexiu • rešpektuje potreby a práva ostatných • rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu <p>Mediálna výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • začína chápať pravidlá fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientuje <p>rozlišuje medzi fikciou a skutočnosťou</p>

9	<p>III. DOVERA V RODINE</p> <p>Svetlo a tma Advent – očakávanie príchodu Krista Lucia priniesla svetlo do rodiny Vianoce Žijem v rodine Príbeh o jednej rodine – Jakub a Ezau Môj krst Cirkev – Božia rodina Ako sme strávili Vianoce</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Božie pozvanie do ľudskej rodiny /4. BP/ - Legenda o Lucii (VMR) ➤ pozvanie do Božej rodiny /krst/ ➤ človek ako neopakovateľné Božie dielo 5. BP/ ➤ rodina ako spoločenstvo, ➤ úlohy a roly v rodine ➤ Jakub a Ezau – narušenie vzájomnej dôvery 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery • jednoducho nakresliť symboly krstu • vysvetliť jednotlivé krstné symboly • opísať význam krstného mena • reprodukovať príbeh o Jakubovi a Ezauovi • pomocou biblického príbehu opísať dôsledky narušenia dôvery • prejaviť úctu k rodičom a k iným ľuďom • formulovať modlitbu za rodičov • konkrétnymi skutkami slúžiť rodine 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>konkrétnymi skutkami slúži rodine, prejavuje úctu k rodičom a k iným ľuďom</p>
4	<p>IV. DOVERUJEME SI NAVZÁJOM</p> <p>Dobre počúvať Dobre sa pozeráť Moje svetlo pre iného Moje ruky pre druhého – Boháč a Lazár</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu, vete, prejavu) ➤ Čisté srdce ➤ Osobný majetok ➤ Boháč a Lazár 	<ul style="list-style-type: none"> • na modelovej situácii zdôvodniť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov • prepojiť posolstvo biblického príbehu O boháčovi a Lazárovi so svojím životom • na modelovej situácii vyjadriť potrebu čistého srdca • uviesť príklady osobného a spoločného majetku • navrhnúť rôzne spôsoby ochrany majetku • v skupine realizovať jednoduchý triedny projekt pomoci iným 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>rozvíja sebareflexiu rešpektuje potreby a práva ostatných rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu</p>

8	<p>V. DESATORO- POZVANIE K SLOBODE A DOVERE</p> <p>Dat' slovo Zmluva na Sinaji Pravidlá Desatoro Múdrost' Pravda Mojžiš Dobro</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uzatvorenie zmluvy na Sinaji ➤ Desatoro ako pravidlá 	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať príbeh o Mojžišovi • chronologicky usporiadať podľa obrazov dej príbehu • určiť kľúčový moment a pointu príbehu • opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe porozumenia biblického textu • reprodukovať Desatoro s pomocou učiteľa • sumarizovať a aplikovať nadobudnuté poznatky učiva ročníka na konkrétnych modelových situáciách • vnímať hlas svedomia a načúvať mu • hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>spoznávaním Desatora hodnotí svoje konanie v súlade so svedomím</p>
3	<p>VI. POZVANIE NA HOSTINU- OBNOVENIE DOVERY</p> <p>Márnotratný syn Hostina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Milosrdný otec/márnotratný syn ➤ Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom ➤ Hostina lásky - sviatosť zmierenia 	<ul style="list-style-type: none"> • intuitívne vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symbolickej reči • otvoriť sa pre dobrého Boha • reprodukovať biblický príbeh O milosrdnom otcovi • jednoduchým spôsobom vysvetliť súvis medzi správaním sa márnotratného syna a vlastným rozhodovaním sa • aktualizovať posolstvo biblického príbehu na svoj osobný život • reprodukovať ľútosť márnotratného syna na základe porozumenia príbehu • objaviť rozmer ľútosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov • vyjadriť radosť z odpustenia • vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby • formulovať následky konania zla na život človeka • formulovať vlastnými slovami ľútosť 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>rozvíja sebareflexiu je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov postavených na dôvere</p>

Inovovaný školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Hudobná výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie- 1. stupeň základnej školy			
Forma štúdia	denná			
Vyučovacia jazyk	slovenský			

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard hudobnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia hudobného umenia.

1. Charakteristika predmetu

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

Hudobná výchova v ZŠ je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdzajú sa v nich záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia. Prirodzene a plynule sa nadväzuje na posilňovanie vrodenej a prirodzenej predpokladov detí a ich sklonov k hravosti a spontánnosti. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Hudobná činnosť je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia.

Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu by sa mali zapájať do jednotlivých činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania.

2. Obsah a ciele vyučovacieho predmetu

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

Cieľom hudobnej výchovy v prvom ročníku ZŠ je nadviazať na hrové činnosti predprimárneho vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby.

Prostredníctvom

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne *si osvojiť hudobný materinský jazyk* a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
  - postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

Poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem. Prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako komunikačný prostriedok. Prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, zvládnuť postupný prechod od spontánnych hudobných hier k hrám s pravidlami, zámernej práci s hudobným materiálom. Poznávať zákonitosti tvorby hud. diel, tak aby žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel. Získať základy hudobného myslenia.

Socioafektívne ciele

Uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť. Empaticky pristupovať k precítению a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje. Pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr.

Psychomotorické ciele

Na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa
- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Vokálno-intonačné činnosti

Získať základné spevacké zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí, slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť melodické otázky odpoved', k predvetiu závetie. Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvuky.

Inštrumentálne činnosti

Poznať jednoduché rytmické nástroje a sluchom ich rozoznať. Pomocou detských hudobných nástrojov realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.

Hudobno-pohybové činnosti

Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Pohybom vyjadriť náladu hudby.

Percepčné činnosti

Poznať krátke veku primerané skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod. Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby. Poznať hudbu rôzneho typu. Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov.

Hudobno-dramatické činnosti

Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky.

4. Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Základnou a prevažujúcou je metóda priamej skúsenosti so znejúcou hudbou ako zdrojom radosti, krásy, zábavy a poznania. Naplňa sa prevažne v tvorivom dialógu učiteľ - žiak a medzi žiakmi navzájom, v 1.roč. predovšetkým formou hudobných hier.

V 1. ročníku bude prevažovať napodobňovanie podľa počutia. Motivačnými obrázkami posluži učebnica, dôležitým názorom sú hudobné nástroje ako zdroj zvuku a pohybu.

V prvom ročníku ZŠ hudobná výchova nadväzuje na predprimárne vzdelávanie, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je **hra** na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Zámerom hudobno-výchovnej práce je

zapojiť každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujeme všetky druhy hudobných činností, z ktorých dominujú spevácke a hudobno-pohybové. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces sebarealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatočný spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť a aj určitý relax, uvoľnenie. Usilujeme sa o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Každá vyučovacia hodina má svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

Zo slovných metód uprednostňujeme riadený rozhovor (besedu s deťmi) pred rozprávaním (výkladom) učiteľa. Ďalšou vhodnou metódou je tvorivá dramatika, ktorá umožňuje komplexne a zaujímavu rozohrať deťom daný príbeh s uplatnením medzipredmetových vzťahov a vlastne všetkých prostriedkov ich hudobného prejavu - hovoreným i spievaným hlasom, pohybom i hrou na nástroje.

Základnou organizačnou formou je vyučovacia hodina. K iným metódam patrí usporiadanie hudobnej besiedky so spevmi, hrou, počúvaním hudby, či dramatickým prejavom detí.

Veľmi účinnou formou sú výchovné koncerty. V hudobnej výchove stále kombinujeme skupinovú a kolektívnu prácu s prácou jednotlivcov, čo umožňuje všestrannejšie aktivizovať žiakov plnšie rešpektovať ich individuálne schopnosti a záujmy a ďalej ich rozvíjať.

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno- receptívna metóda, improvizácia.
- moderné vyučovacie metódy, využitie rozmanitých internetových hudobných vzdelávacích portálov.

5. Učebné zdroje:

- L. Kopinová, T. Ružičková, V. Damboráková: Hudobná výchova pre 1. ročník, schválená MŠ SR pod číslom 2917/2000-41

Pri vyučovaní hudobnej výchovy na 1. stupni ZŠ požívame v prvom rade učebnicu Hudobnej výchovy pre daný ročník, metodické príručky k učebniciam, hudobný materiál na CD a DVD, obrazový a knižný hudobný materiál, príručku Zborník slovenských ľudových piesní, sady detských hudobných nástrojov, hudobné materiály dostupné na internete .

6. Hodnotenie klasifikácie

Hodnotenie má motivačný charakter podložený poznaním individuality dieťaťa.

V **1. ročníku** je žiak hodnotený slovnou pochvalou a sebahodnotením, motivačnými pečiatkami .

Hodnotíme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Veľmi dobré výsledky

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Dobré výsledky

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Uspokojivé výsledky

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

7. Prierezové témy zaradené do predmetu hudobná výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj

Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia.

Enviromentálna výchova

Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – mať kladný vzťah k domácim zvieratám

Mediálna výchova

Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni.

Multikultúrna výchova

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre hudobnú výchovu v 1. ročníku.

	<i>Obsahový štandard</i>	<i>Výkonový štandard</i>
Hlasová činnosť	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> -použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, - rytmizovať reč, - melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi), 	<p>vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, rytmizovanie reči: detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečňovanky, dialogické hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom 2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty, pomocné rytmické prostriedky (rytmické slabiky ta, ti-ti a ich kombinácie, ručné znaky na vyjadrenie rytmu) pomocné intonačné prostriedky: ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika</p>
Inštrumentálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, - hrať na tele, -hrať rytmické modely, - hrať melodické modely, 	<p>správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele, hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších elementárnych nástrojoch</p> <p>2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty</p> <p>modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-so-mi)</p> <p>ostinátne rytmicko-melodické sprievody rytmická a melodická improvizácia</p>

<p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, - sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a tónu, -identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, - rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, -určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, 	<p>zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny) zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum, dynamika, hry so zvukom; kontrasty: nízky – vysoký hlasný – tichý dlhý – krátky, rýchly – pomalý, metaforické vyjadrenie farby tónu: lesklý - temný, chladný – teplý, kovový – drevitý a pod.</p>
<p>Hudobno-pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> -uplatniť vhodný pohyb v hudobno–pohybových hrách so spevom, - adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, - pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, - ovládať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, - stvárniť riekanku či pieseň hudobno–dramatickými prostriedkami 	<p>spev, sólo, zbor, hra na sólovom hudobnom nástroji, hra orchestra, husle, klavír</p> <p>rytmické modely ta, ti-ti a kombinácie, melodické modely so-mi, la-so-mi</p>
<p>Hudobno-dramatické činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> -vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, 	<p>hudobno–pohybové hry so spevom, tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán, pohyb, gesto, mimika, tleskanie, plieskanie, dupanie pomocný prostriedok percepčných činností (počúvanie hudby)</p>
<p>Hudobno-vizuálna činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> -realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, - vizuálne zobrazit' zvukové vnemy. 	<p>príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk a literatúra</p> <p>grafická notácia; grafická partitúra; integrácia s výtvarnou výchovou</p>

Inovovaný školský vzdelávací program

Predmet: Hudobná výchova

Ročník: Druhý

Časová dotácia: 1hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

Ciele vyučovacieho predmetu:

Cieľom hudobnej výchovy v 2. ročníku ZŠ je nadviazať na hravé činnosti vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby.

Prostredníctvom

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniek, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne *si osvojiť hudobný materinský jazyk* a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Učebné zdroje: E. Langsteinová, B. Felix: Učebnica hudobnej výchovy 2. ročník , schválená MŠ SR pod číslom 2405/99-41

Hodnotenie a klasifikácia: Predmet hudobná výchova hodnotíme škálou od 1 do 5, 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný , slovnou pochvalou a sebahodnotením. Hodnotenie má motivačný charakter podložený poznaním individuality dieťaťa.

Hodnotíme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Učiteľ u žiaka hodnotí **primerane veku:**

a) priebeh vytvárania postojov:

- záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách,
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov,

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky,
- orientácia v grafickom zázname jednoglasnej melódie,
- hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na telo,

- orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií,
- pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť,
- integrácia a transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobnodramatických činností,
- aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia,

c) priebeh získavania hudobných vedomostí:

- vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej náuky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie,
- poznanie mien najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela, vedieť ich zaradiť do štýlových období.

Výborný- žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni:

- je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v úlohách,
- úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave,
- dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na hudobné umenie,
- má aktívny záujem o hudobné umenie,
- individuálny spev nie je podmienkou, pokiaľ sa úspešne a aktívne realizuje v ostatných hudobných činnostiach,

Chváľitebný- je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý,

- menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave,
- potrebuje sústavnú pomoc učiteľa,

Dobrý- žiak realizuje edukačné úlohy priemerne:

- chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť,
- je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa,

Dostatočný- žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu,

Nedostatočný- žiak nespĺňa kritériá

Vzdelávací štandard

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom inovovaného ŠVP pre hudobnú výchovu v 2.ročníku

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, 	<p>Hlasové činnosti vokálne činnosti v rámci rozsahu c1-c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia</p>

<ul style="list-style-type: none"> • spievať relatívne čisto a rytmicky správne, • reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, • rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, • melodizovať reč 5.-3.; 5.-6.-5.-3. a 5.-3.-1. stupňa (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do), • hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • hrať rytmické modely, • hrať melodické modely, • vytvoriť inštrumentálny sprievod, 	<p>taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky</p> <p>rytmické hodnoty štvrtová, osminová, pólóvá, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, sa, tai-ti</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>rytmické hodnoty štvrtová, osminová, pólóvá, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky a dominanty, jednoduché ostináto predohra, medzihra a dohra</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • inštrumentálne improvizovať, • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa – nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku, • aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, • určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, 	<p>improvizácia</p> <p>gestá učiteľa</p> <p>Percepčné činnosti - aktívne počúvanie zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby, • rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách, • rozpoznať jednohlas, dvojhlas • rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, • určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, • tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, • vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami, • vytvoriť hudobno-dramatický celok, • realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, • vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, • interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji). 	<p>výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny</p> <p>jednohlas, dvojhlas, zbor</p> <p>hudobná forma, malá piesňová forma</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti pohybová improvizácia, pohybová interpretácia pohyby v priestore (chôdza, párovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka), pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tleskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie; orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, v rade, v zástupe, jednotlivo, v dvojiciach, v skupine)</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličnými vyučovacími predmetmi</p> <p>materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti notový zápis tónov c1-a1</p>
---	--

Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

Inovovaný školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Výtvarná výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
		2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie- 1. stupeň základnej školy			
Forma štúdia	denná			
Vyučovacia jazyk	slovenský			

Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh – výtvarných zadaní. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov. Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú, hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia vo výtvarnej výchove. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú zapamätať a následne zreprodukovať.

1.Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako

používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh. Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov. Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

2.Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

Žiaci

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje.

Detskou hrou, kresbou a modelovaním umožňuje hlbšie nahliadnuť do pocitov, fantázie i želaní každého detského jedinca. Tvorivými výtvarnými činnosťami, ako aj vnímaním a prežívaním umeleckých diel, ktoré sa stávajú organickou súčasťou vnútorného sveta žiakov, ich skúseností, zážitkov a predstáv, sa kultivuje estetická citlivosť, rozvíja sa tvorivá fantázia, harmonizuje a integruje sa osobnosť dieťaťa.

Výtvarnou činnosťou v rôznych technikách sa rozvíjajú tvorivé schopnosti, podnecuje sa potreba žiakov vyjadrovať svoj vlastný postoj k spoločnosti a prírode, tým sa prejavuje detská osobnosť, jej cítenie a chápanie života. Prostredníctvom týchto činností a poznávaním tvorivých postupov získavajú žiaci nielen výtvarné skúsenosti, poznatky a návyky, ale rozvíjajú si výtvarné myslenie a schopnosť hodnotiť umeleckú a mimoumeleckú skutočnosť.

Výtvarná výchova tým prispieva k vytváraniu nových estetických, kultúrnych, spoločenských, ako aj budúcich materiálnych hodnôt a významne prispieva k ochrane a tvorbe životného prostredia.

Cieľom výtvarnej výchovy v prvých dvoch ročníkoch základnej školy je rozvoj detskej predstavivosti, fantázie, úsilie o vyjadrenie detského videnia, ale aj viesť deti v duchu

humanitného využitia techniky, rozvíjať vzťah k efektívnej práci (ekonomickosti, zodpovednosti, presnosti, bezpečnosti), riešiť jednoduché technické problémy. Formou hry dať deťom základné poznatky o kresbe, maľbe, prírodných a technických materiáloch. Zároveň vychovať k ochrane a tvorbe životného prostredia. Predmet plní úlohy estetickej a zároveň aj technickej výchovy.

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú seberealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioefektívne ciele

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, efektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

3. Cieľové kompetencie

Žiak ma po absolvovaní primárneho vzdelania mať nasledovne vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

vedomosti

– vo výtvarnej výchove je väčšina vedomosti získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činnosti žiaka; časť vedomosti o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačne DVD, knihy, časopisy);

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základne vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,

- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice a vodové farby, suché a voskové /olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základne poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

zručnosti a spôsobilosti

– formálne zručnosti

vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalosti vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedome významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, znižovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometricky a organicky tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný ton zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebne tony miešaním farebných hmôt, vytvárať farebne postupnosti, používať základné farebne kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsňá, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),

- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastne poňatie zobrazenia motívu).

technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drierko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, monotypia, papierorez, sadrorez, linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kreslicami a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre

mentálne spôsobilosti

– rozvoj schopnosti a získavanie zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku,

vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia;

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkládanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),

- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová kresba),
- analyticko-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčne analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom

postoje

– hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je apriori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastne, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj esteticky (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula;

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarne riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie

4.Výchovné a vzdelávacie stratégie

Sociálne kompetencie

Umožňujú všetkým žiakom sa adekvátne uplatniť podľa svojich individuálnych schopností. Priebežne žiakov hodnotíme a pozitívne motivujeme. Prezentujeme výsledky prác žiakov. Vytvárame útulné, podnetné a priateľské prostredie. Žiaci vedia tvorivo pracovať v skupine. Učiteľ vedie žiakov ku kolegiálnej pomoci.

Komunikatívne kompetencie

Vytvárajú podmienky a podporujú žiakov v účasti na súťažiach, besedách a prednáškach. Podpora medzipredmetových vzťahov. Učiteľ vedie žiakov k vlastnej tvorivosti a nápadom, žiaci sa zapájajú do diskusie, rešpektujú názor iných. Učiteľ vedie žiakov k obohacovaniu slovných zásob o odborné termíny z výtvarnej oblasti.

Kompetencia riešiť problémy

Učí žiakov rozpoznať a pomenovať problém a následne ho riešiť. Učiteľ vedie žiakov k tvorivému prístupu pri riešení výtvarných úloh. Žiaci samostatne kombinujú vizuálne obrazové elementy k dosiahnutiu obrazového vyjadrenia. Žiaci premýšľajú o rôznorodosti interpretácie toho istého obrazového vyjadrenia a zaujímajú k nej postoj.

5.Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Pri výtvarno-estetickom rozvoji žiakov sa predovšetkým opierame o nové vzťahy medzi estetickým prežívaním umenia a mimoumeleckej skutočnosti (prírody, predmetov, života) a aktívnou tvorivou prácou žiakov, pre ktorú sa táto skutočnosť ako námet alebo motív stáva východiskom činnosti. Preto aj výber vhodných slovných a praktických metód práce vychádza z prirodzeného komplexného detského videnia, chápania, hodnotenia výtvarného vyjadrovania sveta, v ktorom sa úzko spájajú praktické, poznávacie a estetické stránky. Tieto metódy smerujú najmä k podchytieniu záujmu žiakov a hravou formou rozvíjajú tvorivosť na základe rešpektovania ich individuálnych schopností. Spontánny detský prejav, prameniáci z citových zážitkov detí, sa stáva východiskom k práci predovšetkým v začiatkových ročníkoch. Záujem žiakov o výtvarné umenie a elementárne estetické postoje prebúdžeme predovšetkým knižnou ilustráciou v koordinácii s čítaním. Vychádzame hlavne z prezerania ilustrácií detských kníh a čítaniek, časopisov. Na bezprostredný zážitok potom nadväzuje zámerný aktívny postoj k dielu ako k umeleckej skutočnosti.

Systém výchovy k tvorbe a ochrane životného prostredia preniká obsahom všetkých ročníkov. Vychádza z hravých činností pri priestorovom riešení a práce s rozličným výtvarným materiálom, ktorá úzko súvisí s úžitkovým umením. Učiteľ využíva názorné pomôcky, esteticko-výchovné vychádzky, televíziu a pod. Osobitne sa stará o talentovaných žiakov individuálnym prístupom pri vyučovaní, prípadne ich zapojí do výtvarného krúžku alebo odporučí do ZUŠ.

Najdôležitejším snažením technickej zložky by mal byť ústup od reprodukčnej činnosti. Viac sa zameriavať na rozvoj tvorivosti žiakov prostredníctvom riešenia problémových úloh. V organizovaní vyučovacieho procesu viac využívať tímovú prácu pred frontálnou prácou žiakov.

6.Edukačné témy zoradené do metodických radov

(číslovanie edukačných tém zodpovedá ich zaradeniu v metodických radoch v metodickéj prílohe osnov, ktoré zohľadňuje aj edukačné témy odporúčané do školského vzdelávacieho programu):

1. ročník

1.základné prvky výtvarného vyjadrovania

- . škvrna a tvar /vyhľadávanie a dopĺňanie
- obrys /pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvaroch
- farba /lokálny tón, zoznámenie sa s farbami a farebnou hmotou

2. kompozičné princípy a možnosti kompozície

- plocha a tvar /vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanej textúre
- vytváranie kompozície /z tvarov písmen
- uvedomenie si formátu
- mierka: zmenšovanie a zväčšovanie predmetných tvarov

3. podnety výtvarného umenia - médiá, štýly, procesy, techniky, témy

- akčná maľba /gesto, škvrna

4.výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

- inšpirácia pravekým umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi /alt.: inšpirácia umením prírodných národov

5. podnety fotografie, filmu

- pohyblivý obraz /akcia a atrakcia
7. podnety architektúry, dizajnu
    - dizajn a ľudské telo /telo a jeho doplnky, maska
  9. podnety tradičných remesiel
  10. elektronické médiá
  11. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia
    - poznávanie a porovnávanie rôznych médií
  12. podnety hudby
    - výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby
  13. synestetické podnety, synestetické podnety vo vzťahu navzájom a k motívu
  14. tradícia a identita -kultúrna krajina
    - výtvarná reakcia na prostredie školy
  16. škola v galérii /galéria v škole
  17. výtvarné hry

7. Učebné zdroje

Využívanie názorných pomôcok, esteticko-výchovné vychádzky, ilustrácie, návšteva múzeí a výstav výtvarných prác, encyklopédie.

Učebnice:

Výtvarná výchova pre 1. ročník

Autori: L. Čarný, R. Pondelíková, D. Čarná, J. Bláha

8. Metódy a prostriedky hodnotenia

Dôležitou súčasťou vyučovania výtvarnej výchovy je hodnotenie výtvarných prác žiakov ako výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu. Hodnotenie uskutočňujeme už pri individuálnom vedení žiakov počas samostatnej práce a kolektívne na konci hodiny. Používame slovné hodnotenie.

(1) Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý ročník základnej školy hodnotí slovné stupňami:

- a) dosiahol veľmi dobré výsledky,
- b) dosiahol dobré výsledky,
- c) dosiahol uspokojivé výsledky,
- d) dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupňom veľmi dobré výsledky sa žiak hodnotí, ak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu; dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry; ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni; preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií; dokáže veku primerane pomenovať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky; preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách); dokáže rešpektovať vlastný

tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných; žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.

Stupňom dobré výsledky sa žiak hodnotí, ak je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý. Realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Stupňom uspokojivé výsledky sa žiak hodnotí, ak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupňom neuspokojivé výsledky sa žiak hodnotí, ak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity.

9. Medzipredmetové vzťahy:

SJL – slovenský jazyk a literatúra, PRI – prírodoveda, HUV – hudobná výchova, ETV – etická výchova, ENV – environmentálna výchova, MAT – matematika, SPV – spoločenská výchova

10. Prierezové témy

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami.

Mediálna výchova

Mediá predstavujú významný faktor, ktorý vplyva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne

zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií,

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu⁷. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu

Ochrana života a zdravia.

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané

na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre výtvarnú výchovu v 1. ročníku.

Výtvarné vyjadrovacie schopnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: tvoriť škvryny, rozlíšiť v škvrne významovo čitateľný tvar, vyhľadať v textúre čiar tvary podľa svojich predstáv, pomenovať objavené tvary, pomenovať tóny základných farieb, rozlíšiť svetlé a tmavé farebné tóny, rozlíšiť priamku od krivky</p>	<p>škvrna (vytvorená napr. odtláčaním farby (dekalk), rozlievaním, zapúšťaním do mokrého podkladu, rozfúkavaním) – náhodný tvar, jeho dopĺňanie na významový, zobrazujúci tvar (podľa predstavivosti žiaka) náhodné čiary alebo tvary (dokresľovanie alebo domal'ovanie škvryny, odtlačku farby, čarbanice, pokrčeného papiera – krkváže a pod.) obrys (výtvarné zobrazenie obrysov tvarov predmetov, figúr) základné tóny farieb, druhotné (vymiešané) tóny, teplé a studené farby</p>

Rozvoj fantázie a synestetické podnety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>výtvarne zobraziť svoje predstavy a fantáziu na zadanú tému, nakresliť predmety na základe hmatového vnemu, pomenovať charakter rôznych povrchov podľa hmatového vnemu</p>	<p>fantazijné kreslenie fantazijné maľovanie fantazijné modelovanie tvar a hmat (napr. ohmatávanie tvarov predmetov skrytých pod dekou, alebo kreslenie so zaviazanými očami ...) povrch predmetu</p>

Podnety moderného výtvarného umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje, vyjadriť výtvarné stopy (nástroja, materiálu, gesta) prostredníctvom hravej akcie, vytvoriť objekt zo zvolených materiálov,</p>	<p>frkanie, liatie, odtláčanie, kvapkanie, roztieranie, rozfúkavanie... farebnej hmoty stopa kresliaceho (maliarskeho) nástroja (využitie vlastností rôznych nástrojov) stopa gesta (rôzne druhy stôp/čiar/ťahov) odpadový materiál objekt ukážky: akčná maľba</p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
namaľovať svoju predstavu inšpirovanú pravekým umením,	praveké jaskynné maľby (motívy) materiál, nástroje, podklad v tvorbe pravekých ľudí hra na pravekého umelca - tvorba artefaktu limitovaného motívom a technikou

Škola v galérii

Výkonový štandard	Obsahový štandard
výtvarne vyjadriť rôzne výrazy tváre,	výraz portrétu (maľba, socha, fotografia) – v priestoroch galérie, alternatívne vo virtuálnej galérii na internete akčné napodobnenie výrazu portrétu (grimasa, performancia ...) výtvarná interpretácia výrazu (kresba, maľba

Podnety architektúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
zobraziť architektúru podľa vlastnej fantázie, porozprávať o zobrazenej architektúre,	rozprávková architektúra (maľba, kresba, modelovanie, objekt – skladanie, lepenie, strihanie...) fantastické motívy v architektúre architektúra v rozprávkach (animácie, ilustrácie, filmy)

Podnety fotografie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
doplniť fotografický podklad podľa vlastnej fantázie,	fotografia (napríklad z časopisu) zásah do kompozície fotografie, jej doplnenie, prekreslenie, premaľovanie kolorovanie, dokomponovanie

Podnety videa a filmu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
porozprávať o akcii v uvedenej ukážke filmu, výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky,	krátka ukážka z vybraného filmu, (groteska) pohyblivý obraz – akcia vo filme (videu) výtvarné spracovanie akcie/pohybu

Podnety dizajnu a remesiel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
nakresliť dizajn podľa svojej fantázie, porozprávať o nakreslenom,	nezvyčajný, fantastický nábytok, alebo nábytok s nezvyčajnými funkciami (napr. hojdanie, skákanie, kotúľanie, preklápanie, skladanie a rozkladanie – aplikované na typ stoličky, posteľ, skrine, lampy a pod.) alt. nezvyčajný odevný doplnok alt. fantastický stroj

Podnety poznávania sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
výtvarne reagovať na písmená abecedy.	oživené písmená tvary písmen (tlačených, písaných, veľkých, malých) figuratívna kompozícia z tvarov písmen

Inovovaný ŠVP pre 1. Stupeň- Šanca pre všetkých
Vzdelávacia oblasť: UMENIE A KULTÚRA

Predmet : Výtvarná výchova

Ročník : Druhý

Časová dotácia : 2hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

1. Charakteristika predmetu

Žiaci 2. ročníka sa prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky).

Formou rôznych výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu.

Žiaci sa v tomto ročníku naučia vytvárať assembláž zbieraním, ukladaním, lepením rôzneho prírodného materiálu, vytvárajú obrázkové písma, koláž z častí fotografií, navrhujú kostýmy pre filmové postavy a pod.

Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Učebný predmet sa vyučuje 2 hodiny týždenne.

2. Ciele predmetu

Žiaci

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje.

3. Pedagogické stratégie

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe výtvarnej výchovy budeme využívať najmä:

- metódu riadeného rozhovoru (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- samostatná práca žiakov, skupinová práca
- výklad učiteľa
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- prezentačná metóda
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- projektové, zážitkové vyučovanie
- exkurzie do galérií a múzeí

4. Učebné zdroje, používaná učebnica

- Učebnica - Výtvarná výchova 2. ročník ZŠ, Ladislav Čarný a spol., 1. vydanie 2010
- Knižný materiál – encyklopédie, obrázky, časopis
- Učebný materiál – internet, vychádzka, pozorovanie, webové stránky

5. Metódy a prostriedky hodnotenia

Pri hodnotení budeme pristupovať ku každému žiakovi individuálne a posudzovať učebné výsledky objektívne a primerane náročne. Každého žiaka ohodnotíme s prihliadnutím na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti a záujmy. Základom bude kladné a motivujúce hodnotenie.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon v súlade s prílohou č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011.

Prospech klasifikujeme známkou.

Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, Šaľa

Stupeň hodnotenia	Opis kritérií	Poznámka
výborný	<p>Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, • Žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, • Žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, • Žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, • Žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, • Žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách), • Žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných • Žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam 	<p>proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka</p>
chválitebný	<p>Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.</p>	
dobrý	<p>Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.</p>	
dostatočný	<p>Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.</p>	
nedostatočný	<p>Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.</p>	<p>neodporúčame používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka;</p>

		v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch (napr. zámerné negovanie vyučovacieho procesu)
--	--	--

6. Kľúčové kompetencie

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Zručnosti a spôsobilosti

- formálne zručnosti

vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);

- technické zručnosti
- mentálne zručnosti

rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je apriori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom inovovaného ŠVP pre primárne vzdelávanie- 1. stupeň ZŠ vo vyučovacom predmete výtvarná výchova v 2. ročníku.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
1.Obsahový štandard	2.Výkonový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • línia (rôzne typy čiar) • výrazový charakter línie (využitý pri tematickom kreslení) • kresliace nástroje a pomôcky (voľnou rukou, pravítkom, kružidlom, náhodne) • lokálny farebný tón (maľba, alt. kolorovaná kresba jednotlivých predmetov, • farba podľa videnej skutočnosti) • obrysový tvar predmetu • symetria a asymetria jednoduchých tvarov (osová, stredová symetria)	<ul style="list-style-type: none"> • použiť rôzne kresliace nástroje, • kresliť čiarami s rôznym charakterom, • vyjadriť základný farebný tón predmetu, • vyjadriť približný obrysový tvar predmetu, • usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky,
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
<ul style="list-style-type: none"> • rytmy v hudobnej skladbe (ukážky) • rytmy v kresbe, maľbe • rytmy v prírode • kresba námetu podľa fantázie (alternatívne fantastická téma, • hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov ...) • pozn. možno nadviazať – spojiť s témou výtvarné vyjadrovacie • prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy,
Podnety moderného výtvarného umenia	

Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, Šaľa

<ul style="list-style-type: none"> • land art • prírodná/mestská krajina • prírodné materiály/umelé materiály • surrealizmus • fantastický portrét • asambláž • ukážky: umenie land artu 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť objekt (výtvarnú realizáciu) v krajine, • vytvoriť objekt (asambláž) zbieraním, ukladaním, vrstvením, • lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázie,
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
<ul style="list-style-type: none"> • umenie Egypta (pyramídy, hieroglyfy ...) • rôzne typy písma – história vývoja písma (obrázkové – hláskové) • výtvarná interpretácia obrázkového písma, význam a obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma,
Škola v galérii	
<ul style="list-style-type: none"> • živá socha (ukážky) • sochy v galérii (alt. virtuálnej galérii) • sochy v kostole • sochy na verejnom priestranstve • výtvarná interpretácia sochy v inom médiu (maľba, koláž, • performancia) alebo v inej technike (napr. modelovanie z plastelíny...) 	<ul style="list-style-type: none"> • napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou (akciou)
Podnety architektúry	
<ul style="list-style-type: none"> • architektonické prvky (oblúk, preklad, stena, strop, brána, schody ...) • architektúra ako skladačka (skladanie – stavba z kociek, lega, • škatuliek, kartónu ...) • spájanie (alt.: zárezmi, spinkami, lepiacou páskou, lepidlom, viazaním...) • alt. modelovanie architektonického prvku z modelovacej hmoty 	<ul style="list-style-type: none"> • skonštruovať architektonický tvar (prvok) zo stavebnice,
Podnety fotografie	

Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, Šaľa

<ul style="list-style-type: none"> • rôzne žánre fotografie (z časopisov) – portrét, krajina, architektúra, • mikro/makrofotografia, reportáž ... • koláž, montáž • strihanie a spájanie častí fotografií do nových kompozičných súvislostí • kompozícia z rôznych žánrov a rôzneho tvaroslovia	<ul style="list-style-type: none"> • zostaviť koláž z častí rôznych fotografií,
Podnety videa a filmu	
<ul style="list-style-type: none"> • filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme • filmový kostým, výzor postavy • filmová postava v dramatickej akcii	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie, • navrhnuť kostým pre filmovú postavu,
Elektronické médiá	
<ul style="list-style-type: none"> • používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla, používanie klávesu Shift, písanie diakritiky, zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma, krátke texty	<ul style="list-style-type: none"> • napísať malé písmená, veľké písmená a čísla v textovom programe, • napísať slová s diakritikou v textovom programe, • zmeniť písmo, rez písma, farbu písma, píšu krátke vety v textovom programe,
Podnety dizajnu a remesiel	
<ul style="list-style-type: none"> • hračky rôzneho druhu • chlapčenské a dievčenské hračky • mechanické a statické hračky (funkcie, materiál, farby, tvary ...) • klobočnicke remeslo • pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne, koruny	<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť hračku podľa vlastnej fantázie, • vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie,
Podnety poznávania sveta	
<ul style="list-style-type: none"> • prírodoveda – prírodniny a prírodné materiály (listy, kôra, kamene, semená, plody ...)	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode, • interpretovať prírodné tvary

Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, Šaľa

pozn. možno nadviazať – spojiť s témou

podnety výtvarného umenia – land-art

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Telesná výchova

Inovovaný školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Čigera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Telesná a športová výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie- 1. stupeň základnej školy			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovacia jazyk	Slovenský			

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom je priradený obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Pri plánovaní vzdelávacej činnosti je cieľom učiteľa vytvárať pre žiakov podnetné prostredie, ktoré im umožní osvojiť si nové pohybové zručnosti a tie budú predpokladom pre vykonávanie pohybovej aktivity i mimo školského prostredia. V prípade účinného osvojenia si týchto zručností existuje reálna možnosť vytvorenia si trvalého vzťahu k pohybovej aktivite, ktorá je kľúčom k zdravému životnému štýlu.

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.

Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Vzdelávací štandard má tri základné časti: Zdravie a zdravý životný štýl, Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť a Športové činnosti pohybového režimu. Tieto časti zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy. Časť s názvom Športové činnosti pohybového režimu je členená na základné tematické celky a pre jednoduchšiu orientáciu učiteľa je navrhnutá odporúčaná časová dotácia pre základné pohybové zručnosti (30 %), manipulačné, prípravné a športové hry (30 %), hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15 %), psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia (10 %) a aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15 %). Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele:

- ❖ stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností
- ❖ podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti
- ❖ podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách
- ❖ formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu
- ❖ kultivovať pohybový prejav s akceptom na správne držanie tela
- ❖ podporovať vytváranie optimálneho rozvoja zdravotne orientovanej zdatnosti
- ❖ podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu a zdravie
- ❖ uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti

HLAVNÝM CIEĽOM telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele:

- Cieľ zameraný na **OSOBNOSTNÝ ROZVOJ** – mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emociálnej, sociálnej, morálnej.
- Cieľ zameraný na **ZDRAVIE** – vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote.
- Cieľ zameraný na **MOTORIKU** – mať osvojené elementárne pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami
  - a) pohyb z miesta na miesto,
  - b) súhrn prostriedkov na premiestňovanie z miesta na miesto, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.
- Cieľ zameraný na **POSTOJE** – prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

KOMPETENCIE absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- ✓ Má utvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov.
- ✓ Dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair – play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie pracovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie.
- ✓ Má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase.
- ✓ Má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť.
- ✓ Dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia.
- ✓ Pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.

Špecifikácia kompetencií, ktoré si má žiak rozvíjať v kontexte s kľúčovými kompetenciami a ich prepojenie so vzdelávacou oblasťou a učebným predmetom:

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadrovať sa vo veku primeranou športovou terminológiou
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch /OH, MS, ME ap./
- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Matematická kompetencia a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- pri rozvoji matematických modelov myslenia využívať vyjadrovanie telom a pohybom
- rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít
- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach
- využívať poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

- Plávanie, turistika, korčuľovanie a iné.

Kompetencia:

- Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, bicyklovania a iné, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.

Vedomosti:

- plávanie – elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností a možnostiach aplikácie plávania vo voľnom čase,
- turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti,
- cykloturistika a p., informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase,
- pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu, elementárne poznatky o význame lyžovania, základné pohybové zručnosti z lyžovania, informácie o možnostiach aplikácie lyžovania vo voľnom čase,
- korčuľovanie a pohyb na ľade – kĺzanie a hry na ľade, elementárne poznatky o význame korčuľovania, základné pohybové zručnosti z korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase,
- bicyklovanie – elementárne poznatky o význame bicyklovania, základné pohybové zručnosti z bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky, korčuľovania, v rôznych obmenách,
- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít,
- rozvoj sensorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru,
- rozvoj kultúrno – umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita,
- rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami,
- realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách.

Postoje:

- pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí,
- ochrana prírody.

Digitálna kompetencia:

- využívať informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami.

-

Spoločenské a občianske kompetencie:

- vytvoriť si vlastnú identitu nájsť si svoje miesto pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastolovaní svojich požiadaviek a formovaní svojich názorov.

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí,
- byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu.

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie:

- mať motorickú gramotnosť ako výsledok pohybového vzdelávania , ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.

Stratégie vyučovania / metódy a formy práce/

- v primárnej edukácii je úlohou zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov na hodinách telesnej výchovy,
- cvičenia v prírode,
- škola v prírode,
- kurz základného plávania,
- využitie motivačnej metódy(vzbudenie záujmu),
- využitie motivačnej demonštrácie / záujmu pomocou ukážky,
- využívať metódu vysvetľovania / dôkladné objasnenie jednotlivých cvičení,
- využívať expozičné metódy pri nových zručnostiach,
- metódu pozorovania (ktorá prebieha počas celého priebehu cvičení),
- metódu porovnávania (čas , výdrž),
- metódu rozhovoru (slúži na získavanie informácií o prebehnutom cvičení),
- využívanie didaktických hier,
- monitorovať pohybovú výkonnosť žiakov, zručnosti.

Učebné zdroje

- Zdenek D. : Pohybové hry, STN, Praha, 1960
- Skúčková N.: Námety pro drobné hry. Pohyb a my, Olympia, Praha, č.5
- Sivák a kol. : Metodická příručka k tělesné výchově na 1. stupni ZŠ, Bratislava 1996
- Perútka a kol. : Malá encyklopédia tělesné výchovy a športu, 1980
- Kopková a kol.: Hry a cvičení v přírodě, 1994
- Bémová: Nebojte se náčiní, 1992
- Belšan: Tělesná výchova v 1. a 2. ročníku ZŠ
- Belšan: Tělesná výchova v 3. a 4. ročníku ZŠ
- Internet

Metódy a prostriedky hodnotenia

V tělesné výchově sa žiaci hodnotia slovné priebežne a na konci hodnotiaceho obdobia. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti. Hlavným kritériom hodnotenia má byť individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, v snahe o lepšie výkony, ale i angažovanosť v tělesné výchově. Hodnotenie by malo byť pozitívne, v smere k rodičom odbornejšie, komplexnejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča na dieťa i konštruktívnejšie hodnotenie.

Predmet tělesná výchova sa na vysvedčení pre prvý ročník až štvrtý ročník základnej školy hodnotí slovné stupňami:

- a) dosiahol veľmi dobré výsledky,
- b) dosiahol dobré výsledky,
- c) dosiahol uspokojivé výsledky,
- d) dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupeň dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine a v športových činnostiach. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie.

Stupeň dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou

učiteľa aplikuje pri, motorických, činnostiach. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu.. Pohybový prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.. Žiak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny je dobre pripravený.

Stupeň dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pohybová zručnosť je málo estetická. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá. Stupňom uspokojivé výsledky sa žiak klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky.

Stupeň dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Nesplňa kritériá pri praktických pohybových zručnostiach s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Pri využívaní pohybových zručností potrebuje sústavnú pomoc. Jeho pohybový prejav je na nízkej úrovni.. Stupňom neuspokojivé výsledky sa žiak klasifikuje, ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti.

Použité skratky:

Medzipredmetové vzťahy:

HUV – hudobná výchova, ETV – etická výchova, DOV – dopravná výchova, PRI – prírodoveda, ENV – environmentálna výchova, SJL – slovenský jazyk a literatúra, VYV – výtvarná výchova, VLA – vlastiveda

Prierezové témy:

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj, OŽZ – ochrana života a zdravia, ENV – environmentálna výchova, MkV – multikultúrna výchova, DV – dopravná výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj - rozvíja ľudský potenciál žiakov, ktorej cieľom je sebapoznanie, sebaúcta, seba vzdelávanie pestovanie dobrých medziľudských vzťahov, podporuje prevenciu sociálno-patologických javov.

Ochrana života a zdravia je zameraná na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, pri pobyte a pohybe v prírode, na zvládnutie ekologických havárií, dopravných nehôd a živelných pohrôm. Realizuje sa prostredníctvom učebných predmetov geografia, biológia, chémia, ako aj samostatne účelovým cvičením- zdravotnou prípravou, civilnou ochranou, pohybom a pobytom v prírode.

Environmentálna výchova rozvíja spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia, posilňuje zodpovednosť k živým organizmom, k zdravému životnému štýlu, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu.

Multikultúrna výchova sa dotýka medziľudských vzťahov, ktorej cieľom je chápanie a akceptácia iných kultúr a rozvoj medziľudskej tolerancie.

Dopravná výchova je zameraná na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách, na osvojenie si zásad dopravy, právnych predpisov, technických podmienok dopravy.

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre telesnú a športovú výchovu v 1. ročníku.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Zdravie a zdravý životný štýl

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať znaky zdravého životného štýlu, ✓ rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, ✓ rozpoznáť nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, ✓ vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, ✓ rozpoznáť základné spôsoby a význam otužovania organizmu, ✓ dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ✓ aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, ✓ opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, 	<p>zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime)</p> <p>význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka</p> <p>význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, ✓ aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa 	<p>organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci</p> <p>zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela</p> <p>pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)</p>
--	--

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, ✓ individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, ✓ odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, ✓ rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, ✓ využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností 	<p>poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov:</p> <p>skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž v zhybe, ľah-sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh</p> <p>meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien</p> <p>poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)</p> <p>pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností</p>

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Základné pohybové zručnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, ✓ používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom, ✓ vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, ✓ pomenovať základné pohybové zručnosti, ✓ zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, ✓ pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, ✓ zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov, ✓ vykonať ukážku z úponových cvičení	<p>základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad rad (dvohrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3–stup ap.) kruh, polkruh jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod. bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru hod loptičkou, hod plnou loptou skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) stojka na lopatkách, stojka na hlave cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fíbal, švihadlo, lano, expander ap.) cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy) preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne úponové cvičenia a hry zamerané na: - odpory - pretláčanie - preťahovanie</p>

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Manipulačné, prípravné a športové hry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, ✓ pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, ✓ vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, ✓ aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, ✓ zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, ✓ uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, ✓ zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, ✓ využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda)	<p>základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť</p> <p>ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka a pod.)</p> <p>gól, bod, prihrávka, hod, strelba, dribling</p> <p>hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami</p> <p>pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie,</p>

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, ✓ pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe,	<p>základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruče), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vykonať ukážku rytmických cvičení, ✓ zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, ✓ zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, ✓ vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov, ✓ uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, ✓ improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív 	<p>tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísuný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba</p> <p>rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo</p> <p>cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách</p> <p>tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov</p> <p>tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov</p> <p>aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom</p> <p>rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov</p> <p>imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)</p> <p>tanečná improvizácia</p> <p>pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy</p> <p>tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb</p> <p>pantomíma</p>
--	---

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela, ✓ opísať základné spôsoby dýchania, ✓ vykonať jednoduché strečingové cvičenia, ✓ charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, ✓ vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam, 	<p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.)</p> <p>cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)</p> <p>aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách</p> <p>naťahovacie (strečingové) cvičenia</p> <p>kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia</p> <p>cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)</p>

<p>✓ aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách</p>	<p>rozvoj rovnovážových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.) balansovanie s predmetmi (žongľovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.) cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>
---	--

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,</p> <p>✓ zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít,</p> <p>✓ uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách,</p> <p>súťažiach, v škole i vo voľnom čase,</p> <p>✓ bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach,</p> <p>✓ prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,</p> <p>✓ vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej</p>	<p>základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe</p> <p>korčuľovanie (in-line a na ľade) – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch</p> <p>lyžovanie – lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach, základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty,</p> <p>výstupy, padanie, zjazdy (po spádnicí), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívrat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe), odvrat, oblúky</p> <p>cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka</p> <p>chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická</p>

	značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli
--	---

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Telesná výchova

Inovovaný školský vzdelávací program

Predmet: Telesná a športová výchova

Ročník: Druhý

Časová dotácia: 2hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.

Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Ciele predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu všeobecných cieľov.

HLAVNÝM CIEĽOM telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Všeobecné ciele:

- ❖ stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností
- ❖ podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti
- ❖ podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách
- ❖ formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu
- ❖ kultivovať pohybový prejav s akceptom na správne držanie tela
- ❖ podporovať vytváranie optimálneho rozvoja zdravotne orientovanej zdatnosti
- ❖ podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu a zdravia

- ❖ uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti

Ďalšie ciele:

- ❖ Cieľ zameraný na **OSOBNOSTNÝ ROZVOJ** – mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emociálnej, sociálnej, morálnej.
- ❖ Cieľ zameraný na **ZDRAVIE** – vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote.
- ❖ Cieľ zameraný na **MOTORIKU** – mať osvojené elementárne pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami
  - a) pohyb z miesta na miesto,
  - b) súhrn prostr. na premiestňovanie z miesta na miesto, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.
- ❖ Cieľ zameraný na **POSTOJE** – prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

Metódy a formy práce

- v primárnej edukácii je úlohou zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov na hodinách telesnej výchovy,
- cvičenia v prírode,
- škola v prírode,
- kurz základného plávania,
- využitie motivačnej metódy (vzbudenie záujmu),
- využitie motivačnej demonštrácie / záujmu pomocou ukážky,
- využívať metódu vysvetľovania / dôkladné objasnenie jednotlivých cvičení,
- využívať expozičné metódy pri nových zručnostiach,
- metódu pozorovania (ktorá prebieha počas celého priebehu cvičení),
- metódu porovnávania (čas, výdrž),
- metódu rozhovoru (slúži na získavanie informácií o prebehnutom cvičení),
- využívanie didaktických hier,
- monitorovať pohybovú výkonnosť žiakov, zručnosti.

Učebné zdroje, používaná učebnica

- Zdenek D. : Pohybové hry, STN, Praha, 1960
- Skúčková N.: Námety pro drobné hry. Pohyb a my, Olympia, Praha, č.5
- Sivák a kol. : Metodická príručka k telesnej výchove na 1. stupni ZŠ, Bratislava 1996
- Perútka a kol. : Malá encyklopédia telesnej výchovy a športu, 1980

- Kopková a kol.: Hry a cvičenia v prírode, 1994
- Bémová: Nebojte se náčiní, 1992
- Belšan: Telesná výchova v 1. a 2. ročníku ZŠ
- Belšan: Telesná výchova v 3. a 4. ročníku ZŠ
- Internet

Metódy a prostriedky hodnotenia

Pri klasifikácii výsledkov sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

- a) aktívny vzťah k predmetu,
- b) využívanie osobných predpokladov,
- c) autentickosť, kreativita a originalita pri riešení úloh,
- d) nachádzanie a používanie medzipredmetových vzťahov a súvislostí,
- e) záujem a snaha o zlepšovanie telesnej a duševnej zdatnosti,
- f) schopnosť zaujať postoj a vyjadriť vlastný názor.

Stupňom 1 - výborný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, samostatný, využíva naplno svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje svoju autentickosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o neustále zlepšovanie svojej telesnej a duševnej zdatnosti. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť a obhájiť svoj vlastný názor.

Stupňom 2 - chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje menšiu mieru autenticčnosti, kreativity a originality. V prípade potreby je schopný nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje snahu zlepšovať svoju telesnú a duševnú zdatnosť. Vie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor.

Stupňom 3 - dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje nízku mieru autenticčnosti, kreativity a originality. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Menej sa snaží zlepšovať svoju telesnú a duševnú zdatnosť. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor.

Stupňom 4 - dostatočný sa žiak klasifikuje, ak je na vyučovacích hodinách pasívny, nespolupracuje. Pri riešení teoretických a praktických úloh neprejavuje autentickosť, kreativitu a originalitu. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, nedokáže aplikovať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje veľmi nízku snahu o zlepšenie svojej telesnej a duševnej zdatnosti. Nevie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Stupeň 4 - dostatočný sa udeľuje výnimočne.

Stupňom 5 - nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné. Nesnaží sa zlepšiť svoju telesnú a duševnú zdatnosť. Odmieta zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. **Stupeň 5 - nedostatočný sa udeľuje celkom výnimočne.**

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Disponibilné hodiny sme nevyužili, vzdelávací štandard sa nemení.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre telesnú a športovú výchovu v 2. ročníku.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vymenovať základné pojmy a prakticky ich požiť - stanoviť si ciele na zvládnutie kritérií - vytvoriť správny vzťah k praktickým činnostiam, k správne držaniu tela - vymenovať presné pravidlá hier, priradiť pohybové aktivity v prírode - poznať pravidlá cestnej premávky	<ul style="list-style-type: none"> - ovládanie základných pojmov a terminológie, všestranne rozvíjajúce cvičenia, rozcvičenie organizmu - preukázanie svojich schopností, nadania, snahy o úsilie, meranie času a vzdialenosti, osvojenie základov techniky behu, skoku a hodú - osvojenie si kotúľov, stojok, skokov, vykonávanie prevalov, obratov, stoj zo sedu, kľaku a ľahu bez pomoci rúk, zmena tempa a rytmu signálom a pohybom - osvojiť si herné činnosti jednotlivca v rôznych obmenách, pravidlá hier, ich správne prevedenie - osvojiť si základy korčuľovania a pravidiel cestnej premávky